

NOVO MESTO — Danes okrog 7. ure zjutraj bodo vozili skozi prehodno kontrolo na Glavnem trgu tekmovalci jugoslovanskega avto-moto rallyja „Sutjeska 71“, ki šteje za državno prvenstvo.

PIRAN — Sinoči ob 19. uri so v piranski Mestni galeriji odprli razstavo slik Alenke Geršič in plastik Vladke Stoviček iz Leskoveca pri Krškem. Obe razstavi smo pred tem videli v Kostanjevici in Novem mestu.

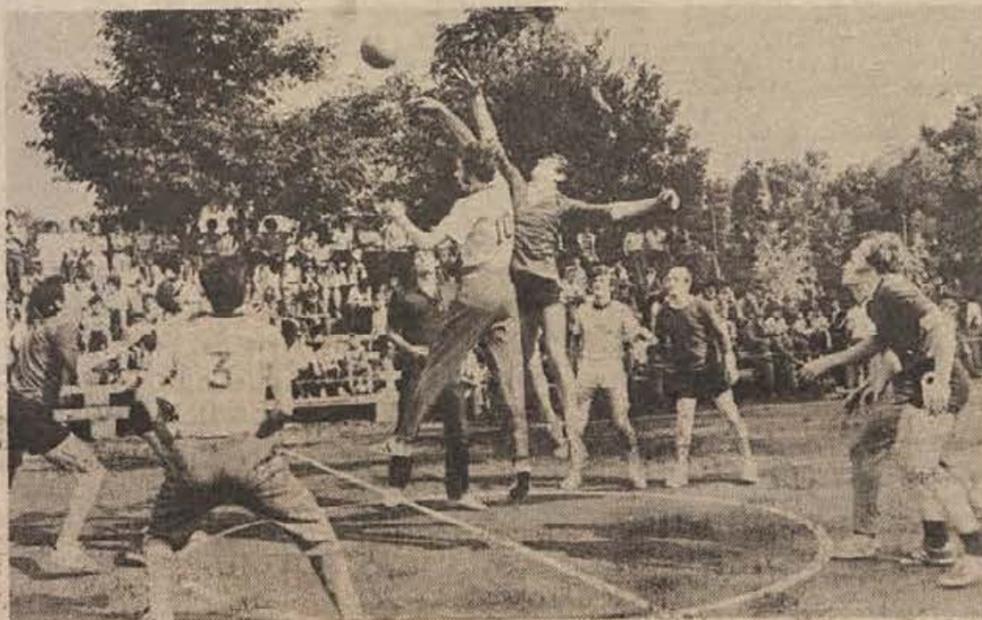
KRŠKO — Hortikulturno društvo priredi jutri ob 15.30. uri obisk zbirke kaktusov v Brezicah in ogled rastlinjaka ter vzgoje cvetlične Čatežu, pod vodstvom prof. Franca Vardjaha.

VAVTA VAS — danes popoldne ob 15. uri bo imelo šolsko športno društvo „Jožica Venturini“ letni občni zbor, na katerem bodo razpravljali o bogati dejavnosti društva in nadaljnjih načrtih.

NOVO MESTO — Delavci gradbenega podjetja PIONIR so v torek dopoldne pokrili telovadnico na Grmu. Tako so zdaj vsi objekti nove šole na Grmu pod streho.

RIBNICA — Včeraj so dobili ribniški šolarji spričovala. Izdelalo je 92,8% učencev, kar je doslej najboljši uspeh te šole.

GORNJE KAMENJE — Tat je v noči z nedelje na ponedeljek ukradel telička posestniku Jožetu Bašlu.

Precejšnje zanimanje v tekmovalnem programu IX. tekmilade v Novem mestu je vladalo tudi za košarko. Lepa in zanimiva srečanja si je na Loki ogledalo blizu 1000 ljudi. Več o srečanju tekstilcev lahko berete na 13. strani (Foto: S. Dokl)

KAKO NAJ KMETIJE DOBIJO VEČ POSOJIL?

Brez hranilništva bo piškava pomoč

Na Dolenjskem je podcenjevana kmetijska hranilno-kreditna služba

Ponovimo: ne lepih besed in dobrih želja, naše kmetijstvo potrebuje večjo materialno pomoč, več denarja. Potrebe so tako velike, da 1,4 milijona

N-din, kolikor jih ima za letos za kmetijstvo zagotovljenih Dolenjska banka in hranilnica, pomeni pravzaprav samo kapljo v morje. Je že tako: čeprav kmet najbolj zanesljivo vrača posojilo, pri vseh teh velikih potrebah industrije in drugih dejavnostih pride zadnji na vrsto.

Pa vendar bi se dalo več narediti. V hranilno-kreditni dejavnosti, brez katere ne bo želenega napredka na vasi, je Do-

(Nadaljevanje na 3. str.)

Rojaki — pridite na škofjeloški grad!

Letošnji osrednji slovenski izseljenški piknik bo v nedeljo, 4. julija, na velikem vrtu starodavnega gradu v Skolji Loki. Letos se bodo rojaki srečali že šestnajstič, škofjeločani pa bodo že četrtoč zapored gostitelji rojakov, ki se ta čas nahajajo doma na oddihu. Poskrbljeno bo za lep kulturno-zabavni spored, za dobro voljo pa bodo tokrat skrbeli kar trije instrumentalni ansambli naših rojakov iz Amerike.

Vse rojake, ki so ta čas med nami na Dolenjskem, Slovenska izseljenška matica prisrčno vabi na srečanje v nedeljo. Pridite s svojci in prijatelji, da se vidimo in poveselimo.

S porastom zračnega pritiska se bo vreme postopoma ustalilo in lahko pričakujemo ob koncu tedna precej sončno vreme.

POGOVOR S PREDSEDNIKOM ZIS

Tudi najbolj ugodna rešitev mora nekoga prizadeti

Predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičič je preteklo nedeljo dopoldne govoril na III. zboru gorenjskih aktivistov v Pred-dvoru. Že pred zborom pa je na prošnjo Toneta Miklavčiča, glavnega urednika lista GLAS, glasila SZDL gorenjskih občin, odgovoril na več vprašanj za bralce tega časnika. Z dovoljenjem Glasa ponatiskujemo pogovor s predsednikom ZIS.

— Predsednik zveznega izvršnega sveta ste dve leti. Ljudje imajo precej medle predstave o vaši funkciji oz. o delu zveznega izvršnega sveta. Kaj nam lahko poveste o tem?

— V dvoletnem, torej relativno kratkem razdobju smo jaz in moji sodelavci dobili dragocene izkušnje, kajti mandat je tekkel v nenormalnem času, v težki bitki za gospodar-

(Nadaljevanje na 7. strani)

Šentvid vabi

V soboto zvečer se bo začel drugi kulturni teden v Šentvidu pri Stični, ki so ga posvetili tridesetletnici vstaje slovenskega naroda. Začel ga bo Slovenski oktet s koncertom ob 20. uri v dvorani osnovne šole, ob 21.30 pa bodo na rojstni hiši zaslužnega zdravnika dr. Marka Gerbca slovesno odkrili spominsko ploščo. V nedeljo, 4. julija, ob 10. uri, bo pred spomenikom žrtev fašističnega nasilja na trgu v Šentvidu zborovanje internirancev in vojnih ujetnikov; peli bodo domači pevski zbori, igrala pa godba PTT iz Ljubljane. Ob 15. uri bodo solisti ljubljanske Opere izvajali v Šentvidu komično opero G. Donizzettija „Don Pasquale“. V torek zvečer, 6. julija, bo ob 20.30 koncert članov društva glasbenih umetnikov Slovenije.

O nadaljnjih prireditvah bomo poročali prihodnjic. Šentvid vabi prebivalce Dolenjske v svojo prijazno sredino, ki te dni že dobiva praznično podobo.

Novi komandant ljubljanske armadne vojne oblasti

Novi komandant ljubljanske armadne vojne oblasti generalpodpolkovnik Stane Potočar-Lazar, naš dolenjski rojak iz Mirne peči, je prejšnji teden v spremstvu generalpolkovnika Franca Poglajna obiskal predsednika skupščine SRS, predsednika izvršnega sveta, predsednika centralnega komiteja ZKS in predsednika republiške konference SZDL. Tovaršu Lazarju čestitajo vsi nekdanjisioboreci, tovaršiči, prijatelji in znanci za novo imenovanje in prevzem odgovorne dolžnosti!

Predstava na splavu

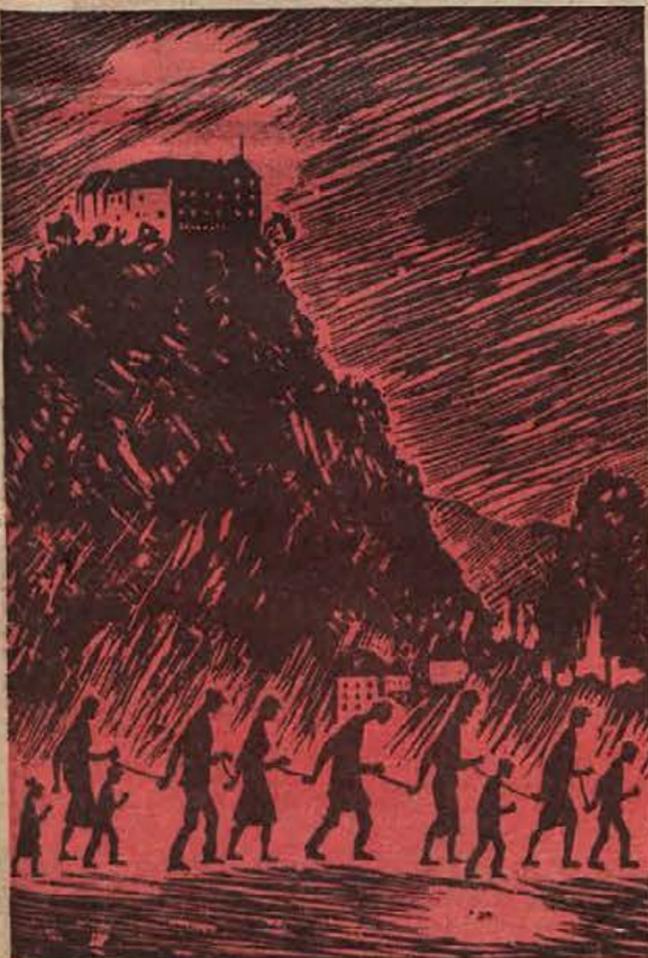
Noč na Kolpi z modno revijo bodo 3. julija pokazali na metliškem kopališču

V soboto zvečer se bo na metliškem kopališču trio ljudi. Zabavno-glasbena prireditev z modno revijo v Beli krajini ni vsakdanja stvar, zato je zanjo tudi toliko zanimanja, posebno med mladino.

Prireditev bo svojevrstna atrakcija, saj bodo manekeni Centra za sodobno oblačenje iz Ljubljane prikazovali modele kar na razsvetljenem splavu na Kolpi. Na reviji bodo sodelovala tri domača podjetja: Beti, Komet in Novoteks, razen tega pa še Labod iz Novega mesta in Modna hiša iz Ljubljane.

Za zabavo bo še pred programom poskrbela metliška pijalna godba s polurnim promenade koncertom, medtem ko bo na prireditvi igral ansambel Silvestra Mihelčiča, pela pa bo Irena Kohont.

Organizatorja „Noči na Kolpi“, občinska konferenca ZMS v Metliki in podjetje Gostur, imata v načrtu še ognjemet in žrebanje vstopnic. Menda ni treba posebej poudarjati, da bo po reviji zabava za vse. Še to prireditvijo odvijajo v Metliki letošnje turistično sezono.

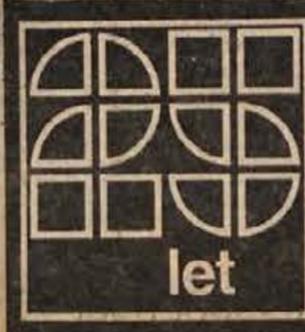

Miro Kugler: BRESTANICA 1941-1945

... enainštirideseto leto bo večno živele v zgodovini naših narodov kot brezprimeren simbol ... trpljenja in kljubovanja, suženjstva in svobode, umiranja in rojevanja ... slave in ponosa, bratstva in enotnosti ... je o 1941. letu dejal tovarš Tito. Njegovih spodbudnih besed se spominjamo pred letošnjim DNEVOM BORCA še prav posebej zato, ker se zavedamo, da nam samo močna obrambna sposobnost in uspešen razvoj samoupravne družbe jamčita našo varnost. Kot leta 1941, tako se bomo tudi zdaj uprli vsem pritiskom, pa naj prihajajo z leve ali z desne!

V Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici bodo odprli danes ob 17. uri slikarsko razstavo „Umetnost tavankutskih žena“. Šestnajst kmečkih žensk iz Tavankuta pri Subotici se bo kostanjeviškemu občinstvu predstavilo s slikami, stkanimi iz žitne slame. Po otvoritvi te zanimive razstave, ki sodi v okvir prireditev XVI. dolenjskega kulturnega festivala in organizacije krške občine, bo Agrokombinat iz Krškega v kletih kostanjeviškega kloštra odprl nov obrat za stekleničenje cvička.

Pomanjkljivi ugovori — Meje medsebojne odvisnosti cen — Spodbujanje ali zaviranje kmetijske proizvodnje?

Toda tistim, ki kanijo obiskati kot turisti Italijo, malo vaje v pospravljanju postelj prav zares ne bi škodilo, kajti italijanski hotelski uslužbenci so znova začeli stavkati, ker niso zadovoljni s plačami in delovnimi pogoji... pa se v tem smislu nekateri pri naših sosedih sprašujejo, kaj se bo neki zgodilo — če bodo začeli stavkati še turisti...

Če nimate draguljev in umetnin, imate vsaj mirno spanje, za razliko od britanskega filmskega igralca Petra O'Toola, ki so mu neznanci pred dnevi odnesli iz njegove vile za 24 milijonov starih dolarjev dragocenosti... medtem, ko je on mirno spal v sosednji sobi... sedaj pa najbrž ne bo več...

Razen na avtomobilskih cestah boste lahko v Belgiji poslej vozili le 90 kilometrov na uro. Omejitev so sprejeli zato, da bi zmanjšali število nesreč... počasnejše življenje, toda varnejše...

Če ste imeli slučajno to srečo, da ste bili pred dnevi na avtomobilski cesti pri mestu Zugu v Švici, ko se je prevrnil tovornjak, naložen z neizdelanimi olimpijskimi srebrniki, ste si lahko počestili opomogli. Ko se je namreč tovornjak prevrnil in so se srebrniki vsuli na vse strani, si je nekaj avtomobilistov napolnilo žepa se predno je prišla policija... kar je po svoje v redu, saj pravijo, da na olimpijskih igrah ni važno zmagati, ampak sodelovati — in to je bilo tudi neke vrste „sodelovanje“, mar ne?...

Britanski premier Heath je nenehno na prvih straneh časnikov, pa ne vselej zaradi politike. Njegova jadrnica „Jurtrajni oblak“ se je namreč plavirala v zaključno tekmovanje za izbiro reprezentance, ki bo sodelovala na svetovnem prvenstvu. Sedaj, ko je Heathova jadrnica uspešno prebrodila še zadnje oviro, bo premier zanesljivo član reprezentance, pri čemer pa se še vedno ni otreseel vseh skrbi... vprašanje je namreč, če bo tudi njen kapetan — pri čemer pravijo, da dejstvo, da je premier, ne bo pomenilo prav nič...

Napovedana sprememba cen kmetijskih pridelkov, ki naj bi jo prejšnjo sredo potrdil Zvezni izvršni svet, je povzročila veliko ugovorov in protestov. Cene osnovnih živil se ne smejo zvišati, ker bi poslabšale življenjski standard delavcev z najnižimi osebnimi prejemki; zato tudi ne odkupne cene kmetijskih pridelkov. Cene je treba obravnavati in urejati kompleksno — v medsebojni odvisnosti — ne ločeno, le z zornega kota kmetovalcev.

Kmetovalci razumejo skrb družbenih organov za delavce z najnižimi osebnimi prejemki, toda — ali kmetje, ki imajo zaradi prenizkih odkupnih cen svojih pridelkov še manjše dohodke, niso prav tako delovni ljudje? Ali družba in njeni organi niso dolžni enako skrbeti za njihov življenjski standard kot za delavski? Zakaj se kompleksno urejanje cen navadno neha na meji med delavci in kmetovalci (čeprav so delavci na družbenih posestvih tudi delavci)? Zakaj bi jih radi spet potolažili z odložitvijo spremembe cen do popolnejše proučitve? In to zdaj, ko je bila previdena odločitev?

Cene gnojil so zvišali brez javnih razprav, kako bo to vplivalo na kmetijsko proizvodnjo. Podobno rastejo cene kmetijskih strojev in drugih potrebščin. Spremembe prihajajo tako hitro, da kmetovalci niti ne ulegnejo ugovarjati ali prote-

stirati. O zvišanju cen kmetijskih pridelkov pa se razpravlja tako dolgo, da takrat, ko naj bi predlog končno le odobrili, ne ustreza več. Tiste cene, ki so jih predlagali kmetovalci, so že spet prenizke, ker so od predloga do potrditve cene drugih proizvodov močno porasle.

Kmetovalci nimajo izkoriščevalskih želja na škodo delavcev. Želijo le pošteno plačilo za svoje delo. Želijo ustrezno razmerje cen in da bi v prihodnje cene njihovih pridelkov in živine rasle enako kot cene drugih proizvodov. Če to ogroža življenjski standard delavcev, naj družba skrbi, da bodo dobivali živila po nižjih cenah. Slišali smo predloge, da bi zvišanje cen kmetijskih pridelkov bilo treba odložiti. Odložimo socialnost, ki so jo kmetje potrebni enako kot delavci, pa kot gospodarstveniki odgovorimo, kaj bi s tem dosegli.

Nesrečni konec Sojuz 11

Mrtvi kozmonavti Dobrovoljski, Volkov in Pacajev — Prvo sporočilo o nesreči

MOSKVA, 30. — Davi se je tragično končal sovjetski vesoljski polet kozmonavtov Dobrovoljskega, Volkova in Pacajeva. Njihova vesoljska ladja Sojuz-11 je davi pristala, vendar pa so v kabini našli vse tri vesoljce mrtve. Vesoljci so večeraj zlezli iz vesoljske postaje Saljut v vesoljsko ladjo Sojuz-11 in se z njo ločili od Saljuta. Pristanek se je začel nekaj po polnočju. Vse je bilo v redu, tudi pristanek je bil normalen. Ko pa so ljudje iz ekipe za sprejem kozmonavtov odprli vesoljsko ladjo, so v kabini našli vse tri kozmonavte, privezane na sedeže.

SPOROČILO TASS

Sovjetska časopisna agencija Tass je davi objavila „sporočilo o smrti posadke vesoljske ladje Sojuz-11 podpolkovnika Georgi-

ja Timofejeviča Dobrovoljskega, inženirja-kozmonavta Vladislava Nikolajeviča Volkova in inženirja-raziskovalca Viktorja Ivanoviča Pacajeva.“

„29. junija 1971 je posadka vesoljske znanstvene postaje Saljut opravila program poleta in dobila naročilo, naj pristane. Kozmonavti so prenesli na trans portno vesoljsko ladjo Sojuz-11 gradivo o znanstvenih raziskavah in dnevnike.“

Kozmonavti so nato sedli na svoja delovna mesta v ladji Sojuz-11, preizkusili sisteme na ladji in se pripravili za ločitev od Saljuta.

Ob 21,28 po moskovskem času sta se Sojuz-11 in vesoljska postaja Saljut ločili ter nadaljevali polet ločeno. Posadka Sojuz-11 je sporočila na Zemljo, da sta se ladji brez težav ločili in da vsi sistemi normalno delajo.

Švedska policija je uvedla izjemne varnostne ukrepe pred začetkom sojenja ustaškim teroristom v Stockholmu. Tudi novinarji morajo skozi osebno preiskavo, v dvorano pa jih spuščajo drug za drugim. Na hodnikih so pregrade, mimo katerih je moč le s posebnimi propustnicami. (Telefoto: UPI)

tedenski zunanjepolitični pregled

Afera s tajnimi dokumenti Pentagona o Vietnamu, se je v zadnjih dneh prenesla že prek meja Združenih držav Amerike — izvlečke iz poročila ameriškega obrambnega ministrstva so začeli objavljati že mehiki časniki. Medtem je postalo tudi že jasno, kako so časopisi prišli do tajnega gradiva, ali vsaj, kako je to uspelo New York Timesu. Redakciji je gradivo izročil Daniel Ellsberg, malce kontroverzna osebnost, ki je precej časa delal tudi za ameriško vlado. To je storil, kot je sam izjavil, zato, da bi seznanil ameriško ljudstvo z zakulisnimi mahinacijami njegove vlade, pravzaprav vlad. Mogočna FBI je kajpak takoj, ko je postalo jasno, da je Ellsberg po vsej verjetnosti tista skrivnostna oseba, ki je posredovala tajno gradivo tisku, začela velik lov za njima pa povsem brezuspešno. Ellsberg se je prišel sam javiti bostonskemu javnemu tožilcu, ki pa ga je po uvodnem zaslišanju in proti kaveji 50.000 dolarjev takoj izpustil. Popolnoma nemogoče je sedaj napovedovati, kako se bo afera razvijala. Jasno je, da ji daje dejstvo, da objavlja sedaj gradivo že več kot ducat listov (in predvsem tudi inozemski, proti katerim ameriška vlada ne more nič) povsem nove razsežnosti.

Ob tem velja le opozoriti na zanimivo podrobnost, da je namreč bilo (v sicer neuradnih krogih) slišati te dni v Moskvi tudi tole: ugledni sovjetski vesoljski strokovnjak Isajev, ki je umrl prejšnji teden, naj bi storil samomor in sicer zato, ker naj bi ga tako hudo prizadejal pobeg njegovega podrejenega znanstvenika Fedosejeva. Koliko je na tem resnice, je kajpak težko povedati, in tako je mnenje tudi moskovskega dopisnika zagrebškega Vjesnika, ki poroča o tem v večerajšnji številki. Sicer pa o Fedosejevu samo še to, da sovjetski časniki, radio in TV še do danes niso objavili nobenih novic o pobegu Fedosejeva.

Kmetje imajo enako pravico do boljšega življenjskega standarda kot delavci. Če si ga ne morejo ustvariti doma, pustijo zemljo neobdelano in gredo za zaslužkom drugam. Nihče pa se še ni lotil ugotavljanja, koliko kmečkih ljudi je med našimi zdomci in koliko kmetijskih zemljišč je zaradi tega neobdelanih ali slabo obdelanih.

Kdor želi urejati cene kompleksno, mora videti in upoštevati tudi to. Kmetijsko proizvodnjo je treba spodbujati prav tako z ustreznimi dohodki kot druge dejavnosti. Zvezni izvršni svet je to upošteval.

JOŽE PETEK

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Dogodki na notranje-političnem in gospodarskem področju so bili v minulem tednu dni, lahko rečemo, spet dokaj razgibani, čeprav s tem še ne trdimo, da se je zgodilo kaj prav izrednega. Na prvem mestu med temi dogodki bomo tokrat omenili, ne oziraje se na časovno zaporedje celotnega dogajanja, tokratno sejo centralnega komiteja ZKS, na kateri so (seja je bila ta ponedeljek) govorili o MEDNARODNEM POLOŽAJU JUGOSLAVIJE in o sedanjem položaju v celotnem svetu.

Kolikor se zdi, da takšen dnevni red obravnave na seji centralnega komiteja pravzaprav ne sodi v notranje-politično področje, ki mu na tem mestu posvečamo vsakotedensko pozornost, pa to vendarle ni res: spričo ugotovitve, da je Jugoslavija zaradi tekme veselil za vpliv v Sredozemlju v nevarnosti, da postane žrtev raznih pritiskov, so na seji centralnega komiteja odločno poudarili, da se bomo uprli vsem poskusom vmešavanja v naše notranje zadeve in še več — da smo SAMI SPOSOBNI REŠEVATI vse naše notranje probleme, pa čeprav bi nekateri želeli, da bi nam ob tem „pomagali“ s svojim posredovanjem.

Na tokratni seji CK ZKS so v razpravi med drugim poudarili tudi to, da sta obrambna sposobnost in ugled Jugoslavije v svetu odvisna predvsem od naše notranje trdnosti in enotnosti, pa od učinkovitosti našega družbenega sistema ter od položaja delovnega človeka v procesu proizvodnje in družbenih odnosov. Težave, v katere smo v zadnjem času zašli zaradi nedoslednega razvijanja samoupravnega sistema ter hitre gospodarske rasti, pa tudi zaradi počasnega reševanja nekaterih družbenih in ekonomskih vprašanj, ki spremljajo naš razvoj, slabijo našo obrambno sposobnost. To je sicer res — vendar motijo se tisti, ki menijo, da je sedaj prišel čas, ko s pritiski lahko vplivajo na naš notranji razvoj. Nikakor ne moremo dovoliti — so menili na seji centralnega komiteja — da bi naši notranji problemi ustvarjali možnosti za vmešavanje tujih sil. **ODLOČNO SE**

BOMO UPRLI vsaki subverzivni dejavnosti in poskusom vmešavanja v naše notranje zadeve, saj smo — kot vedno doslej — sami sposobni reševati naše lastne probleme.

In ob tem so na seji CK ZKS še posebno poudarili, da je **USPEŠEN RAZVOJ NAŠE SAMOUPRAVNE DRUŽBE** pač najboljša poročila za našo mednarodno varnost ter za ugled, ki ga Jugoslavija ima oziroma ga bo imela tudi v prihodnje v svetu.

Že prejšnji teden smo omenili, da so bile pri nas napovedane razne podražitve v pogledu cen nekaterih pridelkov kmetijske proizvodnje — boljše rečeno, napovedane so bile določene spremembe pri odkupnih cenah nekaterih artiklov kmetijske proizvodnje. Ker je sočasno s tem zgodilo, da se bodo zvišale prodajne cene nekaterih osnovnih ži-

Sami bomo reševali probleme!

vil (kruha, moke, jedilnega olja in sladkorja), sta se predsedstvo in izvršni odbor republiške konference SZDL Slovenije prejšnjega torka odločno uprta tem podražitvam, enako pa je takšnemu polovičnemu ukrepu nasprotovalo tudi predsedstvo republiškega sveta slovenskih sindikatov. In kot smo izvedeli konec minulega tedna se po sklepu ZIS zares ne bodo zvišale prodajne cene omenjenim osnovnim živilom, vendar se bodo kljub temu (kot je bilo napovedano) povečale **ODKUPNE CENE** za več vrst poljskih pridelkov. Denarno razliko, ki bo zaradi tega nastala, bo pokrival poseben medrepubliški izravnalni sklad, ki ga bodo sedaj ustanovili.

Te višje odkupne cene — ki naj bi po mnenju ZIS vendarle pomenile določeno **SPODBUDO ZA DOMAČE PROIZVAJALCE** pšenice in drugih živil, pa naj bi potemtakem nekolikar izboljšale slabo stanje v našem kmetijstvu — se nanašajo na vrsto artiklov kmetijske proizvodnje: na pšenico, koruzo,

meso, sladkomo peso, oljarice itd. Odkupne cene za sveže mleko so tudi poslej ostale nespremenjene. Ob tem je ZIS še posebej nadzoril tržnim inšpekcijam naj okrepijo nadzorstvo nad prodajnimi cenami (ki kajpak ne smejo, naj še enkrat poudarimo, kar samodejno slediti beneficiranemu zvišanju odkupnih cen), hkrati pa velja vedeti — vsaj tako je zagotovil podpredsednik ZIS dr. Jakob Sirotković — da zvezni izvršni svet do jeseni ne bo več obravnaval zahtev za zvišanje cen posameznim artiklom. In za zaključek tokratnega premika cen (ki na srečo ni segel prav do maloprodajnega tržišča, do cen, ki jih mora potrošnik plačevati za osnovna živila v trgovinah) povjemo še to, da sladkorne tovarne že protestirajo proti takšni zamrznitvi cen sladkorja, kot je sedaj obveljala, češ da že več let poslujejo z izgubami!

Med dogodki v dneh minulega tedna še omenimo, da je gospodarski zbor slovenske skupščine prejšnji teden sprejel vrsto zakonskih osnutkov, ki urejajo vprašanja skupnih vlaganj v nadaljnjo izgradnjo **OBJEKTOV NAŠEGA ELEKTROGOSPODARSTVA** (ta teden obravnava te zakonske osnutke tudi republiški zbor slovenske skupščine). Ob tem smo izvedeli, da so se vendarle končale tudi dolgotrajne napetosti v zvezi s podpisom družbenega dogovora o ureditvi vprašanj posebnega družbenega pomena na področju slovenskega elektrogospodarstva — končale so se namreč s tem, ko je omenjeni družbeni dogovor le sklenilo podpisati tudi Elektrogospodarstvo Maribor (ki je takšen dogovor doslej vztrajno odklanjalo).

In še: prejšnji petek so večletne razprave o tem, kako naj bi organizirali kulturno dejavnost na Slovenskem, slednjič prišle do cilja — namreč z ustanovitvijo kulturne skupnosti Slovenije. Ta nova skupnost, katere ustanovitev pomeni po mnenju nekaterih **ZGODOVINSKI TRENUTEK** za nadaljnji razvoj in dejavnost kulture na Slovenskem, dejansko pomeni integracijo naše kulture.

Senca na Pentagonu

enotnosti, ki pa bi skoraj doživelo polom zaradi nasprotujočih se mnenj o predlogu nekaterih afriških držav, naj bi se vendarle odločili za dialog, neke vrste pogajanj z rasističnimi južnoafriškimi režimi. Resno politično krizo so prebrodili šele v zadnjem trenutku in tako rešili konferenco.

Malta bo, kot kaže, odločneje zaplula v vode nevtralnosti, tako je vsaj moč sklepati po najnovejšem ukrepu novega premiera Malte Doma Nitoffa, ki je preprosto izgnal komandanta sil NATO na otoku, italijanskega admirala Gina Birindellija. Hkrati je novi premier tudi formalno nakazal željo po večji neodvisnosti in samostojnosti tega sicer majhnega, toda strateško (četudi v dobi raket) še vedno dokaj pomembnega sredozemskega otoka.

TELEGRAMI

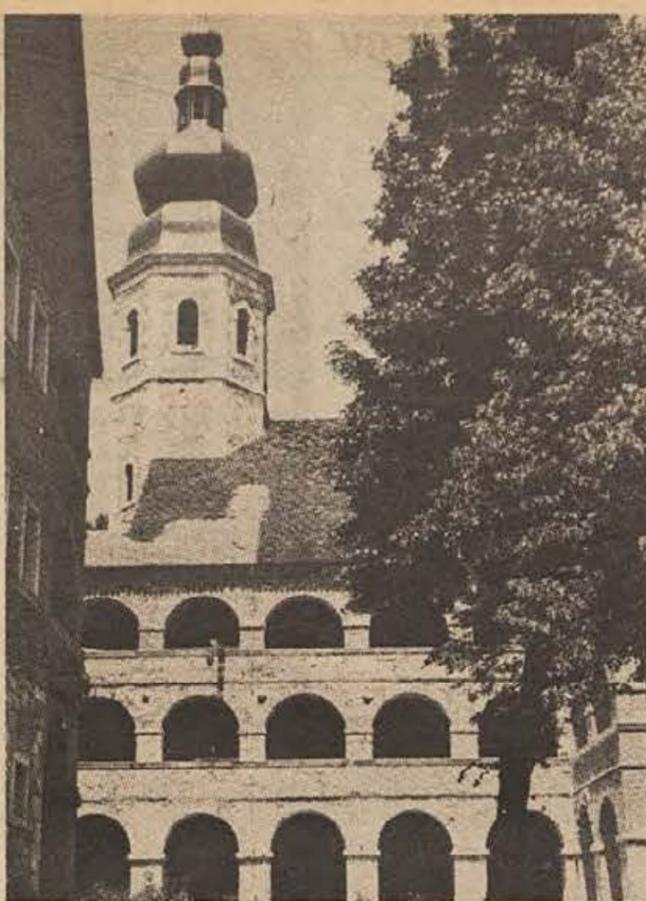
KARACI — Pakistanski predsednik Jahja Kan je izjavil, da je sestavil „odbor strokovnjakov“, ki naj bi izdelali načrt pakistanske ustave. Za Avami ligo je izjavil, da je še vedno prepovedana.

DUESSELDORF — V zaporu v Dueseldorfu je umrl Franz Stangl, nekdanji komandant nacističnega taborišča Treblinka, ki je bil zaradi umora 400.000 Židov obsojen lani na smrt.

BONN — Zahodna Nemčija bo finansirala gradnjo novega mednarodnega letališča v glavnem mestu Jordanije Amanu.

Novomeško Krko sta v torek obiskali načelnica Glavne farmaceutске uprave pri ministru zdravja SSSR Galina Baranova (v sredi) in zastopnica MEDEXPORTA Olja Omiljanovska (levo). Z njima se je pogovarjal generalni direktor mr. ph. Boris Andrižanič. Na sliki: gostje v Krki (Foto: S. Dokl)

NAPOL OBNOVLJENA KOSTANJEVICA čaka investitorje. Občinska skupščina Krško je namenila del gradu za turizem in gostinstvo. Prednost pri urejanju hotela je odstopila podjetju Slavnik iz Kopra, medtem pa je pomudila sodelovanje tudi nemška tvrdka. (Foto: J. Teppey)

Na globodolskem pokopališču je 20. junija prvoborka Mara Rupena - Osolnikova odkrila spomenik padlim partizanom. Za svečanost so kulturni program pripravili pionirji mirnopeske in globodolske šole. (Foto: Pungercar)

SLOVENSKI NARODNI DOHODEK

Razlike še naprej bijejo v oči

Po narodnem dohodku na prebivalca: novomeška občina 25. v Sloveniji, trebanjska 56. — Prevelike razlike med bogatimi in revnimi

Republiški zavod za statistiko je objavil številke o narodnem dohodku v slovenskih občinah za 1969. leto. Čeprav to ni edino merilo, običajno dokaj dobro ponazarja, katere občine sodijo med revne in katere so bogate. Bržkone tega ni težko določiti: občina Ljubljana-Center je imela 1969. leta 46.040 dinarjev narodnega dohodka na prebivalca, najrevnejša slovenska občina Lenart pa ne več kot 2.812 dinarjev narodnega dohodka.

Med tema dvema skrajnostima je vseh drugih 58 slovenskih občin. Tako je treba zapisati, da je že druga slovenska občina, Ljubljana-Bežigrad, z manj kot 20.000 dinarji narodnega dohodka na prebivalca znatno zaostala za svojo mestno sosedo. Med dolenskimimi občinami je 1969. leta imela največji narodni dohodek novomeška — 9.866 din. Ta številka jo je uvrstila na 25. mesto. Štiri dinarje slabšim narodnim

dohodkom na prebivalca je bilo Kočevje takoj za Novim mestom. Krško je bilo na 31. mestu — z 8.304 dinarji narodnega dohodka na prebivalca, Brežice 36. s 7.267 din, Metlika 42. s 6.702 din, Ribnica 44. s 6.412 din, Črnomelj 45. s 6.289 din, Sevnica 46. s 6.212 din in Trebnje 56. s 4.570 din.

Črnomajska, novomeška in ribniška občina so bile po stopnjah porasta med prvimi v Sloveniji. Kakšna ogromna razlika je med bogatimi in revnimi, zgovorno potrjuje novomeški primer, kjer izredna gospodarska rast v zadnjih letih ne more narediti drugega, kot da je pripeljala občino v razred srednje razvitih.

Sejmišča

SOLIDNA PRODAJA

Na sobotnem sejmu v Brežicah so prodali 256 mladih pujskov in 8 starejših. Na sejmu so pripeljali 374 prašičev, starih do 3 mesece, in 14 starejših. Za kilogram žive teže mlajših prašičev so zahtevali kupci do 9 din, za kilogram žive teže starejših pa do 8 din.

ENAKE CENE, STARI KUPCI

Na ponedeljkovem novomeškem sejmu je bilo naprodaj 377 prašičev do 12 tednov starosti in 24 starejših. Prodali so jih 243. Za mlajše pujske so zahtevali prodajalci 140 do 190 dinarjev, za starejše pa 200 do 340. Promet je bil slab, kupci iz domače občine, cene pa domala nespremenjene.

KOČEVJE — V ponedeljek so na kočevski tržnici začeli urejati skladišče za kmetijske pridelke. Zdjaj branjevcem ne bo treba voziti blaga vsak večer domov.

Na Otočcu: žensko republiško šahovsko prvenstvo

Jutri, 2. julija, se bo začelo na Otočcu XV. republiško žensko šahovsko prvenstvo, ki ga prireja šahovski klub Novo mesto. Otvoritev pivenstva bo v petek ob 17. uri, trajalo pa bo do 6. julija. Na prvenstvu bosta sodelovali tudi dve novomeški predstavnici.

FILATELISTI RAZSTAVLJAJO

28. junija so v Krškem odprli filatelistično razstavo, s katero so počastili občinski praznik in 20-letnico društva. Vsebinsko so z razstavo posegli v medvojni in povojno obdobje in tako zajeli čas, ko so naši ljudje romali v pregnanstvo in se po koncu vojne vrnili na svoje domove.

ZK za pomoč kmetom

Na seji občinske konference ZK Novo mesto so 28. junija razpravljali o stabilizaciji in o socialnem razlikovanju. Konferenca se je med drugim zavzela za združitev skladov kmečkega in delavskega zavarovanja, kar naj bi pomagalo odpraviti velike socialne razlike med kmečkim in ostalim prebivalstvom.

TREBNJE — Cigane stalno naseliti v bližini naselij, začeti s šolanjem otrok, redno zaposliti nosilce družin ter okrepiti socialno službo, tak dolgoročni program je v torek sprejela ObS Trebnje, ki je ugotovila, da Cigani postajajo vse večji družbeni problem v občini in da prisilni ukrepi ne bi dali uspehov.

KAKO NAJ KMETIJE DOBIJO VEČ POSOJIL?

Brez hranilništva bo piškava pomoč

Na Dolenskem je podcenjevana kmetijska hranilno-kreditna služba

(Nadaljevanje s 1. str.)

lenjska daleč za drugimi pokrajinami Slovenije. Po nekih podatkih so lani v vsej Sloveniji nanese hranilne vloge v kmetijskih hranilno-kreditnih službah skoraj 8 milijard dinarjev, od tega na območju Kopra in Nove Gorice več kot polovico, na vsem območju Ljubljane in Novega mesta pa komaj 1/8.

Večina slovenskih bank posoja kmetom denar prek hranilno-kreditnih služb kmetijskih organizacij. Zgleden primer je celjska banka, ki je edina ohr-

nila kmetijsko podružnico in je samo lani prek hranilno-kreditnih služb razdelila 8 milijonov N-din, kar je ena tretjina vseh posojil, dodeljenih kmetom v Sloveniji.

Hranilno-kreditna služba, ki bi delala v korist kmetijstva, je na Dolenskem dosti premalo razvita. Najbrž ni dovolj narediti to, kar so ukrenili na Dolenskem, češ pri kmetijskih zadrugah se to delo ne izplača, naj ga raje prevzame in vodi banka! S tem prenosom se je

služba odmaknila od kmeta. Tudi nasploh pogrešamo več prizadevanja, da bi zajeli več denarja v hranilno-kreditnih službah, saj lahko postanejo pomemben vir za pospeševalne akcije v kmetijstvu. To pa se ne bo zgodilo samo po sebi, potrebno je več dolgotrajnega vztrajnega prizadevanja, pri čemer se lahko kaj koristnega naučimo tudi iz nekdanjega hranilništva, za katero se žal ni posrečilo najti pravega nadomestila.

M. L.

Turistični barometer

Kdor bo želel letos preživeti dopust v dolenskih hotelih, mora prav zares pohiteti. Za glavno turistično sezono so namreč najpomembnejši turistični kraji praktično že zasedeni. Tako v Šmarjeških Toplicah ni več prostora, h koncu gredo rezervacije v Dolenskih Toplicah, težko bo prespati v Novem mestu — še zlasti, ker turisti težko zvedo za zasebne turistične sobe, na Otočcu je prostor le še v motelu. Zanimivo je, da je grad, čeprav je dražji, venomer zaseden. Prav tako je le malo prostora v Čateških Toplicah, kjer vam lahko ponudijo le še prenočišče v bungalovu, nekaj prostora pa je tudi še pri zasebnikih na Čatežu. Iz Dolenske turistične zveze sporočajo, da je še mogoče dobiti prostor v drugih dolenskih hotelih, priporočajo pa rezervacije.

Ti podatki znova opozarjajo, da na Dolenskem v glavni turistični sezoni močno primanjkuje postelj, saj v sezoni v hotelih neprestano ponavljajo: „Lahko bi prodali še enkrat toliko postelj, kot jih imamo na razpolago!“

Zlati NOVOTEKS

Združenje hrvaških manekenov je objavilo imena nagrajencev na letošnjem drugem festivalu mode „Modifest“. Potem, ko so prepotovali 22 mest, se je prireditev končala v ponedeljek v Zagrebu. Novomeška tekstilna tovarna Novoteks je dobila najvišje priznanje med proizvajalci tekstila. Srebrni Modifest je dobila v konkurenci trikotazerjev tudi metliška Beti.

Kmetijski nasveti

Obvarujmo grozdje pred gnilobo!

Spominjam se trgatve v deževni jeseni na Stražnjem vrhu pri Črnomlju, ko se je kar pokadilo iz grozdja, ko smo odstranjevali gnile in plesnive jagode. Z ustreznim škropljenjem bi vinogradniki lahko obvarovali grozdje pred to nadlogo, žal pa to le malokdo poskusi. V okolici Metlike jih je nekaj, ki so s tem zadovoljni. Poskusili so namreč s posebnim škroplivom, ki ne zatira samo peronosporo, temveč tudi rdeči listni ožig, črnega pikca ter belo grozno gnilobo. Če pa škroplivu dodamo še kosan, potem popolnoma zatremo oidij ali pepelnico.

Siva grozdná gniloba, ki ji strokovno pravimo Botrytis cinerea, je glivična bolezen, ki se naseli na peclje grozdnih jagod. Konec se grozd sklene, je glivica lepo na varnem, kadar je vlažno, pa zleze v grozdné jagode. Tja lahko pride tudi z zunanje strani, kar pa zlahka preprečimo z rednim škropljenjem s posebnimi škroplivi. Strokovnjaki in praktiki priporočajo, da je najbolje zatirati povzročitelje bolezni takoj po cvetenju, torej te dni.

Pripravki, ki preprečijo gnilobo grozdja, so pri nas malo manj znani kot galica, pri francoskih vinogradnikih na primer pa so že zelo priljubljeni. Tam se je že pred nekaj leti začel širiti Mycodifol, ki ga pri nas vinogradniki že laho kupijo, razen tega pa imajo na voljo domače pripravke pod imenom Orthophaltan 50 WP.

Priprava je enostavna: ortofaltan ali pa mikodifol odmerimo in najprej zmešamo z malo vode, nato pa vse skupaj odlijemo v natančno odmerjeno količino vode. Za 100 litrov vode potrebujemo v začetku 150 g mikodifola. Če se obeta deževna jesen, potem zadnje štiri tedne poškrbimo še poslednjič. Takrat odmerimo 250 g mikodifola na 100 litrov vode. Pri škropljenju z mikodifolom ali ortofaltanom ne potrebujemo nobenega drugega pripravka za boj proti boleznim na trti, razen kosana, ki učinkuje proti oidiju ali pepelnici.

Inž. DANICA HONZAK

vredno je zapisati...

Številke o lanskem gospodarjenju kažejo, da je slovensko gospodarstvo ustvarilo za 81 milijard dinarjev celotnega dohodka, kar je za 14 odstotkov več kot leto dni prej. Medtem ko na Dolenskem radi poudarjamo, da je industrijska proizvodnja tista, ki povzroča povečanja in da je na prvem mestu med vsemi panogami, pa je v slovenskem gospodarstvu na prvem mestu trgovina.

Celotni dohodek v trgovini se je lani povečal za 16 odstotkov in je bil vreden dobrih 34 milijard. V trgovini je bilo zaposlenih blizu 56 tisoč delavcev, njihov povprečni osebni dohodek je bil 1.598 dinarjev. Trgovina je v slovenskem gospodarstvu zastopana z 42 odstotki celotnega dohodka.

Dolenske in slovenske številke torej niso v čistem sorazmerju. To velja še posebej za novomeško občino, kjer je izredno hitra industrijska rast zadnja leta znatno prehitela razvoj na vseh drugih področjih. Prav tako pa je med vzroki, da trgovina ni tako močno zastopana, očitno tudi dejstvo, da na Dolenskem ni izrazito močnih trgovskih podjetij, ki bi jih lahko postavili ob bok najmočnejšim industrijskim podjetjem. Res pa je — to potrjujejo številke — da zadnje leto trgovina s svojim zaletom prehitela industrijo po stopnji rasti. To pa je konec koncev čutili tudi na Dolenskem: z novimi načrti trgovine, z znatno večjim celotnim dohodkom nekaterih trgovskih podjetij in z njihovimi optimističnimi načrti za nova vlaganja v razširitev dejavnosti.

Kongres kmetijskih novinarjev

V ponedeljek, 28. junija, se je v Cannesu in Parizu začel II. svetovni kongres agrarno-političnih novinarjev, na katerem razpravljajo o tem, kako obravnavati kmetijstvo, da bo ohranilo svoje mesto v družbi. Predstavniki zveze novinarjev Jugoslavije sodelujejo na kongresu kot opazovalec.

Množično izganjanje Slovencev v letih 1941-1945

Ob srečanju slovenskih izgnancev v Brestanici

Poteklo je že trideset let od tiste usodne pomladi 1941. leta, ko je slovenski narod skupaj z drugimi jugoslovanskimi narodi zadela najhujša nesreča, ki more zadeti kakšen narod: grabežljivi imperialistični sosede so ga razkosali in obsodili na smrt. Med narodi, ki bi po volji fašističnih in nacističnih zavojevalcev morali izginiti s površja zemlje, je bil tudi slovenski narod. In ker je ta narod med najmanjšimi v tem delu sveta, so predvidevali, da se bo to zgodilo v razmeroma zelo kratkem času: le v nekaj letih. Zlasti nemški okupator na slovenskem Štajerskem, v severnem delu Dolenjske, na Gorenjskem in v Mežiški dolini si je za uničenje slovenskega naroda kot etnične enote postavil presenetljivo kratek rok, od treh do petih let.

Prve tedne okupacije so nacistični oblastniki zelo odkrito razglašali, da se bodo morali tisti Slovenci, ki bodo še ostali na svojih domovih, v treh ali štirih letih naučiti nemščine, ker se bo nato na Štajerskem (pri čemer so mislili tudi na severni del Dolenjske) govorilo samo še nemško. Sklenili so, da mora slovenska beseda izginiti najprej iz javnega, nato pa še iz zasebnega življenja, medtem ko so ji v šolo, cerkev in druge ustanove zapirali vrata že od prvih dni okupacije dalje. Zmernejši ali previdnejši raznarodovalci bi si za tako nalogo vzeli malo več časa, vsaj življenje ene generacije, nacisti pa le tri ali štiri leta.

Tako kratkega roka za popolno ponemčenje, kakor so si ga postavili nacisti v zasedenih slovenskih pokrajinah, zlasti še na slovenskem Štajerskem, niso določili za nobeno drugo zasedeno pokrajino. Celo za nekatero predele Poljske, ki so bili za nacistično raznarodovalce pravo poskusno polje, so si za ponemčenje določili nekajkrat daljši rok, za podeželje npr. 25 let, in tudi na Češkem naj bi s ponemčenjem začeli koreniteje šele po končani vojni. Nestrna neučakanost nacistov pri postavljanju genocidnih raznarodovalnih načrtov na Slovenskem priča o tem, kako napoti je bil slovenski narod nacističnim zločincem.

GLAVNI NAMEN: POPOLNO IN NAGLO PONEMČENJE

Med temeljnimi ukrepi nemškega okupatorja, da uniči slovenski narod kot etnično enoto, je bilo zlasti množično izganjanje Slovencev. Ta ukrep so imeli nacisti za temeljni pogoj, brez katerega ne bi bilo mogoče doseči glavnega namena nacistične okupacije slovenskih predelov, tj. popolnega in naglega ponemčenja. Enako kot so bili nacistični zločinci velikopotezni pri uresničevanju svojega temeljnega smotra, tj. uničevanja slovenskega naroda kot etnične enote in popolnega ponemčenja dežele, so bili velikopotezni tudi pri načrtih za množično izganjanje Slovencev. O tem zgovorno pričajo zlasti tri dejstva: veliko število za izgon predvidenih oseb, presenetljivo kratek rok za uresničenje deportacijskih načrtov in trden namen, da jih res uresničijo.

Ze samo število ljudi, predvidenih za izgon, priča o pomenu, ki so ga nacisti pripisovali temu ukrepu. V prvih dokumentih, ki govorijo o izganjanju Slovencev, najdemo številke od 220.000 do 260.000. To pomeni, da bi moral zapustiti svoj dom in oditi v izgnanstvo vsak tretji Slovenec, ki je takrat živel pod nemško okupacijo. To je grozovito velik del,

kakršnega niso predvideli v nobeni drugi zasedeni pokrajini za tisti čas. Iz nekaterih drugih zasedenih pokrajin so sicer nameravali izgnati nekoliko večji del, npr. polovico ljudi, vendar šele po vojni. Le od Slovencev bi moral tako velik del v izgnanstvo že v vojnem času.

Kako se je nacistom mudilo obglaviti slovenski narod, priča tudi zelo kratek rok, v katerem so nameravali izpeljati množično izganjanje Slovencev, tj. v pičlih petih mesecih: od maja do oktobra 1941. leta. To pomeni, da so nameravali odpeljati vsak dan iz zasedenih slovenskih pokrajin najmanj 1700 oseb.

Tretje dejstvo, ki dokazuje velikopoteznost nacističnih načrtov, je to, da so v drugih zasedenih pokrajinah s takimi ukrepi že prenehali. Vojne razmere so jih prisilile, da so povsod množične deportacije odložili za čas po vojni. V Sloveniji pa so jih kljub temu začeli in so jih bili pripravljeno izpeljati do konca.

Po osnovnih smernicah, ki jih je aprila 1941 izdal državni komisar za utrjevanje nemštva Heinrich Himmler, so si nacisti prizadevali, da izženejo zlasti štiri vrste ljudi.

NAJPREJ JE PADLO PO IZOBRAŽENCIH

Prvi in najmočnejši udarec so nacistični raznarodovalci namenili slovenskemu izobraženstvu, zlasti učiteljem, profesorjem, duhovnikom itd., ki so jih doživeli vzbujanja in utjevanja slovenske narodne zavesti med kmečkimi in delavskimi življenji za čas od slovenskega narodnega preroda naprej. Nekateri so v svojem sovrastvu do tega dela slovenskega naroda šli tako daleč, da so celo predlagali Himmlerju, naj bi ga na Gorenjskem kratkoročno postrelili, kakor so to storili v nekaterih predelih Poljske. Himmler iz zunanjepolitičnih razlogov s tem ni mogel soglašati, zato pa je ukazal, da je treba vse slovensko izobraženstvo izgnati kar najhitreje. Menil je, da bo s tem obglavil slovenski narod.

Za izobraženstvom so nameravali izgnati večino tistih ljudi, ki so se po letu 1914 priselili na Gorenjsko in v slovensko Štajersko. To so bili v glavnem Primorci, ki so v prvi svetovni vojni ali po njej pribežali v osrednjo Slovenijo. Nacisti so menili, da je ta del prebivalstva, ki so ga zaničujoče imenovali „Čiči“, narodno zavodnejši od tistega kmečkega prebivalstva, ki je že stoletja živel na slovenskem Štajerskem in Gorenjskem in ki so ga imeli za nekakšno vmesno plast med narodno zavednimi Slovenci in Nemci. Sodili so, da teh priseljencev ne bo mogoče tako hitro ponemčiti in jih je zato treba odstraniti iz zasedenih pokrajin.

Tretjo in največjo skupino naj bi sestavljali prebivalci določenega pasu ob novi meji nemškega rajha z Italijo in s tako imenovano Nezavisno državo Hrvaško. Ta pas je bil v začetku dolg več kot 200 kilometrov, saj je tekel od Žirov na Go-

renjskem do Podčetrtra na Štajerskem in je ob nekdanji štajersko-kranjski deželni meji segal do Trojan, širok pa je bil od 15 do 20 km. Potem ko je iz nacističnih načrtov izpadel gorenjski del pasu in nato še nekaj občin severno od Save pri Zagorju, je največji del pasu sestavljala tisti severni del Dolenjske, ki ga je nemški okupator že aprila 1941. leta priključil k Štajerski. Množične deportacije Slovencev so torej v veliki meri prizadele tudi dolenjske ljudi.

Pohlepnost nekaterih nacistov je bila tako velika, da so hoteli imeti v izselitvenem pasu še nov velik del Dolenjske prav do Trebnjega in Novega mesta ali pa še ozemlje severno od Save tja do Slovenskih Konjic. S tega ozemlja, ki so ga že od začetka okupacije dalje imenovali izselitveno območje, so hoteli izgnati skoraj vse Slovence, da bi lahko z naseljivjo Nemcem ustvarili tako imenovani nemški ljudski branik nasproti Slovincem pod Italijo in Hrvatom. Z njim so nameravali zavarovati pomenenje tistega dela prebivalstva na slovenskem Štajerskem, ki naj bi še za nekaj časa ostal doma.

V četrti skupini izgnancev naj bi bili vsi tisti, ki ne bi hoteli zapustiti za sprejem v raznarodovalni organizaciji „Steirischer Heimatbund“ in „Kaerntner Volksbund“ ali ki jih nacisti iz rasnih ali političnih razlogov ne bi sprejeli vanju.

Zelo okrepiti nemški narod z ljudmi dobre rase sestave, je Himmler še posebej ukazal, da ljudi z dobro rasno oceno ne smejo izgnati v Srbijo ali na Hrvaško, temveč v Nemčijo. Menil je namreč, da bi bilo škoda takšen „dober rasni element“ po nemarnem prepustiti tujini. In ko so rasno pregledali skoraj vse prebivalce slovenske Štajerske in Gorenjske, so ugotovili, da takih ljudi, ki imajo dobro rasno sestavo, niti ni tako malo, saj jih je bilo celo med tistimi, ki so jih nameravali izgnati, več kot 10.000. Naj tukaj še omenimo, da je rasistična zaslepljenost nekaterih nacističnih veljakov šla celo tako daleč, da so menili, da se slovenski partizani zato bore tako hrabro, ker je pri njih velik delež nordijske rase in je zato Himmler ukazal, naj otroke svojcev ubitih partizanov in talcev odpeljejo v Nemčijo, kjer bodo na voljo nemskim ljudem za posvojitev.

Večina drugih Slovencev, ki je niso prizadele omenjene Himmlerjeve smernice za izgon tako imenovanih tujerodnih elementov, naj bi za nekaj časa ostala doma. Glede na nekatere podatke pa lahko domnevamo, da bi nacisti po končani vojni, če bi jo dobili, tudi njo odpeljali v vzhodno Evropo in jo tam naselili kot kmete ali jo izrabljali kot ceneno delovno silo.

KAJ JE PREPREČILO NEMŠKE ZLOČINSKE NAKLEPE?

Vendar nacisti niso mogli do kraja uresničiti svojih zločinskih naklepov. Tega jim ni onemogočil zanje neugoden izid vojne, temveč ovire, ki so se postavljale takorekoč že od prvega dne okupacije dalje in so se nato samo še večale. Prometno-tehničnim in nastanitvenim oviram so se kmalu pridružila prizadevanja nekaterih nacistov na Gorenjskem in v Nemčiji, naj bi zaradi dobre rase sestave prebivalstva in zaradi velikih potreb nemške industrije po delovni sili večino gorenjskega prebivalstva izgnali šele po vojni. Do 4. junija 1941, ko so se nacistični in ustaški veljaki v Za-

grebu dogovorili za vzajemno sodelovanje pri izganjanju Slovencev in Srbov, so nacisti že zmanjšali število oseb, predvidenih za izgon z Gorenjske, za nekaj deset tisoč, vendar se izganjanju še niso odrekli. Ze avgusta 1941 so nastale nove ovire zaradi neurejenega izganjanja Srbov iz NDH, s katerim je bilo po že omenjenem dogovoru v Zagrebu tesno zvezano tudi množično izganjanje Slovencev. Ustaši so namreč dobili od Hitlerja dovoljenje, da izženejo v Srbijo enako število Srbov, kot bodo sprejeli slovenskih izgnancev. Ker pa so izganjali v Srbijo ogromno število ljudi kar mimo dogovorjenega postopka, nemške vojaške okupacijske oblasti v Srbiji niso marale sprejemati transportov izgnanih Srbov. Zato so se ustaške oblasti upirale prevzemanju slovenske izgnance.

Te ovire bi verjetno še lahko odpravili, pa se jim je pridružila nova, še večja ovira — vstaja jugoslovanskih narodov. Dokazano je že, da na oviranje ali ustavitve množičnega izganjanja Slovencev ni učinkovala samo vstaja slovenskega naroda poleti 1941, temveč tudi vstaja vseh jugoslovanskih narodov, in sicer v dveh pogledih: neposrednem in posrednem.

V začetku avgusta 1941 so zaradi udeležbe policijskih enot pri zasledovanju partizanov na Gorenjskem za štirinajst dni prekinili izganjanje ljudi na Štajerskem. Ko se je v Srbiji razplamtela vstaja in je začelo nastajati razsežno osvobodilno ozemlje, na katerega so prej prihajali transporti izgnanih Slovencev in nato Srbov, so nemške vojaške okupacijske oblasti v Beogradu predlagale, naj bi množično izganjanje ustavili. Ko so to začasno storili, ustaške oblasti niso marale sprejemati izgnancev iz Slovenije. Poleg tega so bile tudi one v zadregi, kam s slovenskimi izgnanci, saj se je tudi v Bosni in južni Hrvaški, kamor so najprej pošiljale izgnance, razplamtela vstaja. Zaradi nje so nato večino izgnancev odpeljale iz Bosne in južne Hrvaške v severne predele, največ v Slavonijo.

Kot rečeno, je vstaja jugoslovanskih narodov učinkovala na množično izganjanje Slovencev tudi posredno. Zaradi splošnega vznemirjenja, ki ga je ta nacistični zločin povzročal med prebivalstvom — in o njem so poročale najrazličnejše okupatorjeve ustanove — so nacisti začeli meniti, da so trdi ukrepi nemške civilne uprave, zlasti še množično izganjanje Slovencev, osnovni vzrok za vstajo, upor. Podcenjujoč vpliv in moč Komunistične partije Slovenije in Osvobodilne fronte, so sodili, da ljudje sledijo komunistom v gozdove in v partizanske čete ter bataljone samo zaradi strahu pred izgonom.

V takšnih razmerah je Himmler 18. avgusta 1941 ukazal ustavititi množično izganjanje Slovencev in Srbov. Ko so ga čez 14 dni nadaljevali, je zajelo samo južni del slovenske Štajerske, medtem ko so množično izganjanje na Gorenjskem odložili za čas po vojni. Vendar so od septembra 1941 dalje lahko izganjali Slovence le v nemške dežele. Zato so tudi izgnance iz obšavskega in obsotelskega pasu, kamor so se trdno odločili naseliti kočevske Nemce, mogli izganjati le še v Nemčijo. Seveda so tudi tam lahko sprejeli le omejeno število izgnancev in so že poprej občutno zmanjšali tako imenovano izselitveno območje ob Savi in Sotli. Če bi Himmler sprejel predloge nekaterih nacistov iz Sta-

jaške, ki so mu svetovali, naj bi z izgonom prebivalcev tega pasu počakali do pomladi 1942, verjetno tega dela slovenskega naroda sploh ne bi izganjali. Tako velikopotezne akcije jim politične in vojaške razmere na Slovenskem spomladi 1942. leta verjetno ne bi več dopustile.

Konec septembra 1941 so nacisti morali nehati z izganjanjem Slovencev v Srbijo in Hrvaško. Nato so do februarja 1942 in deloma še do julija 1942 izganjali v Nemčijo prebivalstvo Posavja in Obsotolja, vmes pa so že začeli izganjati nove skupine, ki jih seveda spomladi 1941. leta še niso mogli predvideti: svoje partizanov in ubitih talcev ter prebivalce tistih vasi, ki so jih v tako imenovanih maščevalnih akcijah uničili z ognjem, zravnali z zemljo itd., največ poleti 1942. leta.

POMEN NOB ZA POLOM RAZNARODOVALNE POLITIKE OKUPATORJEV

Če imamo pred očmi ponovno oživljanje nacističnih deportacijskih načrtov za Gorenjsko spomladi in poleti 1942, razprave o predvideni sterilizaciji celih desetstisočev prebivalstva Štajerske, izganjanje Slovencev v avstrijskem delu Koroške sredi aprila 1942, izganjanje slovenskih naseljencev pri Dolnji Lendavi junija 1942 s strani madžarskega okupatorja, pošiljanje tisočev in tisočev Slovencev iz Ljubljanske pokrajine in iz Slovenskega Primorja v koncentracijska taborišča v Italiji, Mussolinijevo izjavo v Gorici, da ne nasprotuje izgonu vsega slovenskega prebivalstva iz Ljubljanske pokrajine itd., se nam šele 1942. leta pokažeta v polni meri vsa razsežnost in usodnost raznarodovalne politike okupatorjev na Slovenskem in z njo zvezane množične deportacije. In ob tem dobimo narodnoosvobodilni boj slovenskega naroda in vseh jugoslovanskih narodov, ki je okupatorjem onemogočil uresničiti njihove zločinske zamisli, še večji pomen.

Upoštevaajoč, da se je okrog 17.000 ljudi izognilo nasilnemu izgonu z begom v Hrvaško in Ljubljansko pokrajino, računamo, da so nacisti izgnali iz Slovenije več kot 79.000 ljudi ali več kot 9 odstotkov vseh, pod nemško okupacijo živčih Slovencev. Primerjava tega odstotka z odstotkom izgnanih iz drugih evropskih dežel kaže, da so nacisti iz slovenske Štajerske in Gorenjske izgnali največji odstotek prebivalcev. Zato množično izganjanje Slovencev tako glede na velikopoteznost nacističnih načrtov in na njihov končni izid, kakor tudi glede na okoliščine, ki so povzročile razliko med načrti in izidom, zavzema posebno mesto v zgodovini nacističnih deportacij prebivalstva v zasedenih pokrajinah. To je vsekakor dogodek, ki ga ne gre pozabiti niti spričo veličine drugih dogodkov, še manj pa seveda na ljubo tistim krogom v nekaterih državah, ki nas pozivajo, naj v prid dobrim meddržavnim odnosom popolnoma pozabimo na preteklost.

Največ slovenskih ljudi je šlo na trnovo pot izgnanstva skozi tako imenovano preselitveno taborišče Rajhenburg na gradu v Brestanici in sicer okrog 45.000 oseb. Ne poznamo še objekta v evropskih deželah, ki so jih zasedli nacisti, skozi katerega bi šlo v izgnanstvo toliko ljudi, kakor skozi to taborišče na Slovenskem. Zato smo upravičeno izbrali grad v Brestanici za Muzej slovenskih izgnancev, ki ga bomo do kraja urejenega odprli letos 4. julija. Upravičeno smo tudi izbrali ta trg za kraj osrednjega in doslej tudi največjega srečanja slovenskih izgnancev.

Dr. Tone Ferenc

VABILO

vsem nekdanjim političnim zapornikom in pregnancem: udeležite se osrednje proslave vseh nekdanjih internirancev ter izgnancev na gradu v Brestanici pri Krškem!

Komisija za bivše politične zapornike, internirance in deportirance pri Zvezi združenih borcev NOV Slovenije vabi vse bivše politične zapornike, internirance in izgnance ter borce in ostale občane, da se 4. julija udeležijo osrednje proslave v Brestanici.

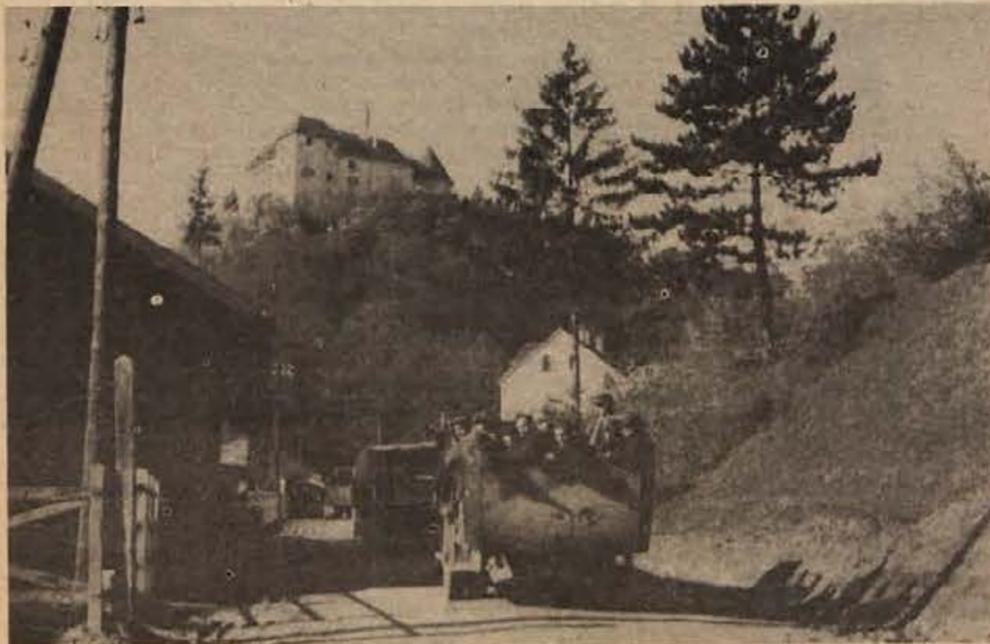
Proslavo, ki se bo začela ob 11. uri z govori in s kulturnim programom, organizirata republiški odbor Zveze združenih borcev NOV Slovenije in občinska skupščina Krško. Posvečena je 30. obletnici vstaje in 30. obletnici množičnih izgonov Slovencev v Srbijo, Hrvaško, Bosno, Makedonijo in Šlezijo.

Na proslavo bo vozil posebni vlak iz Gorenjske. Odhod ob 6.30 z Jesenic in postanek v Lescah, Radovljici, Kranju in Ljubljani, kamor prispe ob 7.41. Prihod v Brestanico ob 9.16.

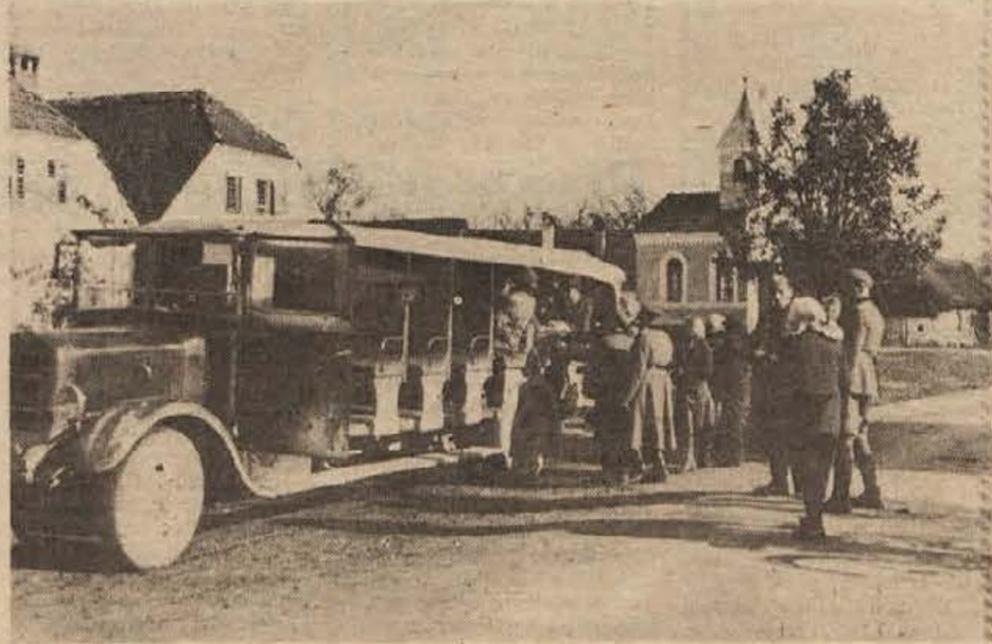
Ta vlak se bo isti dan vračal ob 17.20 iz Brestanice in prišel v Ljubljano ob 18.57, na Jesenice pa ob 20.29.

Na vseh drugih železniških progah bodo redni vlaki ojačeni.

Za skupinsko potovanje je odobren 60-odst., za posamezno vozovnico pa 50-odst. popust.

Prevoz izgnancev v taborišče na brestaniškem gradu 8. novembra 1941

Takole so Nemci izganjali Slovence iz Skopje pri Brežicah 8. novembra 1941

'DA'

za blagostanje!

Zalostno se zaje dim v dolino, ki ni nikoli prav zelena. Čeprav je dimnik visok, visoko nad glavami drugih hiš, ne more poriniti dima čez hrib. Dima, ki je postal značilnost kraja. Beseda gre o tovarni »Djuro Salaj« tovarni celuloze in papirja. Spregovoriti besedo o tovarni, se pravi povedati mnenje o kraju, v katerem tovarna živi in diha. Kajti Krško in tovarna sta eno, kraj in dimnik pa dim, ki ga ta dimnik puha, so življenjsko

povezani v vsakdanjem delu, v neizprosnem boju za življenjski obstanek in v pehanju za človekovim napredkom...

Zato je vsaka beseda, izrečena v tej tovarni, kot bi jo obesil na mestni zvon: če je dobra, zazveni še lepše, če je slaba, se sliši še grše. Prav pred dnevi, pred nekaj dnevi, blizu dneva, ki je v koledarjih ljudi iz tega kraja označen kot občinski praznik, je beseda iz tovarne zvenela glasno in čisto. Ena sama kratka beseda: »Da« na referendumu za pot v bodočnost...

Včeraj:

Pred poldrugim letom se je iz tovarniškega dimnika žalostno kadilo. »Djuro Salaj« je bil v krizi, iz katere je bila v labirintu ena sama dobra rešitev. Zalostno so v tovarni označevali pomanjkanje celuloznega lesa in v šestih mesecih lanskega leta so morali priznati, da so imeli izgubo v vrednosti enomesečne proizvodnje, ker niso bila skladišča dovolj polna. Težave so reševali tako, da so povečali uvoz celuloznega lesa, predvsem iglavcev. Povečanje z uvozom je bila za prazna skladišča samo trenutna rešitev, ker so izračunali: dolgotrajen uvoz lahko predstavlja samo zelo majhen odstotek vsega lesa, ki ga potrebujejo. Pri tem so vedeli, da je celuloznega lesa pri nas pravzaprav dovolj, le sečnja je slaba in tržne razmere niso urejene. Tovarniški strokovnjaki so zato poskušali z dolgoročnimi pogodbami zagotoviti nemoten nakup lesa: prav s takimi pogodbami si zelo prizadevajo še danes in z nekaterimi gozdarskimi organizacijami na ta način že sodelujejo. Medtem ko je celuloznega lesa listavcev, še posebej

bukve, pri nas dovolj, se zatika druge: delavcev je vse manj, tovarna pa ni upravljena tako, da bi lahko kupovala še neочиščen les. Konec leta bodo dobili čistilni boben, potem bo tudi ta težava odpadla. Kupovali bodo lahko tudi les s skorjo.

V drugi polovici lanskega leta so se pogoji normalizirali, delavci so pokazali zares odgovoren odnos do dela. Prav zato so proizvodni načrti celo malce presežili, saj je bila vrednost proizvodnje 210 milijonov dinarjev, naredili pa so 101 tisoč ton. Zal je zaradi teh težav nazadovol izvoz, težave pa se nadaljujejo tudi letos, saj so v petih mesecih izvozili komaj 46 odstotkov tistega, kar so računali. Medtem ko gre izvoz papirja v Zahodno Nemčijo normalno, se zatika v Italiji, kamor izvažajo celulozo, saj so na to tržišče z ugodnimi kreditnimi pogoji prodrli tudi Skandinavci, Francozi in Kanadčani.

Danes:

Letošnji proizvodni načrt je za 6 odstotkov večji od tega, kar so nare-

dili v krški tovarni lani. V prvih petih mesecih, se pravi do začetka junja, so dinamični plan presežili za 2,2 odstotka, tako da vsi pričakujejo, da bodo celo presežili 107.000 ton blagovne proizvodnje, kolikor so računali ob začetku leta. Dosegli pa so bistven premik v izboru proizvodnje, saj so lesovine, za katero so računali, da jo bo ob koncu leta 6.000 ton, naredili precej manj od pričakovanega, zato pa so izdatno povečali proizvodnjo celuloze in papirja, kar je mnogo bolj pomembno in tudi veliko bolj akumulativno. Letošnji proizvodni rezultati se vsak mesec vrtijo okrog rekordnega uspeha.

Proizvodnja je za 21 odstotkov večja kot lani v enakem obdobju, akumulacija pa je za 11 odstotkov nad planom. Zavedajo pa se, da se bo deloma znižala potem, ko jih bodo prizadeli nekateri ukrepi, ki jih vlada oziroma republika zdaj pripravljata. Poprečni osebni dohodek zaposlenih je 1.870 dinarjev, a je treba zapisati, da gre sorazmerno visoka številka na račun tega, da ne poznajo prostih sobot, nedelj in da delajo tudi med prazniki.

Jutri:

Jutri bodo uspehi še boljši, to zagotavljajo delavci sami, ki so z množičnim »da« glasovali za programsko usmeritev tovarne. Sicer pa ni da bi s pisanjem prehiteli dogodke in začeli na koncu. Raje lepo po vrsti:

Neločljiva povezanost

Analitik krške občinske skupščine, diplomirani ekonomist Stanko Vidmar pravi o deležu tovarne »Djuro Salaj« v krškem gospodarstvu:

»Kot kažejo številke, krško gospodarstvo zadnje čase zastaja. Vzroke za to gre iskati v znatni odpisanosti vseh osnovnih sredstev, še posebej opreme, v pomanjkanju sposobnih strokovnjakov in v pomanjkanju denarja za modernizacijo proizvodnje. Prav tako precej zavira hitrejši razvoj tudi to, da mora krško gospodarstvo v znatni meri kreditirati kupce.

Občinska skupščina je nekajkrat priporočila podjetjem, naj pripravijo razvojne programe. Program tovarne celuloze in papirja, ki so ga zdaj potrdili z referendumom, je uspešen korak pri teh prizadevanjih. Gre namreč za odločitev kolektiva, ki zaposluje več kot petino delavcev v gospodarstvu in katerega družbeni brutoprodukt se približuje polovici brutoprodukta gospodarstva. Ikrafti je tako odločil kolektiv, ki ima dober posluš za blaginjo ljudi in pomaga pri vseh občinskih potrebah in potrebah občanov.

Jože Zorko streže stroju za previjanje papirja v Krški tovarni »Djuro Salaj«. »Tudi jaz sem glasoval za programsko usmeritev tovarne, saj bo to pomenilo napredek. Če ga ne bo deležna naša generacija delavcev, bodo prav gotovo na boljšem generacije, ki se bodo zaposlile za nami.«

Djuro Salaj čestita

Ob prazniku krške občine se delovni kolektiv največje gospodarske organizacije v krški občini, tovarne celuloze in papirja »Djuro Salaj«, pridružuje čestitkam in vošči vsem delovnim ljudem v občini še veliko uspehov pri uresničevanju vsakdanjih nalog.

Tovarniška usmeritev

Kolektiv je še v dneh krize sam zahteval, da je potrebno jasno začrtati ekonomsko pot podjetja. Delavski svet podjetja je zato od strokovnih delavcev zahteval čim hitrejšo ekonomsko usmeritev. Tovarna je imela narejen idejni projekt za novo tovarno sulfatne celuloze s skupno zmogljivostjo 155.000 ton. Potem ko so pretehtali tržni položaj in surovinske možnosti, upanje in uresničitev teh načrtov ni bilo več tako stvarno kot poprej.

Mimo tega so se zavedali, da so zlasti izdelovalci papirja: niso zavezanih oči hodili mimo splošnega napredka v grafični industriji, ki zahteva druge kvalitete papirja. Ker je tovarna Djuro Salaj ob tovarni v Sremski Mitrovici edini izdelovalec časopisnih papirjev, so strokovnjaki ob načrtovanju čutili nalogo, da morajo izpolnjevati zahteve grafične industrije. Zdelo se jim je, da je tovarna na tem polju v zaostanku, zato so razmišljanja še bolj obrnili v to smer.

Iz tega je nastal program za razvoj proizvodnje papirja. Današnji izbor bo po-

trebno obogatiti s proizvodnjo ilustracijskih satiniranih in ilustracijskih premazanih papirjev, izdelovati pa nameravajo tudi ovojne papirje.

Po daljšem tehtanju so nato strokovnjaki menili, naj bi odstopili od načrtov za gradnjo tovarne za izdelavo sulfatne celuloze, pač pa naj bi rekonstruirali zdajšnji obrat, ga povečali in pri proizvodnji prišli od kalcijeve na sodobnejšo magnezijevo bazo, ki ima tudi to dobro lastnost, da ne zasmrja ozračja.

Potem ko so tovarniški strokovnjaki program pripravili, so o njem spregovorili samoupravni organi in delavci na zborih delovnih enot. Delavski svet je tudi sklenil, naj delavci na referendumu odločijo o tem, ali se s takim razvojnim programom tovarne strinjajo.

Še predtem pa so se v tovarni odločili, da bodo o tem povprašali tudi družbeno-politične in gospodarske organizacije. Direktor tovarne Janez Rošker namreč sodi:

»V našem kolektivu dela petina vseh delavcev, ustva-

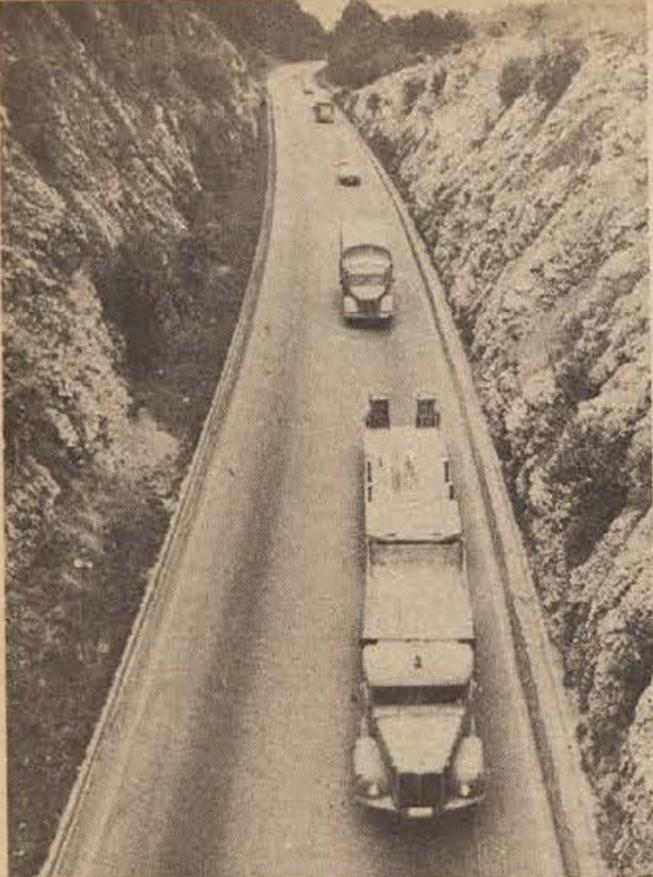
rmo blizu 50 odstotkov vrednosti proizvodnje v gospodarstvu vse občine. Menili smo, da kolektiv nima pravice, da bi se zaprl vase, še zlasti v tej zadevi, ko gre resnično za širok družbeni interes. Ko smo potem skupaj obravnavali program, so se z njim predstavniki družbeno-političnih organizacij in gospodarstva strinjali.

Strinjani pa so se z njim tudi delavci na referendumu, saj je oddalo glasovnice 95 odstotkov vseh zaposlenih, 83 odstotkov jih je na lističih obkrožilo, da se s takim razvojem strinjajo. Mislim, da nam je bil ta program potreben. Vsaka družina načrtuje svojo bodočnost, toliko bolj smo jo bili upravičeni in dolžni načrtovati tudi mi, saj nas je v kolektivu blizu 1.200!«

Kaj pomeni ta »da«? Ko bo program uresničen, bo blagovna proizvodnja namesto današnjih 107.000 že 212.000 ton. Celotni dohodek se bo povečal od 240 na 556 milijonov dinarjev, akumulacija od 24 na 125 milijonov, v tovarni bo našlo krah 400 novih delavcev!

Ko je bila kriza najhujša, so bila skladišča prazna: lesa ni bilo nikjer. Zdaj ima tovarna venomer na zalogi za nekajmesečno proizvodnjo celuloznega lesa

Kolona vozil se prehija skozi tesen avtomobilske ceste v Medvedjeku. Bela neprekinjena črta je izginila, disciplina voznikov pa je kljub temu še ostala

Medvedjek: novogoriški voznik (na sliki levo) se pol ure ni mogel pomiriti s kaznijo, ki mu jo je miličnik odmeril, ker je s tovornjakom vozil za 15 km na uro hitreje, kot je bilo dovoljeno

V miniju skriti radar je budno spremljal vozila in beležil njihove hitrosti. Kadar se je na temle merilniku posvetila rdeča luč, je to pomenilo: Ustavi vozilo, ker je prekršilo dovoljeno mejo! Izgovor avtomobilistov, da so vozili počasneje, je radar izpodbil

S PROMETNIMI MILIČNIKI IZ NOVEGA MESTA

EN DAN NA NAŠI MAGISTRALI

Tiste, ki so me 22. junija videli v družbi prometnih miličnikov na avtomobilski cesti, bi rad potolažil, da nisem bil z njimi zato, ker bi me bili zašili, ampak povsem prostovoljno, službeno. Dogovorili smo se, da bomo dan — se pravi od šestih zjutraj do devetih zvečer — prebili na naši magistrali: tovariši z novomeške prometne postaje da bodo nadzorovali promet, jaz pa lovil z objektivom najzanimivejše motive s ceste. In tako je tudi bilo.

Ko smo bili še v Novem mestu, je prišlo obvestilo, da se je pri Poljanah prevrnil neki Italijan. „Naša akcija se začneja z nesrečo,“ sem spotoma, ko smo z dvema voziloma hiteli po avtomobilski cesti proti Trebnjemu, zapisal v svojo beležko. V nekaj minutah smo bili tam: v vseku, kjer bela neprekinjena črta deli cesto v dva pasova.

Prizor je bil pretresljiv: prinč svetle barve FI 548914 (s kolesi navzgor), zagoden med skrbinami skal in izžlebljenim betonskim robnikom, dva metra naprej na kamnu in z glavo med dlanmi sedeči mož, voznik, 31-letni Vinicio Pianigiani, arheolog iz Firenc, zazrt v kupček razmetanih knjig pred seboj.

„Perche! Io non...“

V dolgih kolonah vozil, ki drčijo ves dan zdaj v to zdaj v ono smer, so fički, škode, audiji, mercedesi, kombiji, tovornjaki, motorji, mopedi, z različnimi registrskimi tablicami — Za krmili sedijo mirni, razboriti, ambiciozni, komolčarji, skromni in bahavi — Če si dalj časa na avtomobilski cesti, to tudi opaziš

(„Zakaj? Jaz ne...“) je komaj razumljivo mrmral arheolog, ko so mu obudili spomin na hudi dogodek. Pripeljal se je iz Ljubljane in se nenadoma v tej tesni znašel za prikolico tovornjaka, ki je počasi lezel navkreber. Prehiteti tega vozila ni mogel, časa za zaviranje ni imel, zato se je hotel trčenju izogniti tako, da je zavil na desno, kjer je bilo kljub kamniti steni še nekaj prostora. Tam pa ga je vrglo.

Pianigiani so odpeljali v novomeško bolnišnico, kjer pa so ugotovili, da njegovo zdravje ni v nevarnosti...

Iz poljanske tesni smo šli v Medvedjek, kjer so delavci novomeškega cestnega podjetja na novo zarisavali belo črto po sredini ceste. Razumljivo je, da sta bila vozna pasova na tistem delu znatno zožena in da je bilo

treba s prometnimi znaki omejiti hitrost.

Kajpak nas je zanimalo, ali bodo vozniki to omejitev upoštevali. Miličniki so postavili radar okoli 200 m od nadvoza in čakali.

Že prva vozila, ki so pridržala od Trebnjega, so hitela mimo, kot da so bili prometni znaki okraski, ne pa opozorilo (ukaz), da je treba zaradi dela na cesti hitrost zmanjšati. Vsaj tridesetkrat je tablica STOP v miličnikovi roki pokazala vozilom na počivališče.

Prav zabavno je bilo slišati, kako so se vozniki izgovarjali: „Dobro, videl sem, pa kaj! Je mar kdo mrtev!“ „Nihče ni mrtev, tovariš, samo vozili ste prehitro. Naš radar ne laže!“ „Radar...? Kje ga pa imate? ... Če je pa tako... Ko-

liko plačam?“ Itd.

Nazaj grede so miličniki lovili tiste, ki so v poljanskem useku, nedaleč od nesreče arheologa iz Firenc, prehiteli počasnejša vozila, čeprav jim je to prepovedovala neprekinjena bela črta. „To je moja prva kazen,“ je pristavila voznica belega ljubljanskega mercedesa, ko je miličnik zahteval denar. Mariborčan s polnim tovornjakom pepsi-cole se je hotel za kazen pogajati. Hitro pa se je premislil, ko je miličnik zahteval njegove osebne podatke. „Bom raje plačal, kot da bi kam pošiljali tisto pisarjijo.“

Popoldne so miličniki postavili radarsko zasedo na Krškem polju — pri Drnovem. In ko so takole lovili tiste drzne avtomobiliste, ki so prehiteli „v škarje“, se je kar na

lepem vzel možakar s kolesom in koso na rami ter počasi vjugal po magistrali. „Štric, takoj dol!“ „Ja, kaj pa je?“ „Vam še ni nihče povedal, da s kolesom in še zlasti takole s koso ne smete na to cesto?“ „Prisežem, tovariš miličnik, da še nobeden. Ker ste me tako lepo opozorili, ne bom več.“ Nedaleč od tam so avtomobilsko cesto prečkali še ženska s košem, otrok in pes.

Take zasede so bile kasneje še na Čatežu in pri Ribnici, a ni bilo pravega dela — ne za miličnike ne zame.

Zvečer smo se vrnili na Otočec in čakali v zasedi na ploščadi pri bencinski črpalnici. Na piko smo vzeli avtomobile, ki so vozili s pokvarjenimi lučmi.

Čeprav po mnenju miličnikov promet 22. junija — na

prvi poletni dan — na naši magistrali ni bil najbolj gost, je bila bera kazni kar lepa: šest voznikov bo moralo zaradi prekrškov k sodnikom za prekrške, 47 je bilo denarno kaznovanih, trem pa so zaradi pokvarjenih luči prepovedali nadaljnjo vožnjo. Dvanajst voznikov, ki so prekrške samo nakazali, so opozorili.

Kajpak sem lahko v tem zapisu zajel le delček tistega, kar sem z novomeškimi prometnimi miličniki videl, slišal in doživel na naši magistrali. Pričakoval sem, da bo prekrškov in kazni še več. Glede na pomanjkljivo opremljeno cesto — bela neprekinjena in prekinjena črta je le še tu in tam vidna, prometnih znakov je malo in so premajhni — bi jih pričakoval še več. Treba pa je priznati, da velika večina voznikov le pozna red in pravila za varno vožnjo.

Poleti bo na tej cesti še več opozoril. Kot vselej bodo deželo preplavili tuji turisti. Gneča se bo povečala. Za vamo vožnjo bo previdnost še bolj potrebna. Od voznikov samih, ne od miličnikov, bo odvisno, ali bo cesta morišče ali pot, po kateri se najhitreje kam pride. Jaz sem proti morišču.

TEKST IN SLIKE: IVAN ZORAN

„Ali je mogoče, da sem ostal živ?“ se najbrž sprašuje arheolog iz Firenc ob pogledu na svojega prevrnjenega prinza, iz katerega se je bil malo poprej izvlekel

Nemško katrcu, ki je pred Čatežem prehitela v „škarje“, so ustavili v Drnovem. Voznik ni mogel razumeti, da na naših cestah tudi tako reč štejejo za hud prekršek. Naposled se je vdal, kazni pa ni dobil

Tudi najbolj ugodna rešitev mora nekoga prizadeti

(Nadaljevanje s 1. strani)

sko stabilnost dežele, v novem valu pritiskov na neodvisen položaj Jugoslavije, v notranjem ustavnem pravnem sistemu, ki so se brez težav in odporov uveljavili v zveznem središču novi odnosi, ki so zahtevali nov način dela, pa tudi doslednost, borbenost, predvsem pa poslušaj za spremembe okrog nas.

Glavni razsodnik mojega dela ter uspešnosti ali slabosti zveznega izvršnega sveta je lahko samo zvezna skupščina, čeprav naravno niti meni niti drugim slovenskim članom vlade ali zvezne uprave ni vseeno, kako ocenjuje naše delo naša matica, politično vodstvo ali delovni ljudje Slovenije. No, menim, da lahko zvezni izvršni svet v okoliščinah, ki niso bile lahke, pokaže nekaj zelo pomembnih rezultatov. Na gospodarskem področju je npr. izdelal z resolucijo za ekonomsko politiko za to leto stabilizacijski program, na katerega temeljijo danes gradnja sanacijske in akcijske programe organizacije v zvezi.

Ustvarjeni so pogoji in tudi konkretni programi ter predlogi za nove sistemske rešitve, razen žal za nov zunanjetrgovinski in devizni režim. Zarisan so obrisi za nov srednjeročni razvoj Jugoslavije (prednačrt plana). Zvezni izvršni svet je deloval tudi na drugih področjih; na notranje in zunanje-političnem področju je spjel novo metodo sporazumevanj in dogovarjanj v središču, ustanovil je potrebne koordinacijske in paritetne komisije, monetarni svet, koordinacijski odbor s predsedniki republikanih in pokrajinskih izvršnih svetov. Najpomembnejše pa je morda, da smo uspeli razčistiti izvenproračunsko bilanco federacije, račune, dolgove in obresti, ki so se četrta stoletja kopičili v centru ter bi lahko še leta in leta kalili odnose med republikami. Presekajoč ta veliki voz, smo vsejnetno ustvarili ugodne pogoje za delo novega izvršnega sveta. Ta bo moral v smislu ustavnih sprememb delovati kot strokovno politično izvršni organ zvezne skupščine, saj po 18 letih zvezni upravni organi ponovno — seveda v novih okoliščinah — prevzemajo neposredno odgovornost v izvršilnih organih skupščine.

— Omenili ste zunanje-politične uspehe. Ali je zvezni izvršni svet zmogel vzporedno s prevladujočo ekonomsko problematiko prispevati tudi k zunanje-politični vlogi Jugoslavije?

„Vašim bralcem so znane in blizu naše zunanje-politične akcije: konferenca neuvrženih, detovanja tovariša Tita, razgovori naših in gostujočih delegacij. Delal bi: kolikor je notranja gospodarska situacija neugodna, toliko bolj je potrebna aktivna rnanja politika, zlasti politika širjenja ekonomskih odnosov Jugoslavije s svetom. Naših notranjih domačih težav ne moremo premagati sami, pač pa vse bolj z odprto ekonomiko. Za zadnji dve leti lahko rečem, da smo uspeli napraviti mnogo premike tudi v zunanje-politični in gospodarski uveljavitvi neuvrženice in neodvisni Jugoslavije. Posebej bi omenil naše odnose s sosedji, zlasti s sosednjo Italijo, dalje naše zavzemanje v Evropi, Evropska scena' bo v tem desetletju po mojem mnenju prevladovala, kajti razširjen zahodnoevropski trg bo prinesel Jugoslaviji nove 'sanse' v trgovinski,

industrijski ter znanstveni kooperaciji.

Tretji uspeh je normalizacija odnosov z republiko Kitajsko. Sam sem imel v tem času razgovore v Veliki Britaniji, Franciji, Sovjetski zvezi, Romuniji, stike s predsedniki vlad skandinavskih dežel ter s številnimi državniki vsega sveta na jubilejnim zasedanju OZN.

— V svojih nastopih ste mnogokrat govorili o pritiskih. Ali bodo ti obstajali tudi po ustavnih spremembah?

„Mesto predsednika zveznega izvršnega sveta je že po naravi izpostavljeno kritiki in pritiskom. To seveda ni samo jugoslovska značilnost: v vseh demokratičnih državah so vlade v središču družbene in državne odgovornosti. Prepričan sem, da bo tako tudi v prihodnje, kajti različni materialni interesi članic naše skupnosti se morajo v našem federalnem središču soočevati. Najbolj ugodna rešitev mora nekoga prizadeti — to je cena za hitrejši razvoj družbe kot celote. Kljub mnogim razočaranjem sem še vedno prepričan, da je mogoče vse te probleme razrešiti z demokratičnimi metodami. Mislim, da nimajo prav oni, ki bi zaradi parcialnih interesov hoteli zmanjšati vlogo jugoslovskega središča in njegove zvezne upravne funkcije. Slednja je tudi po ustavnih spremembah močno pomembna za vso skupnost, pa tudi za republike in pokrajine. Jugoslavija je potrebna demokratična, sposobna in odločna vlada, ki bo delovala odprto pod kontrolo in s pomočjo ne samo zvezne skupščine in predstavnikov SFRJ, temveč vseh samoupravnih organizmov v naši socialistični skupnosti.“

— Javna razprava o ustavnih spremembah je končana. Zdaj smo torej pred uredništvom dopolnil. Kako gledate na uresničevanje predvidenih dopolnil?

„Ni mi všeč izraz dopolnilo, ker vidim v amandmajih ne samo neko dopolnilo ali izboljšavo sedanje ustave, pač pa izredno pomembne temeljne ustavne spremembe, ki menjajo odnose med republikami, med narodi in središčem. Spreminjivalni ustavni predlogi so sprožili razprave ne samo znotraj Jugoslavije, temveč po vsem svetu. Francoski premier Chaban-Delmas mi je dejal, da so ti predlogi zanimivi celo za enonacionalno državo. Najodločilnejše za nove ustavne odnose je, da se bodo republike in pokrajine potrdile kot neposredni dejavniki v federaciji, v izgrajevanju ekonomskega sistema in v nadaljnjem razvoju socialistične Jugoslavije. Morda bo najtežje doseči, da bi sporazumi in dogovori v središču ne bili samo rezultat (trenutnih) mišljenj formalnih republičkih predstavnikov, pač pa sinteza samoupravne iniciative ter, kar se mi zdi še važnejše: kako s sporazumom dogovorjeno politiko učinkovito in na vseh ravneh dosledno v praksi uresničevati.“

Mitja Ribičič, predsednik ZIS, je nato za GLAS še posebej omenil delež Gorenjske v sedanjem in bodočem razvoju Slovenije in SFRJ. Pri tem je poudaril, da je tudi Gorenjska zainteresirana za dosledno uresničevanje stabilizacijskega programa, kot tudi krepitve enotnega in odprtega jugoslovskega trga.

To stran ste napisali sami! — To stran ste napisali sami!

Pojasnilo zdravstvene službe iz Ribnice

V predzadnji številki Vašega tednika je novinar J. Primc priobčil članek o nesreči v Ribnici, v kateri je bila poškodovana Ivanka Modic. Zaradi čudne slike, ki jo prebrani članek daje o zdravstveni službi v Ribnici, sodimo, da smo dolžni dati naslednje pojasnilo:

10. 6. dopoldne je v ambulanti na precej agresiven način prvi telefoniral prodajalec v trgovini s spomin-karstvom tov. Matoh, da se je v trgu pripetila nesreča. Dežurna dr. Klunova je takoj odšla na mesto nesreče. Tam je našla Ivanko Modic,

ležečo na cesti, pri zavesti, brez hujših krvavitev. Ker je glede na mesto najhujše bolečine domnevala, da gre za poškodbo medenice in hrbtenice, je prosila kadeta — miličnika naj pri bližnjem mizarju pri-skrbi desko, ki je pri tovrstnih poškodbah najprimernejši način za transportiranje ponesrečenca. Vsakršno odvečno premikanje je lahko usodno. Platnena nosila v takem primeru niso primerna, nosil s trdo podlogo pa v ambulanti res nimamo. Hkrati je takoj odšla v ambulanto po napatnice in obvestila rešilno postajo v Kočevju, da je iz Ribnice nujna voznja. Rekli so ji, da bo rešilce takoj odpeljal. Običajno potrebuje avtomobil iz Kočevja do Ribnice 10 minut. Rešilce se je nekoliko zakasnil, deske še ni bilo. Dr. Klunova je bila do prihoda rešilca, razen ko je bila v ambulanti, ves čas ob ponesrečenki.

Pripominjam, da je Modičevo podri rešilni avtomobil, ki pa je na svojih nosilih imel tudi nujnega bolnika.

Tov. Primc se zaskrbljeno vprašuje, kaj bo s ponesrečenici v primeru vojne, in ugotavlja, da zdravstvena služba v Ribnici ne gre v korak s časom. Mislimo, da Primc pre-malo pozna naše delo in da zato tudi ni poklican dati tako odgovornih izjav. Vsi vemo, da bo v bodoči vojni vsaka še tako dobro organizirana zdravstvena služba nezadostna, da ne bo dovolj zdravnikov, sester in drugega kvalificirane kadra, da bi bila vsakemu ponesrečencu nudena pomoč strokovnjaka. Zato je ta služba v Ribnici, ki „ne gre v korak s časom“.

izpeljala v zadnjem letu 80-urni tečaj iz prve pomoči za bolničarje, več 20-urnih tečajev in manjša predavanja iz osnov po vseh večjih vaseh. Če bi se tov. Primc, preden je napisal članek, ogledal v ambulanti, bi mu z vsemi temi podatki lahko postregli.

Pri kakršnikoli drugi poškodbi bi bila poškodovanka, kot vedno, takoj odstranjena z mesta nesreče. Opisane okoliščine pa so pripeljale do te mučne situacije. Tov. Primc se tudi sprašuje, kaj šele bo, če mora že zdaj, v miru, ponesrečenec čakati na prevoz pol ure. V Ribnici imamo za območje cele občine le en rešilni avtomobil je večkrat potrebno čakati še precej dlje na prevoz, če je odsoten. Da je tako, prav gotovo ne gre kriviti zdravstvene službe, ki v danih okoliščinah stori največ, kar more.

Za zdravstveno službo: dr. BOŽIDAR VOLJC

ZA VSAKO GAR DOLENJSKI LIST NI NUJNO

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki, ki so objavljeni na tej strani. — K prispevkom, ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, priložite svoj celi naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebne želje pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s kratkimi ali kako drugače), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

Zlikovci na pokopališču

Na ločenskem pokopališču vsak večer prižigamo lučko na grobu. Tako sem prišla na pokopališče tudi v sredo, 23. junija, okrog 18. ure popoldne, ko sem prinesla rože in prišla prižgat svečko. Ko sem prišla h grobu, sem zagledala neverjeten prizor: dragocena lučka, ki je narejena iz bakra na marmornem podstavku, je bila uničena. Vrata od lučke so bila odlomljena, tečaji zvitvi, vrata so ležala na pesku, šipa je bila razbita. Vse skupaj je bilo močno zamazano.

Tudi z nekaterih drugih grobov izginjajo rože, sem zvedela v pogovoru. Vprašujem se, ali ni mogoče, da bi zlikovce našli in ali ni mogoče, da bi poskrbeli za red na ločenskem pokopališču? Če bo šlo tako naprej, bo vse več grobov oskrunjenih in lahko se zgodi, da bo čez čas kdo našel grob popolnoma razbit.

T. N., Novo mesto

Obiskali smo zamejske Slovence

5. junija smo ribniški turisti obiskali zamejske Slovence v Cedadu in v Kobaridu smo si ogledali kostnico iz pive svetovne vojne. Poklonili smo se pred spomenikom goriškega slavčka Simona Gregorčiča in Volariča, ki sta veliko pomenila ljudem pod Krmom in Matujurjem.

Pri Robiču smo prestopili mejo in se spustili ob Nadiži po Beneški Sloveniji do Cedadu. Tam so nas pričakali člani slovenskega prosvetnega društva „Ivan Trinko“. V društveni dvorani nas je predsednik društva Izidor Predan ganjen prisrčno pozdravil, nam zavezal prijetno počutje in nas seznanil s tem, kako živijo in delajo zamejski Slovenci. „Vsi Slovenci od Trsta do Trbiža želimo, da nas vi, bratje, tam preko meje vedno in povsod podpirate z besedo in dejanji ter obiski. Tako nam boste po-

magali v našem boju za pravice slovenskega življa v Italiji.“ je dejal Izidor Predan.

Predstnik turističnega društva iz Ribnice Janez Bregar se je zahvalil za bratški sprejem in izročil društvu v spominu na prvi obisk Ribničanov ribniškega krošnjarja.

VLADIMIR PREZELI

STA BILA VREDNA ZAPUŠČENIH ULIC?

Ko sem pred kratkim obiskal Novo mesto, sem obšel nekaj starejših in novejših ulic. Mesto se je zadnja leta zelo povečalo, saj je zdaj že tolikšno kot predvojno Celje. Zelo sem se začudil, da imata dve zakotni in zapuščeni ulici ime po dveh velikih možeh, zaslužnih za Novo mesto. Od Glavnega trga do stare gimnazije je Seidlova ulica, ki ima ime po znanem novomeškem profesorju. Za staro gimnazijo pa do Dilančeve ulice je Detolova ulica, ki ima ime po nekdanjem ravnatelju novomeške gimnazije in slovenskem pisatelju dr. Deteli. Čudno se mi zdi, da imata ravno ti dve zakotni ulici ime po dveh tako pomembnih prednikih. Morda bi kdo znal pojasniti, zakaj je tako? S. SKOČIR

MOKRONOG: KDO BO ODGOVARJAL?

Požarnovarnostnemu referentu občinske skupščine Trebnje je gotovo znano, v kakšnem položaju je v trebanjski občini dimnikarska služba. Dimnikar po več mesecev, celo pol leta, ne obišče zasebnih gospodinjstev. Tako se dogaja nam v Mokronogu, verjetno pa tudi v drugih krajih občine ni nič boljše. Sprašujemo, kdo bo odgovarjal, če se bo zaradi pomanjkljivega obščinskega združila nesreča. Od občine pričakujemo primernih ukrepov. Res je namreč, da en sam dimnikar v vsej občini ne zmora obvladati vsega dela, zato je nujno potrebno nekaj ukreniti. S. P., Mokronog 100

ZARADI MINUT OB URE

Novomeškemu podjetju „Gorjanci“ bi rad dal za nas koristen predlog, ki podjetje verjetno ne bi stal ničesar, nam pa bi zelo veliko pomnil. Gre za odhod njihovega avtobusa iz Zužemberka, ki odpelje proti Novemu mestu vsega nekaj minut poprej, preden pripelje „Sapov“ avtobus iz Dobriča. Iz tega kraja, ki je 7 kilometrov oddaljen od Zužemberka, odpelje avtobus podjetja „Sap“ ob 5.00, avtobus, last podjetja „Gorjanci“, pa odpelje proti Novemu mestu ob 5.10. Avtobusa se križata za nekaj minut, nam, prebivalcem Dobriške doline, ki moramo pogosto po opravkih v Novo mesto, pa je s tem oromoženo, da bi takoj nadaljevali pot, in moramo zaradi tega čakati naslednji avtobus, ki odpelje šele ob 7.10. Verjetno ne bi bila prehluda sprememba, če bi avtobus podjetja „Gorjanci“ odpeljal nekaj minut kasneje, s čimer bi nam zelo ustregli. Ml. potniki iz Dobriške doline, bi želeli, da podjetje ustrezno naki želji, če pa ne, pa vsaj pojasni, zakaj to ni mogoče. S. P., Zagorica

Mlada dopisovalka

Mojca Zagorčeva iz osnovne šole „Savo Kladnik“ v Sevnici je že v tretjem razredu postala marjiva članica dopisniškega krožka in pošila svoje prispevke v več različnih mladinskih in drugih časnikih. Ko smo jo vprašali, zakaj rada dopisuje, je odgovorila, da se s tem vadi v mišljenju in razvijanju domišljije. Več njenih prispevkov je bilo objavljenih že v Odmevih, ki jih izdajajo na osnovni šoli, v listu TV-15, Kurirčku in v Dolenjskem listu. Za 11-letno dekletce je to spodbuden uspeh!

S. Sk.

Ukor »Delu«

All „Delo“ res ne potrebuje naročnikov v Ortneku? Smo vam odveč ali nadležni? Kmalu bomo kar vsak teden enkrat brez časopisa „Delo“. Naj navedem samo zadnja dva primera.

Ze tako smo odrezani od sveta. Še sreča, da nas naš „Dolenjski list“ redno obvešča, zato nas pa „Delo“ mnogokrat razžezl z izostankom. Nedejsko „Delo“ smo namesto 5. junija dobili šele 8. junija, se pravi šele v sredo, in to iz Oslinice namesto iz Ljubljane! Zato smo bili v zaostanku tudi z DARWILOVO križanko, 19. junija zopet nismo dobili „Dela“. Kdo je za to kriv: pošta ali časopisno podjetje DELO?

Prosim, upoštevajte tudi podeželane, ugotovite, kje je nerednost in odpravite pogoste zastoje za pošto Ortnek!

Naročnik V. P.

Tudi na cesti smo ljudje...

Lepa beseda dobro mesto najde, a ne vselej. Včasih je potrebno več: dejanja, akcije. Tudi na cesti.

Potrebni so odločni ukrepi: proti mopedistom, avtomobilistom, traktoristom, prikoličarjem, ki šurijo po naših prometnicah s pomanjkljivo opremljenimi vozili ali pa se gredo — navdihnjeni od alkohola — slalom... Med kontrollo so novomeški miličniki pred dnevi na cesti pri sejmišču na Cikavi ustavili mopedista, ki je puščal za seboj vijugasto sled.

„Vinjen je!“
 „Dajte mu balonček!“
 „Ta vsekakor mora pihati.“
 „Jaz da sem pil? Bežite no!“
 se mopedist ni vdal.
 „Potem pa z nami na odvzem krvi!“ so vztrajali miličniki.
 „No, no, nekaj sem ga že spil.“ se je vdal možakar. „Saj veste, kako je: garaš in se znojš, pa se ti prilježe...“
 „Torej boste pihali?“
 „Nak, to pa ne.“
 „Gremo na odvzem krvi.“
 „Lepo prosim, ne. Priznam: liter, liter pa pol sem ga pa res... Samo tule, pred vsemi ljudmi ne bi rad pihal v tisto reč.“
 „Stopite z menoj v avto, bova tam opravila,“ ga je povabil miličnik.
 „Do tule je pozelenel. Dokaz je tu. Kaj naj naredimo?“
 In tako naprej. Mož ni smel tistega dne več zajahati mopeda. Kdo ve, če bi prišel cel in zdrav domov, ko bi ga bili pustili na vozilo! Da si bo vse bolj zapomnil, mu bo odbral pridigo še sodnik za prekrške. N. N.

ČEVLJARSKO PODJETJE »BOR«, Dolenjske Toplice

razpisuje prosto delovno mesto v **BLAGAJNI - ADMINISTRACIJI**
 Pogoj: končana srednja ekonomska šola.
 Nastop takoj ali po dogovoru. — Ponudbe pošljite na upravo podjetja.
 Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Edini hranilec družine in njegov vojaški rok

Zvezni izvršni svet je izdal nov odlok o premoženjskih pogojih za priznanje lastnosti edinega hranilca družine (Uradni list SFRJ, št. 23/71), po katerem se določijo enoletni vojaški rok vojaku, če katastrski dohodek njegove družine ne presega na leto 600 din ali če kakšen drug dohodek ne presega na mesec 300 din na družinskega člana. Po zakonu o vojaški obveznosti tudi ne sme biti drugega pridobitno zmognega člana v družini, s katero je nabornik obveznik do vpoklica k vojakom živel v skupnem gospodinjstvu ali jo je preživil.

Odlok začne veljati 4. junija. Vojaki, v njihovem imenu pa tudi ožji družinski člani (žena, starši in njihovi predniki, bratje, sestre), lahko vložijo prošnjo za uveljavitev pravice do skrajšanega vojaškega roka pri občinskem upravnem organu za narodno obrambo, če menijo, da izpolnjujejo vse predpisane pogoje. Vojaki, katerim je bil zahtevek zavrnjen zaradi dohodkov nad dolej predpisanim premoženjskim cenusom, lahko vložijo novo prošnjo.

Prošnjo je treba priložiti dokaze o skupnem gospodinjstvu, o premoženjskem stanju in o dnevu rojstva vseh družinskih članov. Vojaki, ki so že vložili prošnjo, a jim še ni vročena odločba prve stopnje, naj ne vlagajo novih prošelj, ker bo zanje že uporabljen ublaženi premoženjski cenus.

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA NARODNO OBRAMBO

Kultura in izobraževanje

Zaščititi cerkvico

Kulturna skupnost Kočevje je letos namenila medobčinskemu Zavodu za spomeniško dejavnost iz Ljubljane 43.025 din. S tem denarjem naj bi Zavod zavraval in obnovil cerkvico v Ribjeku, izdelal karto kulturnih spomenikov in varstva narave ter izdelal seznam kulturnih in naravnih spomenikov.

Za obnovo cerkvice v Ribjeku bosta zelo verjetno prispevala tudi republiška kulturna skupnost in Združeno KGP Kočevje, ki se vedno bolj ukvarja tudi s turistično dejavnostjo.

O cerkvi v Ribjeku smo že poročali, da propada, ker pušča streha; da je stara nad 300 let; da so v njej trije bogati oltarji, izrezljani iz lesa, in da so pod ometom zelo verjetno stare freske.

J. P.

Jože Horvat-Jaki: ZIVAL

Mali kulturni barometer

DVE RAZSTAVI V KRANJU – V galeriji v kranjski mestni hiši razstavlja svoja dela akademski slikar Igor Pleško iz Ljubljane in Franc Boštjan iz Raven. Njuni razstavi bosta odprti do 9. julija. Igor Pleško je znan tudi našemu občinstvu, letos se je predstavil v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici.

ŽAGARJEVE NAGRADE – V Ljubljani so prejšnji teden podelili tradicionalne žagarjeve nagrade za uspehe na prosvetno-pedagoškem področju. Med nagradenci ni nikogar iz Dolenjske, Bele krajine in Spodnjega Posavja.

KONCERT V KOSTANJEVICI – V obnovljeni samostanski cerkvi v Kostanjevici je v soboto, 26. junija, nastopil komorni moški pevski zbor iz Celja. Pod vodstvom dirigenta prof. Egoša Kuneja je izvedel izbor skladb domačih in tujih ustvarjalcev. V imenu Dolenjskega kulturnega festivala je celjske pevce pozdravil ravnatelj kostanjevške osnovne šole Lado Smrekar, ki je poudaril, da s to prireditvijo končuj-

25. junija zvečer v obnovljenem umetnikovem ateljeju: kipar Vladimir Štoviček in predsednik krške občinske skupščine Jože Radej med poslušanjem kulturnega sporeda. (Foto: Tone Gošnik)

Tako domovina umetnika časti

Podpredsednik skupščine SRS dr. Jože Brilej čestital za dvojni praznik mojstru Štovičku, akademik Božidar Jakac pa je v soboto zvečer odprl novo umetnikovo razstavo v krški galeriji

Ne bo odveč, če takoj v začetku poročila podčrtamo: s pomembnimi kulturnimi prireditvami so v občini Krško v preteklih dneh tudi letos začeli svoj praznik. V petek zvečer je bil kulturni večer v obnovljenem ateljeju kiparja Vladimira Štovička ob njegovi 75-letnici rojstva in 50-letnici umetniškega dela, v soboto zvečer, 26. junija, pa je jubilat odprl novo razstavo svojih plaket v krški galeriji.

Kultura naj postane in ostane osrednji del vsega našega bitja in ne-

hanja; samo z njo in z njeno pomočjo bomo sposobni in voljni urediti težke naloge, ki nam jih nalagata današnji in jutrišnji dan. Počastitev umetnika, ki je vse svoje življenje posvetil domovini in našemu delovnemu človeku, je tudi tokrat dokazala, da se v krški občini zavedajo dolga, ki ga ima skupnost do umetnosti in njenih živih ustvarjalcev. Taka skrb vodstev vseh družbeno-političnih organizacij in skupščine v krški občini naj bi našla povsod pri nas veliko posnemovalcev!

V petek zvečer se je zbralo kakih 40 prijateljev, častilcev in sorodnikov kiparja Vladimira Štovička v njegovem obnovljenem ateljeju tik nad leskovskim gradom. Jože Radej, predsednik krške občinske skupščine, mu je izrekel tople besede zahvale in priznanja za dosedanje delo, vsi pa so umetniku prisrčno čestitali in mu voščili še dolga leta sreče in ustvarjanja. V sporedu so sodelovali Rajko Stupar, Vasja Matjan in odlični moški pevski zbor iz Brezovice pod vodstvom Adolfa Moška. Mojstru Štovičku je čestital tudi dr. Jože Brilej, podpredsednik skupščine SRS in se dal časa zadržati za jubilatov in prisrčen pogovor. Predstavniki Numizmatičnega društva iz Zagreba je ta večer prinesel mojstru kiparju diplomu o častnem članstvu v tem društvu, saj ima kot medaljer izredne zasluge za to zvrst umetnosti v naši državi.

V soboto zvečer je odprl umet-

nikovo razstavo v krški galeriji akademik Božidar Jakac, poklicni in življenjski prijatelj našega jubilarja. Prisrčno in toplo mu je čestital za vse, kar Vladimir Štoviček v umetnosti pomeni. Na obeh večerih se je umetnik Štoviček ganjen zahvalil za izredno pozornost, ki so mu jo izkazali domača občina in številni ljubitelji umetnosti. Tudi v galeriji so brezstaniški pevci pokazali svoje mojstrsko znanje.

Razstava bo odprta do 18. julija. TONE GOŠNIK

Janez Černač v Dolenjski galeriji

V četrtek, 1. julija, bo ob 18. uri v Dolenjski galeriji odprta razstava Janeza Černača, slikarja – samorastnika iz Kočevja. O njem je za to razstavo napisal znani kipar Stane Jarm te uvodne besede:

V svetu, ki nas obdaja, smo v bistvu sami. Človek išče senco, kjer bi se spočil, in če je ne najde, postane nemiren in nasilen. Če mu nagoni niso oplenjeni, če prihaja v njem do nasilnih izbruhov, so posledice večjih usodne in strašne za ves svet. S tega stališča se mi zdi pomembna potreba, da človek svojo notranjost ureja, jo plemeniti in bogati z dejavnostjo, z iskanjem oprijemljivejših etičnih in estetskih vrednot. Pri tem je pomembnejše iskanje kot samo najdenje. Ob iskanju se brusi, nešteto čudovitih trenutkov doživlja iskalec pri svojem delu. In če so rezultati tega iskanja dobri in za ljudi, ki jih zaznavajo, pomembni in spodbudni, potem je to lepo in dobro.

RAZSTAVA LIKOVNIH AMATERJEV KRŠKE OBČINE

V okviru prireditve ob letošnjem prazniku občine Krško bodo likovni amaterji v tej občini jutri ob 12. uri, takoj po slavnostni seji družbeno-političnega zbora krške občine, odprli svojo novo razstavo na gradu Brestanica. Njegov klub prizadevno dela in združuje svoje člane v resnično delovno celoto, sadove tega ustvarjanja pa nam bo pokazala jutrišnja razstava. – Vabljeni!

ZAKLJUČNI NASTOP

Glasbena šola v Ribnici je na zaključku šolskega leta organizirala nastop svojih učencev, ki je zelo lepo uspel. Vsi izvajalci so bili deležni burnega ploskanja. Preteklo šolsko leto je obiskovalo glasbeno šolo nad sto učencev in učenek.

SPREJET NAČRT TIS

Skupščina temeljne izobraževalne skupnosti Ribnica je 23. junija sprejela finančni načrt za leto 1971. Za A program je določeno skupno 4.907.000 din, za B program pa 519.000 din. V A programu je zajeto šolstvo, v B programu pa vrtci, glasbena šola, delavska univerza in druge ustanove.

Slikar – samorastnik Janez Černač je s svojim ustvarjanjem v sorazmerno kratkem času našel svoj izraz, ki temelji na globokem doživljanju človekovega okolja in ne na modnih muhah. V njegovih barvnih kompozicijah slutilo razpoložnje, ki ga diha čudovita dolenjska pokrajina, slikarjeva ožja domovina. Na zanimivo razstavo v Dolenjski galeriji vabljeni!

Jaki v Trebnjem

V soboto, 3. julija, bo Tabor slovenskih likovnih samorastnikov v Trebnjem v prostorih domače osnovne šole ob 18. uri odprl razstavo umetniških del slikarja Jakija iz Nazarij v Savinjski dolini. Z uvodno besedo bo slikarja predstavil prof. Zoran Kržišnik, ravnatelj ljubljanske Moderne galerije. Posebnost svoje vrste bo tokrat koncertni program, ki ga bo izvajal orkester Primoža Baranje. Zanimiva razstava znanega slikarja, ki bo danes ob 18. uri na Glavnem trgu v Mozirju odprl svojo „Boutique Jaki“, bo v Trebnjem odprta vsak dan dopoldne in popoldne do vključno 28. julija.

Kaj je narobe v mišljenju?

Kulturno akcijo je za svojo sprejela tudi ZKPO – Pri načrtovanju kulturnega razvoja misliti po novem: večirnost mora izginiti

Kulturno akcijo, ki sta jo začela Socialistična zveza in sindikat, je predsedstvo Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije prejšnji teden vzelo za svojo. Tako se bo zavzemalo tudi za uresničenje srednjeročnega slovenskega kulturnega načrta, ki je zastavljen do leta 1975.

Prisvojitev kulturne akcije za delovni načrt ZKPO je bila pričakovana in povsem logična, saj bo kulturno problematiko kot pomembno sestavino družbene problematike lažje razreševati le, če bo breme porazdeljeno na kar največ dejavnikov. Od tega je kajpak odvisno, ali bo kulturna akcija doživela uspeh ali neuspeh. ZKPO, ki je v določenem pomenu specializirana

kulturna organizacija, je za akcijo še posebej odgovorna.

Sestavljalci srednjeročnega načrta slovenske kulture bi morali po mnenju ZKPO upoštevati dosedanje ustaljene postopke, ki so veljali v pospeševanju kulturnega razvoja naše republike. Prav tako ne bi smeli prezreti sprememb, ki so prišle in so za kulturo obetavne, odkar smo dobili kulturne skupnosti. Predsedstvo ZKPO je po-

udarilo, da je treba najprej spreminiti način razmišljanja o načrtovanju in šele potem načrtovati, ni pa razvozlalo, kaj je bilo do zdaj narobe v tem razmišljanju.

Kultura bo napredovala in kulturna akcija se ne bo izrodila le, če bodo vsi, ki so jo začeli in sprejeli za svojo, vedeli eno in ne delali drugače, kot govorili. Večirnost mišljenja bo treba odpraviti in v tem spoznanju je treba brččas iskati odgovor na vprašanje, da je bilo „nekaj“ v našem načrtovanju narobe, kaj je bilo pa ZKPO ni vedela pravega odgovora.

F.S. Finžgar 8 STRICI

Skomizgnil je z rameni, molčal pa prijel dekle, ki je šla mimo njega, in jo odvedel na ples.

Oče je za hip nagubančil čelo, ki se je takoj spet ujasnilo. Zamahnil je z roko, se obrnil in vase zamrmral: „Kakor sem ga presodil, tak je.“ In je sedel k Zaplazniku ter začel govoriti o padajoči ceni živine.

Na polnoč je šlo. Svatve so privabili z doma tudi tiste, ki niso imeli svatovskega oblačila, da vsaj nekaj okusijo. Tudi dekleta in hlapce. Od fare in še od sosednjih krajev se je nabralo fantov zaplečnikov, ki so se utaborili na podu pri godcih, da je bila že prava stiska. In vsi so jedli do sata, vsi so pili po mili volji. Zdelo se je, da so Podlogarjeve shrambe kot blagoslovljena pojedina v puščavi.

Ko pa je udarilo polnoči, sta prišla svatovska teta in Lucija in krstna botra. S skrivnostno slovesnostjo sta zaprosili ključ od gospodarja in šli v sobico, kamor so bili zložili Lucijino jalo in kjer je bila določena spalnica

za poročenca. Teta in botra sta za seboj zaklenili. Dekleta in žene so oprezovale krog vrat, ki se niso odprla – celo uro ne. Ob eni pa sta ženi odprli duri na stečaj. Vsa radovednost se je zgrnila pred prag sobice. Dve sveči sta goreli ob bogcu in rahlo razsvetljevali sobo.

„Mm-mm!“ je vse ostrmelo. Teta in botra sta nastlali zakonsko postelj. Skoro do stropa so kipele bele blazine. Skozi vezenine je sijalo rdeče in modro.

„M-mm!“ so se začudili in vedno nove gruče so pritiskale pred vrata. Dekleta so sredi polke popustile plesalce in priplete gledat. Celotno možje si niso mogli kaj, da bi ne pristopili.

Prav tik podboja je slonel tudi Boltežar. Sprva se je čudil z drugimi, nato je bušil v smeh, ki ga je hipoma ustavil, kot bi odsekjal. Zatopil se je v svojo lepo tajnost te sobe, obraz se mu je zresnil, začel je stiskati ustnice, nič več ni slišal šepetanja svatov. Pred njim se je pokazala strašna skrivnost, ki je bila ves čas v njem in je ni prepoznal. Stisnila ga je za srce, da bi zakričal. Ni zakričal; toda prebledel je; že precej vinski se je v trenutku iztrezil, si delal gaz s komolci med radovednimi in bežal skozi vežo, kjer je izbil Maruški burkle iz rok. Še ozrl se ni, ko ga je ozmerjala s pijanim koleštralom. Pribežal je na temen kot za hlevom in se sesedel na tnalo.

„Lucija!“ je pritajeno zakriknil, glava mu je klonila na prsi.

Takrat pa ga je potapljala po rami roka in nekdo se je zasmeljal.

„Ti, Mihor?“ se je ozrl na brata, ki ga je sledil za hlev.

„Oh, zakaj sem jo zamudil?“ je stiskal pesti in skoraj bi se bil razjokal.

„Ne trapaj!“ mu je trpko prigovarjal Mihor.

„Mihor, ti ne veš,“ se je zgrabil za prsi, „kaj trpim! Ne prenesem! Jaz grem – kar zdaj.“

„Nikamor ne pojdeš. Za hlapca ji boš!“

„Grem, grem, grem,“ je topotal z nogami kot togoten otrok.

„Jaz pač – ti pa ostaneš!“

„Mihor, ne draži me!“ Boltežar je pograbil brata za rame in ga tresel.

„Da veš, se nočoj to noč izginem. – O, Lucija!“

„Če nisi baba, daj mi roko!“

Brata sta si stisnila desnici.

„Ti ne veš, da imam že najeto sobo pri rudniku v Lepi njeni. Jutri odidem. Ali greš z mano?“

„Ne jutri! Pri tej priči pojdiva.“

Mihor je stisnil bratovo roko krepkeje.

„Če si mož, pojdi in naveži si culo. Ko se vrneš, si jo navežem še jaz – in vržem obe skozi okno. Pod izbo je tema in nikogar ni tam. Ti počakaj pod oknom.“

„Sam Bog te mi je dal za brata!“ je stiskal z obema rokama Boltežar Mihorjevo in takoj zginil krog vogla ter se hitro zgubil skozi svate na izbo.

Mihor je šel še enkrat pred pod. Vesel je bil, ko je družica plesala s svojim fantom, ki je prišel zaplečevat. Prijel je za roke Zaplaznikovo dekle in se zakadil z njo v vrtinec. Tako je pribijal ob pod, da so udarci preglušali glas trobent.

Medtem pa je Boltežar vezal sveženj. Ko je snel sopek s klobuka, ga je držal dolgo pred seboj. Lucija mu ga je bila pripela. Nato ga je položil na mizo – in še se ni mogel odtrgati od njega, dokler ni spet segel po njem in si ga pritšnil na ustnice. Potem ga je zvil in dejal med obleko v sveženj.

Ko je Boltežar stopil iz veže na podič, je Mihor privriskal s plesalko s poda in jo vodil v hišo, da jo pogosti. Na pragu sta se brata srečala in si pomežiknila.

Trda noč je bila, v zvezdnati jasni sta hiteli dve črni senci sredi snegov s Podloga v dolino. V hribu je lajal lisjak in se jezil na trobente, ki so udarjale s poda.

VI

Osmero neugnanih svatov je do jutra ostalo na Podlogu. Ko je Gašper prišel mednje, so si že pripravili terjatev za vino, ki ga po šegi mora ženin dati „na rožance“. Izmislili so si zanko za Gašperja. Nekdo se je namaskekaral za inženirja, v hrib za hišo so imeli napeljano vrh, ob voglu hiše, kjer je bila Gašperjeva spalnica, so pa stali s krampi.

„Kaj ugrabite?“ jih je vesel vprašal Gašper.

„Pot za vzpenjačo merimo. Ti imaš mlado in lepo ženo, ki bo dobro kuhala in mnogo cvrla. Za cvrčjo je treba drv. Torej ji bomo postregli in napravili iz gozda vzpenjačo, da bodo drva kar sama letela pred hišo. Ker nam je pa napoti tale vogel hiše, ga bodo možje podrli, da dobimo pot.“

„Oho!“ se je začel upirati Gašper.

„Nič oho! Mera tako kaže.“

„Kako kaže mera?“

„Osem štefanov vina na rožance!“

Burka se je razpletla, možje so grozili voglu s krampi, inženir je trdno gonil svojo, dokler se seveda ni Gašper podal in za odkup vogla svoje spalnice odmeril vina, ki so ga možki odnesli k sosedu in tam ob harmoniki nadaljevali gostijo.

Lucija je stala na podiču pred hišo. Tudi ona se je smejala trdemu, z dovtipi zabeljenemu pogajanju. Toda njen smeh ni bil iskren. Silila se je, z očmi pa neprestano nekaj iskala.

Ko so odšli paberkovci z vinom, je Lucija vprašujoče uprla oči v Gašperja, ki se je ves srečen vračal v hišo: „Končano! Lepo je bilo, ali ne, Lucija?“

Lucija ga je še vedno gledala in, kakor da ni slišala vprašanja, rekla:

„Kje sta Mihor in Boltežar?“

„Naj se odpočijeta,“ je brezskrbno zamahnil z roko Gašper. „Mihor je bil neugnan. Truden je.“

OGLE* DALO MLA DIT

LJUBLJANA - V soboto je bila seja republiške konference ZMS, na kateri so sprejeli osnove za izdelavo delovnih programov v organizacijah ZMS ter izvolili novo vodstvo republiške konference Zveze mladine Slovenije. Med drugimi je govoril predsednik republiške konference ZMS Živko Pregl, ki je poudaril: „Osrednja naloga slovenske družbe in mlade generacije v njej je brez dvoma oblikovanje in uresničevanje načrta dolgoročnega razvoja republike na temelju odnosov, ki jih uveljavljajo ustavni amandmaji. Od prihodnosti si lahko obetamo veliko le, če bomo bistveno spremenili položaj delovnega človeka, ki mora resnično odločiti o pogojih in rezultatih svojega dela. Do pogledov in mišljenj ljudi morajo imeti napredne sile vseskozi aktiven odnos. Oblikovati morajo široko zamisel ideološkega, gospodarskega in političnega razvoja republike in doseči jasno opredeljevanje vseh nas o njej in na tej osnovi

NOVO MESTO - V dnevnem varstvu novomeške osnovne šole „Kajte Rupene“, ki ga je obiskovalo 166 učencev, so ob zaključku šolskega leta pripravili lepo razstavo likovnih in tehničnih izdelkov učencev. Razstava je bila odprta samo en dan in je doživela lep obisk.

BAZA 20 - Te dni ima oskrbnik Baze 20 Lojze Murn izredno veliko obiskovalcev. Največ je šolskih izletnikov, ki prihajajo v Kočevski Rog iz vse Slovenije. Oskrbnik nam je zapupal, da ga nekateri mladi obiskovalci izredno razočarajo. Niso namreč redki primeri, da mladina uničuje vse, kar ji pride pod roko. Na parkirnem prostoru pod Bazo 20 pa je vsak dan tako, kot da bi bilo tam kakšno večje mestno smetišče. Vsi obiskovalci imajo s seboj svoje vozičke; ne vemo, kam gledajo, ko mladina dela škodo!

NOVO MESTO - V dnevnem varstvu novomeške osnovne šole „Kajte Rupene“, ki ga je obiskovalo 166 učencev, so ob zaključku šolskega leta pripravili lepo razstavo likovnih in tehničnih izdelkov učencev. Razstava je bila odprta samo en dan in je doživela lep obisk.

NAJLEPŠE JE DOMA...

Tereza Kesovija, naša priljubljena pevka zabavne glasbe, je v Franciji našla svojo drugo domovino. Med Francozi je zelo priljubljena, zato so jo določili, da bo zanje peja na „pevski olimpiadi“ v Atenah. Ker njena pesem ni bila sprejeta na festival, je Tereza izjavila, da bo s toliko večjim uspehom peja na Splitskem festivalu, da bo s toliko večjo skladateljico Kabiljo dobro pripraviti. Verjetno tudi za Terezo velja pregovor: „Povsod je lepo, najlepše pa doma!“

Kaj potem, ko telo izgori?

Naši mladi delavci, ki odhajajo v tujino na delo, bi se morali zavedati, da je zdravje ena največjih človekovih dobrin in vrednot

V reki, ki odhaja s trebuhom za kruhov v tujino, je tudi precej mladih ljudi. Ne bi pa mogel z gotovostjo trditi za vse, da je tak njihov korak potreben in upravičen. Marsikdo bi se lahko zaposlil doma, si našel primerno delovno mesto in se izpopolnil v poklicu, ki ga veseli. Tako pa mlad človek v želji, da bi čimprej uspel in si ustvaril primerne življenjske pogoje, pretirava in prehitro izgoreva. Niso redki primeri, da so se mladi ljudje, ki so šli v tujino z veliko voljo in življenjsko energijo, po nekaj letih vrnil domov z načetim zdravjem.

Nihče ni proti temu, da so naši mladi delavci v tujini pridni. Vendar bi se morali varovati pretiravanja, ki gredo največkrat na škodo zdravja. Cilj delodajalcev na tujem je, da iz mladih teles izženejo čimveč koristi, saj vedo, da se bodo gostujoči delavci prej ali slej vrnil v svojo domovino.

Torej je njihova parola: v čim krajšem času imeti od njih največ koristi!

Ker večina naših ekonomskih izseljencev je računata, da se bo po nekaj letih „tlake“ spet vrnila domov in se zaposlila v domačih delovnih organizacijah, ne bi smela pozabiti na težave, ki bodo lahko nastale. Načeto zdravje bo gotovo zmanjšalo njihove delovne sposobnosti. Prepoznati izostanki z dela, bolniške, zmanjšana delovna sposobnost ne bodo naletele pri ljudeh, ki so v delovni organizaciji že leta, na razumevanje. Še več, rodili se bodo očitki, ki bodo ustvarjali neprijetno ozračje. Zato bi morali vsi, ki gredo na tuje, vedeti, da je človek upoštevan samo toliko časa, dokler kaj da od sebe, bolnega in izmučenega pa včasih, kot pravijo, tudi pes ne poha. Žal je tako tudi res!

SLAVKO DOKL

TELOVADNI NASTOP IN PODELITEV PRIZNANJ

Na osnovni šoli v Boštanjju pri Sevnici so ob zaključku letošnjega šolskega leta priredili razstavo šolskih izdelkov in učil. Imeli so tudi telovadni nastop, razdelili so Kajuhove bralne značke, Vegove značke in razne pohvale. Razstava in telovadni nastop sta navdušila številne obiskovalce.

T. D.

V teh dneh imajo na Bazi 20 precej obiskov. Največkrat pride obiskat partizansko trdnjavo v Kočevskem Rogu šolska mladina. Na sliki: učenci z Reke se pogovarjajo s prvoborcem Lojzetom Murnom, ki jim pripoveduje o življenju partizanov med revolucijo. (Foto: S. Dokl)

USPEL PEVSKI NASTOP MLADIH

Mladi glasovi kot zlati zvončki

Nastop mladih novomeških pevcev je v sodelovanju z izkušenimi pevci Tatjano Gros, Sonjo Vaš in Janezom Rustjo izredno uspel

V nedeljo zvečer so se nam v Domu kulture v Novem mestu v prijetnem večeru pesni, glasbe in humorja predstavili nekateri mladi novomeški pevci ob asistenci preizku-

senih in priznatih glasov Tatjane Gros, Sonje Vaš in Janeza Rustje. Vsi, ki so bili v dvorani, so zadovoljni zapuščali prireditelji, ki je vizgala. Zlasti so navdušili prijetni glasovi deklet, za katere smo doslej samo slišali. Meri Teropiš, Ljudmila Udovč, Emilija Udovč in Vlasta Lampret so nas prepričale, da znajo peti in da bi lahko nastopale tudi na zahtevnejših prireditvah. Precej zaslug, da je pevski nastop tekel brezhibno, ima tudi ansambel Orioni, ki je pripravil tudi posebne aranžmaje za vse pevce.

Posamezne točke je poveloval Riko Urih, ki je vnesel precej živahnosti, tako da je prireditev tudi s te strani lepo uspeša.

O naših starih znancih Tatjani Gros, Sonji Vaš in Janezu Rustji ni potrebno posebej govoriti. Ustavili se bomo pri mladih in obetajočih pevkih, ki so s svojo ljubkostjo in s smislom za ritem navdušile vse v dvorani. Gledalci niso varčevali s priznanji, debutantke so ga zaslužile.

Posebna komisija, izbrana med gledalci, je ocenjevala najboljšo pevko. Največ glasov je dobila pesem „Rose nel buio“, ki jo je peja gimnazijka Emilija Udovč, na drugem in tretjem mestu pa sta bili pesmi, ki jih je pel Janez Rustja „Sole mio“, „Gli occhi miei“.

Na prireditvi je s precejšnjim deležem sodeloval tudi belokranjski humorist Toni Gasperič, ki je s svojim znanim humorjem znal stvarim priti do konca; kot ponavadi je doživel izreden sprejem.

S. DOKL

Rokometiške SSD „Martina Kotarja“ so osvojile II. mesto v republički in pod vodstvom tovarišice mentorice Marije Zupančeve stalno napredujejo. (Foto: S. Dokl)

ŠSD Šentjerneje tretje

ŠSD na osnovni šoli Martina Kotarja v Šentjerneju je ocenjeno za tretje najboljšo društvo v naši republiki - Največ dosegle rokometiške

Pred dnevi so podelili priznanja šolskim športnim društvom za obdobje 1970/71. Svečanost je bila v Ljubljani, priznanja pa je podeljeval predsednik ZMS Slovenija Živko Pregl. V kategoriji šol II. stopnje je na 15. mestu šolsko športno društvo z brežiške gimnazije. Najvišjo uvrstitev od ŠSD z Dolenjske so dosegli Šentjernejčani s tretjim mestom v kategoriji šol I. stopnje. ŠSD iz Kočevja pa je na osmem mestu.

Te dni smo obiskali mlade športnike na šentjernejski šoli in se pogovarjali z rokometiškami, ki so letos bile druge v republiki. Učenke Nežka Kromar, Stanka Ručigaj, Vida Trenz, Jožica Turk, Milena Jereb, Lučka Pavlin, Jožica Gornik, Jožica Lekše in Slavica Zagore so pod vodstvom tovarišice Marije Zupančeve dosegle največji uspeh v zgodovini šentjernejskega športnega društva. Dekleta so povedala, da rade vadijo in da bi se igrale skupaj, če bi se vključile v športno društvo Šentjerneje. Večina jih bo končala osnovnošolsko šolanje in gredo v novomeške srednje šole.

Ko smo opazovali vadbo mladih šentjernejskank, smo videli njihov velik smisel za to lepo in razgibano igro. Res bi bilo škoda, da se razdre mladi kolektiv, ki je pokazal že toliko lepega.

LJUBLJANA:

NOVO MESTO 79:56

Novomeški košarkarji so v zadnjem kolu slovenske lige doživeli prvi poraz. Malce nepričakovano so v Ljubljani izgubili z Ljubljano. Medtem, ko je bil počasi še neodločen (36:36), so v nadaljevanju gostje znatno popustili in močno izgubili. Kljub porazu so po prvem delu presenetljivo na prvem mestu, v jeseni pa se bodo skupaj z Branikom in Savskim naseljem borili za naslov prvaka, ker so vse druge ekipe močno zaostale. Za Novo mesto so igrali: Šepetavc 18, Spilchal 14, Z. Kovačević 8, Počrvina 2, S. Kovačević 6, Pirc 6, Piletič 2, Šobar, Bencik, Špiler, Colarič.

Novomeščanke porazile Ljubljano

Končano je letošnje spomladansko odbojarsko prvenstvo. Moška ekipa Novega mesta, ki je v zadnjem tednu odigrala tri srečanja, si je končno le zagotovila obstanek v družbi najboljših. V odločilnem srečanju z Gornjem iz Velenja o Novomeščani pod taktiko odličnega Marjana Breščaka porazili goste in s tem dobili dragoceni točki. Med tednom so gostovali tudi v Mariboru in drugouvrščencem Braniku prizadejali precej težav. Zadnje srečanje s Kamnikom doma pa so hitro izgubili; gostje so bili za razred boljši. Končano je tudi tekmovanje v republički ženski odbojarski ligi. Mlada dekleta, ki jih vodi prizadeveni Franc Pučko, so spomladi igrala še znanj konkurence. Vendar so Novomeščanke že opozorile nase. Štiri srečanja so izgubile, tri pa dobile. Razen ene so vse tekme odigrale na tujem. Jeseni bodo igrale v konkurenci in lahko pričakujemo, da bodo z igro, kot so jo pokazale, trd oreh

vsem ekipam. Veseli nas, da dekleta tako vztrajno vadijo in da ima trener Pučko pri roki kar 12 igralk.

NOVO MESTO : GORENJE (VELENJE) 3:1

BRANIK (MARIBOR) : NOVO MESTO 3:2

NOVO MESTO : KAMNIK 0:3

NOVO MESTO : LJUBLJANA 3:1

Končna lestvica odbojarske moške lige:

Kanal	18	16	2	52:16	34
Branik	18	15	3	48:23	33
Novo mesto	18	7	11	28:36	25
Kovinar	18	6	12	29:45	24
Ljubljana	18	0	18	2:54	18

Krško prvo na Dolenjskem

Končano je tekmovanje v spomladanskem delu dolenjske kegljske lige. Prvo mesto je osvojila ekipa Krškega, ki ima enako število točk kot drugouvrščena Celuloza. Krčanom se pozna, da imajo dvostezno avtomatsko kegljišče. Zmaga dveh krških ekip je nekoliko presenetljiva, vendar zaslužena. Preseneča slaba uvrstitev novomeške Krke, Brežic in Žužemberka, ki so nekaj

časa bili celo med najboljšimi ekipami.

Končna lestvica spomladanskega dela:

Krško	12	9	0	3	5567:5138	18
Celulozar	12	9	0	3	5824:5631	18
Zelezničar	12	8	0	4	5230:4807	16
Sevnica	12	7	0	5	5510:5447	14
Rudar	12	7	0	5	4885:4833	14
Iskra	12	7	0	5	5283:5294	14
Stari devet	12	6	0	6	4640:4677	12
Luknja	12	5	0	7	4963:4922	10
Trebnje	12	5	0	7	5128:5207	10
Brežice	12	5	0	7	5319:5516	10
Vseh devet	12	4	0	8	5194:5319	8
Zužemberk	12	3	0	9	5126:4878	6
Krka	12	3	0	9	5126:5605	6

J. MRZLAK

Ivan Molan državni prvak?

Na drugi dirki za državno prvenstvo v speedwayu, ki je bila v nedeljo v Ljubljani, je branilec lanškega naslova Krčan Ivan Molan vnovič vknjižil vseh 15 možnih točk. Na tej tekmi se je posebno izkazal mladi Ewald Babič, ki je osvojil peto mesto, čeprav je v eni dirki padel. Do konca prvenstva sta ostali še dve dirki. Če bo Ivan Molan ponovil uspeh iz Maribora in Ljubljane, mu naslov državnega prvaka ne more uiti. Boj za ostala mesta pa je še odprt. Brez možnosti za osvojitve enega višjih mest tudi Ewald Babič ni.

Vrstni red po dveh dirkah: 1. Molan 30 točk, 2. Oršič 27, 6. Babič 19 itd.

Šport

NOVO MESTO - Končan je prvi del tekmovanja v kegljanju za posameznike v kategoriji 4 x 200 lučaje. Po prvem delu je v vodstvu Janez Turk (Novo mesto), ki je podrl 1655 kegljev. Vrstni red: 1. Turk (Nm) 1655, 2. Rodič (Zelezničar) 1646 3. Bajc 1641, 4. Ferlin (oba Krško) 1639, 5. Gričar (Trebnje) 1638, 6. Rožič (Nm) 1632, 7. Weiss (Rudar) 1621, 8. Jarc (Krka) 1621, 9. Bratož (Zelezničar) 1620, 10. Mržljak (Rudar) 1613 itd. (J. M.)

KRŠKO - Končan je nogometni turnir v okviru delavskih športnih iger krške občine. Prvo mesto je osvojila krška Celuloza. Rezultati finala: Celuloza : Rudnik 4:1, Elektro : IDB 4:1, TSS : Kovinarska 6:3, Obrtniki : Papirkonfekcija 4:1. Končni vrstni red: 1. Celuloza, 2. Rudnik, 3. TSS, 4. Kovinarska, 5. Elektro, 6. IDB, 7., 8. SOP in uslužbenci ObŠ itd. (L. H.)

BREŽICE - Vodstvo celjske nogometne podzveze je obvestilo upravo NK Brežic, da bo ekipa igrala kvalifikacijsko tekmo za vstop v slovensko consko nogometno ligo. (V. P.)

NOVO MESTO - Končan je nogometni turnir v okviru občinskega sindikalnega prvenstva. Prvo mesto je zaslužno osvojila ekipa IMV, ki je vsa srečanja dobila, le eno je remizirala. V zadnjem kolu so bili doseženi naslednji rezultati: Pionir : Krka 3:2, Kremen : Iskra (Šentjerneje) 5:1, IMV : Iskra (Zbk.) 3:3. Končni vrstni red: 1. IMV, 2. Kremen - Elektro, 3. Iskra (Zbk.), 4. Pionir, 5. Krka, 6. Iskra (Šent.) itd. (J. M.)

KRANJ - V Kranju so bile tretje športne igre delavcev cestnih podjetij Slovenije. Novomeščani so se kar dobro odrezali. V malem nogometu so bili tretji, v odbojki drugi, v namiznem tenisu prvi, v šahu pa tudi tretji. (M. H.)

BREŽICE - V nedeljo je bilo v Ljubljani republiško rokometno prvenstvo za mladince: 23 ekip je tekmovalo v 4 skupinah. Brežičani so zmagali v svoji skupini in so v finalu zasedli četrto mesto. (V. P.)

V NEDELJO: KONJSKE DIRKE V ŠENTJERNEJU

Klub za konjski šport iz Šentjerneja organizira v nedeljo, 4. julija, tradicionalne konjske dirke, razen tega pa bo tudi tekmovanje v preskakovanju ovir. Prireditelji se bo pričela ob 14. uri. Organizatorji vabijo na prireditve vse ljubitelje konjskega športa.

KRŠKO - Ena najbolj zanimivih disciplin športnega programa letnih delavskih športnih iger je prav gotovo vlečenje vrvi. V moški konkurenci so zmagali rudarji s Senovega, pri ženskah pa ekipa Kovinarske. Vrstni red pri moških: 1. Rudnik Senovo, 2. Kovinarska, 3. Agrokombinat itd.; pri ženskah: 1. Kovinarska, 2. Agrokombinat, 3. Lisa. (L. H.)

BREŽICE - Te dni je Brežice obiskal dr. Stitar, eden naših najboljših strokovnjakov za urejevanje igrišč. Na mestnem stadionu si je ogledal naprave ter obljubil, da bo v najkrajšem času izdelal načrte za ureditev nogometne površine in atletske steze. (V. P.)

NOVO MESTO - V zadnjem kolu dolenjske kegljske lige so bili doseženi naslednji rezultati: Celulozar : Iskra 507:452, Trebnje : Žužemberk 439:411, Rudar : Brežice 464:418, Vseh devet : Krško 389:446, Stari devet : Luknja 416:400 in Sevnica : Krka 504:476. (J. M.)

ŽEBRIČEK

Novomeški športniki si bodo prav gotovo zapomnili IX. tekstilce. Če ne bi bila ta velika prireditev v Novem mestu, prav gotovo na Loki še ne bi imeli lepega asfaltnega rokometnega igrišča. Ko bodo napeljali še elektriko, bo Novo mesto dobilo športni objekt, ki se ga športniki zelo veselijo. Rokometno igrišče bo služilo tudi za druge namene. Na svoj račun bodo prišli tudi kotalkarji, ki se zdaj v glavnem prevajajo po novomeških ulicah in svoja mlada življenja izpostavljajo nevarnosti. Precejšen delež, da je igrišče na Loki končno umjemo, ima tudi delovni kolektiv NOVOTEKSA.

»DANA«, tovarna rastlinskih specialitet
in destilacija, MIRNA

objavlja

več prostih delovnih mest
KV strojnega ključavničarja

Pogoji: KV delavec ključavničarske stroje z enoletno prakso.

Prošnje za sprejem morajo kandidati vložiti do 15. julija 1971 pri splošni službi podjetja.

ŠKROPIVO

ORTHOPHALTAN
ALI
MYCODIFOL

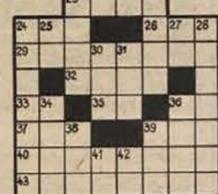
ODLIČNI
PROTI
BOLEZINM
NA VINSKI TRTI,
HMELJU,
VRTNICAH

CHEVRON - PARIS
GENERALNO ZASTOPSTVO ZA
SFRJ
AGROTEHNIKA
Ljubljana, Titova 38

Za kratek čas

VODORAVNO: 1. vrsta krivulje v matematiki, 9. mesto ob Kaspijskem jezeru, 10. hrvaška vprašalnica, 11. vrsta izumitih pingvinov, 12. kazalni zaimek, 13. Albin Dolan, 15. Anton Aškerc, 16. vodja znanega narodnozabavnega ansambla igra, 32. splet las, 33. latinski veznik, 35. Karlovac, 36. teniški klub, 37. izvir, 39. lučja, 40. delo, opravljati kaj, 43. najvišji predstavnik delovne organizacije.

NAVPIČNO: 1. mesni izdelek, 2. ime igralke Neilsen, 3. najdaljši konec kopnega v morje (dvojina), 4. ploskovna mera, 5. Bole Tone, 6. vzklík, s katerim ustajavamo živino, 7. Vojvodinec, 8. letovišča ob slovenski obali, 13. krilo rimske kornjenice, 14. 24 ur, 16. majhno sedalo, 17. mesto v Banatu, 19. Edvard Kardaš, 20. domača priridnica, 24. parada, mimohod, 25. erbi, 27. Olimpijske igre, 28. izmetak, setalnik, 30. figura, geometrijski pojem, 31. lesena, vrtna hišica, 34. predstavnik vrste, 36. trup, život, 38. trije enaki soglasniki, 39. bajka o bogovih, 41. Agrokombinat Einova, 42. Vuk Karadžić.

REŠITEV KRIZANKE OD 24. JULIA

VODORAVNO: 1. Bačur, 6. tla, 9. sestra, 14. Anica, 15. ion, 16. pičil, 17. tek, 18. bankir, 21. roža, 22. Or, 23. Gale, 24. lik, 26. sak, 27. Mark, 28. silak, 30. Na, 31. gol, 32. Nin, 33. rja, 35. to, 36. otrok, 39. omet, 42. OŠC, 44. Iv, 45. Šip, 46. TR, 47. smg, 49. Moškon, 51. NEP, 52. cink, 54. sto, 55. unja, 57. Akaba, 58. tat, 59. Selan.

Najboljši dolenjski matematik je Mohar

Zlato Vegovo priznanje devetim Dolenjcem

Najboljši matematiki iz skupine šestih, sedmih in osmih razredov v kočevski občini. Kočevsko območje na republikem tekmovanju zastopal Bojan Mohar (najvišji na sliki) in se odlično uvrstil. Med 135 tekmovalci si je delil kot najboljši Dolenjec 11. do 18. mesto. (Foto: J. Primc)

Na nedavnem republikem tekmovanju mladih matematikov se je izmed Dolenjcev najbolje uvrstil Bojan Mohar iz Kočevja, ki je z 22 točkami delil 11. do 18. mesto. Kočevsko območje na republikem tekmovanju zastopal je Mohar, vendar je — čeprav sam — priboril šoli doslej najboljši uspeh na takih tekmovanjih. Ostali zastopniki dolenjskih šol, ki si si priborili zlato Vegovo priznanje, so se uvrstili tako: 31. do 41. mesto si je delje Janec Senica (Vavta vas), Zdenka Kranj (Mirna) in Alenka Kebelj; za njima pa so se Janko Bevc in Vane Kežanž (oba iz Novega mesta), Andrej Vračkovič (Ritina), Ivo Pavšič (Mokronog) in Silva Makarovič (Novo mesto). Zlato Vegovo priznanje je prejelo 82 tekmovalcev od skupno 135. Med njimi je 9 Dolenjcev.

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Nesreča na mostu

(V Šviciji) se je zgodila grozna nesreča. Bili so mesta Bazel se je podrl čez reko Birs vodeni most, ko je sel čezeni železniški vlak. Mašina in vagoni so padli v vodo. Bilo je na vlaku čez 600 oseb, do 200 ljudi je mrtvih, veliko ranjenih. Cele družine so poginile. Grozan je bil pogled; iz razbitih vagonov so gledale, po vodi plavale, glave, roke, noge, krvava oblačila. Zelezo, ki je držalo most se je vdalo, ker je bilo preslabo. Vodstvo te železnice bo moralo pred sodnijo. (Dvouno) Žena (na smrtni postelji): „Gotovo bodeš kmalu za menoj prišel v nebesa, dragi mi sodni moj življenja!“ — Mož: „Le znesi se na to, ako bodeš ti v nebesih, bom tudi jaz tuj imel nebesa.“ (12. Bele Cerkev, dne 22. junija 1891.) — Pri nas se je 300 letnica blažene smrti sv. Alojzija obhajala z velikimi slovesnostmi, dne 18., 19. in 20. je bilo ob 6. uri zjutraj pri zelo okinčanem in s podobno sv. Alojzija okrašenem stranskem altariju veliko duhovno opravilo s petimi litanijami. Vsak dan je prišla k službi božji vsa šolska mladina in polnem številu, ter je prešla svete zakramente. Po vs. maši in opravljeni zahvalni molitvi šolske mladosti pričela se je pa šolska veselica. O pol deveti uri peljeta gg. župnik in učitelj vso šolsko mladino k gg. Majzelnu, kjer je bila miza pogrnena za krajni šolski svet in 144 otrok, kojih je pa radi deževnega vremena izostalo 22.

(Iz Št. Janža, dne 26. junija.) — Na sv. Janeza Krstina dan smo imeli tu tri nesreče. Prva zjutraj. Že bolj star kot je Jesenice, fare Št. Ruperske, je peljal ogje na Sevnico, pa je mej tem tako nesrečno padel pod voz, da mu je dvakrat kolo čez nogi šlo in mu je stilo eno nogo popolnoma, drugo pa na pol. — Gospodar je šel na vse zgodaj s pripravljeno galico v nograd škropit, pa komaj je prvo posodo natočeno spraznil, se mu je druga vsa s škropilom napolnjena posoda zvrnila ter tako nerodno konja za seboj potegnila, da je moral konjsko opravo razrezati, da je konja otel. — Popoldne ob 3. uri se je pa v bližini vasi Pristavi dim pokazal in na to precej ogej, kateri je bil radi mnogega gradiva: škope, mrve, sahe detelje v kozolecu in slamnatih streh tako silen, da ste dve kmečki hiši, dva pada, dva svinjaka in jeden kozolec do tal pogoreli. Jednemu gospodarju, Antomu Knezu, je pogoreli dve leti stari fantic, dva konja, dve govodi, dva prašiča. Nesreča velika. Zaglasi so otroci. Ljudje pravijo, da nas v temi nesrečami Bog opominja, naj farnega patrona sv. Janeza Krstina bolj praznujemo. (Češka razstava) se svet, kakor ne bi bili mogli pričakovati najboljši zagovorniki naših severnih bratov. Objakuje jo neizmerno število ljudi. Tudi izmed Slovencev se jih je vže mnogo peljalo tje gori; še več pa jih pojde za njimi. (Iz Dolenjskih Novic 1. julija 1891)

V Jelkinem imenu: hvala, dragi rojaki!

Hutarjev Matija iz Euclida in Stanislav ter Jože Bobič iz Clevelanda so poslali, kar so za Jelko Lavrič podarili slovenski rojaki v ZDA: 909 dolarjev — Prijazno pismo Ferlinčevega Lojzeta in darilce iz Avstrije: vsi želijo Jelki vse najboljše!

V času, ko se nahaja Jelka Lavrič za zaslugi številnih bralcev, naročnikov in prijateljev našega lista na združenju v zasebni kliniki dr. Hansa Sekerja v Schoenmuenzachu v Nemčiji, je prišel glas o naši dobrodelni akciji tudi do slovenskih rojakov po svetu. Pripravili so že lep delež, da bi dekle ozdravelo.

V soboto, 26. junija, nas je obiskal Ivan Turk, doma z Zajčjeva vrha na Gorjanjih, ki že 12 let živi v ZDA. Prišel je iz ljubko ženo in dve ma otrokoma na več tedenski oddih v domače kraje, v naše urednitvo pa ga je spremljov. Dolinar, očim Jelke Lavrič, Matt Hutar, Hutarjev Matija po domače, ki živi v Euclidu v ameriški zvezni državi Ohio, je zbirajo rojaki v ZDA pomoč za Jelko. V časniku „Ameriška domovina“ so se Stanislav in Jože Bobič iz Clevelanda ter Matt Hutar obrnili na rojake, da bi pomagali pri Jelkinem zdravljenju. „Ameriška do-

movina“ je objavila pretresljive članke, povzet po našem prvem seznamu o Jelki, in rojaki so se odzvali. „Prinamam vam 909 ameriških dolarjev, ki so jih dali rojaki iz Stajerskega kluba, skupina Slovencev iz Kanade ter številni posamezniki iz Clevelanda in drugih krajev, kjer žive naši ljudje...“ nam je dejal prijatelj Turkov Ivan, ki se še dobro spominja novomeških tabornikov in tabora novomeških vajencev ob Jadranu. Z ženo sta spet obnovila enoletno naročnino za Dolenjski list, povedala pa sta, da v Ameriki nati rojaki se zbirajo po-

kluba iz Clevelanda 50 dolarjev, drugo pa je dalo 6 rojakov iz Clevelanda). Lujze Ferline, ki je za Jelkino bolezen zvedel iz Dolenjskega lista, je poslal Jelkini družini tudi zelo lepo pismo, polno tožbe in spodbude, saj pravi, da: „... nikoli ni moč tako kmata, da ne bi bilo vsaj ene zvezdice na nebu!“ Njemu in vsem drugim rojakom, zlasti pa še obema Bobičema in Matiji Hutarju v Clevelandu in v Euclidu, pručna hvala za dragoceno pomoč! Vse rojake po svetu tudi ob tej priložnosti pristno pozdravljamo njihov stari znanec:

DOLENJSKI LIST

Novo mesto

Črnomelj: še enkrat »da«

19. junija sta si na matičnem uradu v Črnomlju po 50 letih zakona ponovno objavila zvestobo Ana in Leopold Pintarič s Tanče gore. Odbornik Janez Zunič, ki ju je ponovno poročil, jima je s čestitkami izročil tudi darilo občinske skupščine. Ana in Leopold Pintarič sta se pred 50 leti poročila v Kočevju, kjer sta si skusala ustvariti dom. Zveženje je Leopolda zaneslo v Nemčijo, Holandijo, po vrnitvi pa spet v Senovo, Rajhenburg, Zagorje, Krmelj in še v Kanizarico, kjer je bil po 42 letih dela upokojen. Skupaj s sinovoma Poldetom in Ferdinandom in hčerko Anico je bil med vojno v partizanih, žena pa je bila z mlajšo hčerko doma aktivistka na terenu in poslanka kočevskega zbora. MARIJA RADOVIČ

Ana in Leopold Pintarič sprejemata darilo obč. skupščine

Obsojeni postopki uprave

Komunisti in sindikalno vodstvo ZIDARJA obsodili postopke uprave podjetja, nepravilčen sklep delavskega sveta in izjava tajnika podjetja

Zaradi nedavne prekinitve dela (štrajka) na gradbišču bloka boročev v Kočevju in odnosa uprave podjetja do stavgajočih delavcev je bila 23. junija združena seja izvršnega odbora sindikalne organizacije in osnovne organizacije ZK Kočevskega podjetja ZIDAR, na kateri so razpravljali tudi o sklepih zadnje seje občinske konference ZK.

Komunisti in vodja sindikalne organizacije so zelo kritično obravnavali odnos uprave podjetja do prekinitve dela 9. in 10. junija in dejstvo, da je delavski svet kasneje obsodil delavce, ki so prevzeli delo. Delavski svet je namreč zaradi nepopolne informacije tudi sklenil, da delavci, ki so prevzeli delo, za čas prekinitve ne določijo plačila (osebnih dohodkov). Na združenji seji so tudi obsodili postopek tajnika podjetja Rada Lešca in njegovo izjavo o delavcih. Sklenili so, da je treba o izjavi, kje je dal o stavgajočih delavcih, obvestiti člane kolektiva in da je treba od sekretarja za to izjavo zahtevati javno opravičilo.

Šole ni več

„Šole ni več!“ so vpili deca po blatni cesti, ko je ravno poldan zvonilo. „I, menda se ni podrla, ka-ži?“ jih vprašam boli iz navade, da zasikam pogovor na svoj mlin. „Kje neki! Počitnice imamo...“ so mi odgovarjali in me čez in čez preglašili. „I, menda se ni podrla, ka-ži?“ jih vprašam boli iz navade, da zasikam pogovor na svoj mlin. „Nič, Zabit pa tudi ni. Dvojke naj bi mu dali že zavoljo tega, ker sploh pride v šolo, mar ne?“ „Ze mogoče. Meniva se raje o tem, kdaj ima čas za uk.“ „I, kdaj? Zvečer, ko vse drugo opravi, spiše naloge, če jih ni preveč, ali pa gre spat.“ „Veš kaj? Ako mi za-meriš ali ne, le to ti povem: domače opravke postorite sami brez nega, on naj se pa knjigi loti. Čemu ga ne bi enkrat pustili, da opravi naloge in se nauči, plevel za mora.“ rečem stari. „To pa ni mogoče. Najprvo je delo, potem šole. Mar naj bodo krave lačne, naj se seno moči, plevel zaraste in les zgine?“

„Imelo me je, da bi mu jih napel, pa sem le mirno rekel: „Ako si tak, bog ti pomagal! Več so ti krave in vse drugo kot tvoj sin. Prav ti je. Pa naj bo tvoj sin tak kot jurček za grmovjem, ko ima premalo uka. Ne zameri mojim besedam, sam si me prošil za to.““ se pristavim in grem svojo pot.

„Pa je hudo potolčen?“ me je zaskrbelo. „Kaj se sprenevedas? Izdelal ni, to je. Ne morem verjeti, da je samo našega doletelo. Pravilo, da je len in v šoli samo spi, da je brez nalog in ne vem kaj se ve. Vendar to ni res. Tako je priden, da nič tega. Zjutraj vstane že ob petih ali se prej, da opravi pri živini v hlevu. Potlej gre eno uro daleč v šolo in spotoma nese še mleko napradaj. Opoldne še južine ne použije, že hiti na travnik in košnji ali okopavat na njivo. Kadar ni tega, podira les v gozdu in ga vozi. V vsak večer mi pa pomaga pri suhi roki. Do enajstih delamo. Vidiš, toliko mi potori, za odraslega mi zaleže, nazadnje pa vrže telo proč!“ Z glavo sem majal in se grozno čudil, da je to mo-

MARTIN KRPAN

TEKMOVANJE GOLOBOV — PISMONOŠ

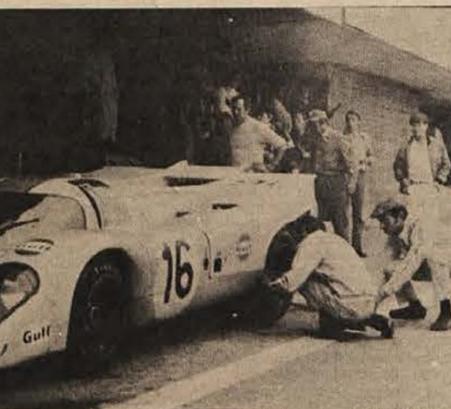
Tuškov golob je zmagal

Od Postojne do Kočevja je letel 69 minut

Tekmovalje golobov-pismonoš je organiziralo v nedeljo, 20. junija, Društvo za varstvo in vzgojo ptic iz Kočevja. Udeležilo se ga je 5 rejecev golobov s skupno 64 golobi. Okoli 55 km dolgo pot od Postojne do Stare cerkve pri Kočevju oziroma Kočevja je piva preletela golobica Franca Tuška iz Stare cerkve, ki ima doma mlade. Za pot je potarila ur in 9. minut, 32. minut kasneje sta priletela goloba Janca Kovačiča in Jožeta Androjne iz Stare cerkve; Kovačičev kar trije hkrati. Rejci najboljših treh golobov so prejeli diplomato, ostali udeleženci pa pohvale. To je prva večja prireditve novega društva za vzgojo in varstvo ptic v Kočevju, medtem ko bo naslednja, ki jo pripravljajo, razstava ptic. J. PRIMC

GOLOBARJI: Na sliki je vseh pet udeležencev tekmovalja s predsednikom društva Štefanom Henigmanom. Prva je bila sanica Franca Tuška (čepi in jo drži v roki). Zadnji je priletel domov golob Jožeta Androjne, ki je na eno oko slep in je za pot potreboval skoraj dan in pol. (Foto: J. Primc)

(Foto: M. Moškon)

IZ SPOMINOV
STANETA SEMIČA — DAKIJA

najboljši so padli

13.7.1942: Žužemberk prvič osvobojen

Iz I. dela spominov narodnega heroja Staneta Semič-Dakija „NAJBOLJŠI SO PADLI“, ki bodo izšli sredi avgusta leto, objavljamo odlomek o prvi osvoboditvi Žužemberka ter ga hkrati v avtorjevem dovoljenem posvečamo letošnjemu krajevemu prazniku Žužemberka.

Mnogo sem premišljal o predvideni ustanovitvi brigade, saj sem računal, da bo to kaj kmalu. Toda zankrat sem moral skrbeti še za svoj bataljon, katerega čete so bile daleč vskalebi. Odsel sem na območje Žužemberka, hkrati pa sem se nameraval zglasiti pri Martinovu, ki je imel svoj štab odreda na Smuki. Na ogled sem se odpravil z motorjem „Triumph“; bencina sem imel še dovolj, saj me je z njim oskrbela komora še v okolici Višnje gore in Grosuplje. Med potjo pa me je začelo zanimati, kje je štab Glavnega poveljstva, ker nisem vedel natančno, v katerem kraju je. Ko sem se vozil proti Staremu Logu, sem naletel na komandanta Leskoč-Luko. Najino srečanje ni bilo prijetno, saj me je najprej oštel, zakaj se vozim okoli, namesto da bi bil pri svojem bataljonu. Presenečen sem bil in niti do besede nisem prišel, ko me je Luka zbolel, kje sem dobil bencin, in v njih me je še oštel, da je škoda bencina za take vojne, ko je treba z njim varčevati. Močlal sem, v tem molku pa je bil tudi strah. Res je, da sem imel kot borec do predpostavljene posebno spoštovanje, res pa je tudi, da sem bil takrat, ko smo se srečali na bojnih položajih, ponosen, da sem jim lahko predočil, kako se bojujemo. Vedel sem, da so oni teoretični, da nam dajejo potrebna navodila, kljub temu pa se mi tedaj misli svoje: nam res ni primanjkovalo bencina, saj smo mi operativci, či ni šlo drugače, po naše „bencin izkopali“, medtem ko ga je kooperativnem vedno primanjkovalo.

Da pa ne bi postuhal še naprej občutkov, sem odbrzel proti vasi Hlinje, kjer sta sestala z Martinovim. Tudi on se je pripeljal z motornim kolesom. Bil je dober vozač, saj je bil pred vsoj celo dirkač. Od Hini vsa se namerila proti Ambrusu, pred odhodom pa vse sklenila, da bova tekmovala, kdo bo prvi pripeljal v Ambrus. Tu je bila prava dirka! Toda ko sem na ovinku proti Ambrusu hoteli Martinov prehiteti in ker nisem bil več kot on, me je sprednodelo in vrglo več kot dvajset metrov daleč v travo. Na srečo vsa ostala oba četa: motorno kolo in jaz. Dobrih pet minut za Martinovim sem prišel v Ambrus. Tu me je še čakal kurir Efenkove čete s sporočilom, da sta se Efenkovi in Sulova četa premaknili na cesto Krka—Zagradec, kjer držita položaje. Terenci iz Zagradca so ju obvestili, da so v vasi Krka Italijani na novo uredili svojo postojanko, v kateri je močnejša faksišna posadka, ki se odpravlja na pohod proti partizanom.

Vzmetiljivo sporočilo me je gnalo, da sem se dogovoril z Martinovim, da bo on odšel v Kompolje nadziral Duleto bataljon, jaz pa sem se okoli desete ure ponoči krenil proti Efenkovi in Sulovi četi. Do vrha ceste, ki pelje proti Zagradcu, sem odbrzel z motorjem, od tam dalje pa sem jo mahnil peš. Začet sem se spuščati proti Krki, kjer mi je presekal pot kurir, ki je bil namenjen k meni. Bil je kurir iz Sulove čete. Prinesel mi je sporočilo: „Italijani v Krki pripravljajo za napad. Obe četi sta se premaknili proti Marinič vasi čez most in zasedli ob cesti, ki vodi iz vasi Krka proti Zagradcu, položaje.“

Sporočilo me ni vznemirilo, saj je bilo v Efenkovi četi 40 do 50 borcev Proletarskega bataljona, Sulova četa pa je imela 40 borcev. Sklenil sem iti za njimi ob Krki, pa me je presegel za treti kurir, da sta obe četi na položajih v koruzi ob cesti oziroma nad cestno. Skupaj s vsemi tremi kuriji sem se pomikal proti Marinič vasi, da bi čimprej prišel do četi. Bilo je okoli polдне, ko sem z daljnogledom opazil, da je iz vasi Krka krenila italijanska kolona kakih sto fašistov. Karkoli bi hotel storiti, za vse je bilo prepozno. Kazalo je, da se tega boja ne bom udeležil. Motorno kolo, ki se mi je pokvarilo, sem vlek el „za glavo“, in če bi se tako hitel, nikakor ne bi prišel do naših. Sicer pa je za izid borec nisem bal, saj je bil Efenka kot komandir Zahodnodolenjskega odreda zanesljiv, borben in sposoben. Še bolj pa sem zaupal komandirju Sulu in komisarju Janezu Brajčju, ki sta vodila drugo četo Proletarskega bataljona. Oba sta bila prekaljena borca, znana pa sta bila po tem, da sta šla najraje tja, kjer je najbolj opazilo in kjer so odločali mitraljezi. Zato sem sklenil, da bom borbo okopal od daleč, ker je pač tako naneslo naključje, čeprav bi bil raje z njimi. Sedel sem na rob gozda za debelejšo smreko nad reko Krko. In tako sem skupaj s kurirji — sedeli so nekaj metrov od mene po stari partizanski navadi — opazovali, kako se je fašistična kolona pomikala proti Zagradcu. Pred glavnino kolone je šla predhodnica desetih ženskih čet. Nasti borci so bili skriti v koruzi. Čim bolj so se bližali nam, tem bolj sem bil nestrpen. Kdo bo prvi? Naš? Fašisti? To bo odločilno. Za vse je bilo prepozno. Kazalo je, da se tega boja ne bom udeležil. Motorno kolo, ki se mi je pokvarilo, sem vlek el „za glavo“, in če bi se tako hitel, nikakor ne bi prišel do naših. Sicer pa je za izid borec nisem bal, saj je bil Efenka kot komandir Zahodnodolenjskega odreda zanesljiv, borben in sposoben. Še bolj pa sem zaupal komandirju Sulu in komisarju Janezu Brajčju, ki sta vodila drugo četo Proletarskega bataljona. Oba sta bila prekaljena borca, znana pa sta bila po tem, da sta šla najraje tja, kjer je najbolj opazilo in kjer so odločali mitraljezi. Zato sem sklenil, da bom borbo okopal od daleč, ker je pač tako naneslo naključje, čeprav bi bil raje z njimi.

Seveda sem na rob gozda za debelejšo smreko nad reko Krko. In tako sem skupaj s kurirji — sedeli so nekaj metrov od mene po stari partizanski navadi — opazovali, kako se je fašistična kolona pomikala proti Zagradcu. Pred glavnino kolone je šla predhodnica desetih ženskih čet. Nasti borci so bili skriti v koruzi. Čim bolj so se bližali nam, tem bolj sem bil nestrpen. Kdo bo prvi? Naš? Fašisti? To bo odločilno. Za vse je bilo prepozno. Kazalo je, da se tega boja ne bom udeležil. Motorno kolo, ki se mi je pokvarilo, sem vlek el „za glavo“, in če bi se tako hitel, nikakor ne bi prišel do naših. Sicer pa je za izid borec nisem bal, saj je bil Efenka kot komandir Zahodnodolenjskega odreda zanesljiv, borben in sposoben. Še bolj pa sem zaupal komandirju Sulu in komisarju Janezu Brajčju, ki sta vodila drugo četo Proletarskega bataljona. Oba sta bila prekaljena borca, znana pa sta bila po tem, da sta šla najraje tja, kjer je najbolj opazilo in kjer so odločali mitraljezi. Zato sem sklenil, da bom borbo okopal od daleč, ker je pač tako naneslo naključje, čeprav bi bil raje z njimi.

Pripekala je vročina, saj je bilo polдне; naši so ležali v koruzi, fašisti pa so z zaviranimi rokavi in v čeladah šli proti naši zasedi. Še bolj sem postal nemiren, ker sem bil tako daleč od svojih. Kakšen jurji! sem si mislil, saj so fašisti bili oddaljeni od naših komej še sto metrov. Če bi Italijani vedeli, da se bližajo prekaljenim, izkušnim in dobro oboroženim borcem, ki imajo pet zbrojev in ni nič koliko ročnih bomb! V bližnjem zvoniku je bila ura polдне. „Dobro, da so se zvonili.“ sem se domislil, kajti ure nisem imel, da bi meril čas. Italijani so se vedno bolj približevali naši zasedi. Po moji oceni so bili oddaljeni le še dvajset do trideset metrov. Tudi italijanska bočna patrila se je približevala in zagal sem, da so jo naši opazili, ker se je niso lotili. Pravilno so sklepali, Napadi bodo vse skupaj. Pričakovani sem, da bo zdaj zdaj počilo. Nisem se zmotil. Nenadoma so zarežale naše strojnice in zapakale puške. Italijani so bili presenečeni, da so bili brez zaklona. Po dobrih desetih minutah streljanja so našli bili metasti ročne bombe. Četa se je zapirala in zastikala sem gromki JURJI!“ naših. Iz koruze so zdrveli borci na cesto. Fašisti, kolikor jih ni padlo, so zbežali. Naši za njimi. Mitraljezi so streljali tokoli in tja. Fašisti so tekali zdaj sem, zdaj tja, padali, se drvgali, se skrivali za trupli, poskušali streljati, toda nič ni pomagalo. Preživeli so se razbežali...

(Nadaljevanje prihodnjic)

Dežurni poročajo

VLOM V „TOBAK“ — Neznani orilci so v noči na 24. junij vlomili v tobakov kiosk pri novomeški bolnici. Odnesli so nekaj pišče, sladurij in kemičnih svinčnikov ter s m naredili za okoli 350 din škodo.

PLANINSKA KOČA V OGNJU — 22. junija dopoldne je gorelo v planinski koči na Mirni gori. Škodo so ocenili na 15.000 din. Lovro ems iz Crnomolja je zjutraj leplj losičice v kuhinji. Ko je potem pravnikova žena Marija Avpič prila plinski štedilnik, so se hlapičila vneli, ogenj pa je v trenutku jel kuhinjo.

KRAJA MOTORNE ŽAGE — 21. nija je Jože Urbančič iz Dolnje obrave na postaji milice v Novem estu prijavil, da mu je neznanec 7. junija vdrl v garažo in ukradel otorno žago, vredno 3500 din.

NOV MOPED IZGINIL — Jožetu krcbu iz Dolnjega Suhadola je nezaneec 20. junija izpred brusniške govine odpeljal novi in še neregriran moped.

OGENJ NA NOVI GORI — Za koli 45.000 din škodo je naredil žar, ki je 19. junija izbruhnil na ovi gori pri Ruki. Gorela sta hiša in »spodarsko poslopje«.

ODKRILI TATU — Iz avtomobila :mške registracije, ki ga je lastnik erdo Kucjančič v začetku junija rkiral pred Andrijaševičevo hišo i Resi pri Krškem, je storilec ukril transistor, fleš, barvne filme, ivnik in žensko torbico z zlatino vse vredno okoli 7000 din. Dejala so osumili Branka Lisca, 20, iz račice, občina Dugo selo. Ko so ga ledili, je dejanje priznal in ukradne predmete, ki jih je bil skrtil v izdu nedaleč od kraja tatvine, že nil. Lisca je osumljen tudi reparatvine istega dne v samostrežni trgovini na levem bregu ive v Krškem, Zoper njega so odreli preiskovalni pripor.

VLOM PRI CETINCU — V noči i 18. na 19. junij je neznanec vdrl Cetinčevo gostilno v Krškem. Nalno je odprl igralni aparat, biljardm mizo in predale točilne mize, obil je 800 din v drobižu in odšel nekaj cigaret. Storilec še ni an. — Podobno je bilo nekaj dni eaj vlomljeno v Jarkovičevo gostilv v Krškem. Storilec je iz predalov iline mize vzel 350 din.

BIVSI DIJAK VLOMIL V TSS — redi junija je bilo vlomljeno v devnico tehniške srednje šole v rškem. Storilec je odnesel instrumete, vredne okoli 10.000 din. Ze astednji dan so ugotovili, da je deunje storil Andrej Mravljec iz Ljubiane, bivši dijak krške TSS. Dan red vlomom se je pripeljal v Krško, v vlomu pa se je z vlakom odpeljal Ljubljano. Med preiskavo so ukradne instrumente našli deloma na njegovem domu, deloma pa na ljubanski železniški postaji.

V ponedeljek, 28. junija ob 3.45 z je na Gorenjski cesti v Ribnici zapel z osebnim avtom v hišo Ilija vjič iz Ribnice. Do trčenja je prišlo a ovinku, ker je voznik zaspal. Po estrokovni oceni je na avtu za 2 do .000 din škodo.

Podminiran

Kdo je hotel pognati v zrak barako Cveta Hudorovca pri peskokopu v Dragomlji vasi?

Minule dni je hotel neznanec spustiti v zrak stanovanjsko barako Cveta Hudorovca pri peskokopu v Dragomlji vasi. Mina, ki jo je namestil na vogal, je sicer eksplodirala, bila pa je šibka in ni povzročila večje škode; lastnik je ugotovil le, da je zdrobila nekaj blokov betonskih temeljev in razbila nekaj šip v oknih.

Neznanec je mino nastavl v času, ko je bil Hudorovca nekaj dni zdoma. Zakaj je to storil, še ni znano, ker je v času, ko to poročamo, še vedno neznan in na prostosti. Tudi Hudorovca ne ve odgovora na vprašanje o storilcu. Po njegovem zatjevanju ni z nikomer živel v tolikšnem sporu, da bi bil nasprotnik močal uporabiti eksploziv. Miličniki nadaljujejo preiskavo.

Stanovanjska baraka Cveta Hudorovca stoji na samem in je precej oddaljena od Dragomlje vasi, zato se je pok v vas tudi bolj slabo slišal. Za zdaj tudi še ne vedo, katerega dne je neznanec sprožil nastavljeni eksploziv.

Cigana napadla Cigana

Va sodišču je mladoletni B. S. hotel prevzeti vso krivdo nase, dokazi pa so govorili drugače, zato je bil Bojan Brajdič tudi obsojen

Na eno leto strogega zopora je bil 17. junija pred novomeškim krožnim sodiščem obsojen 19-letni Bojan Brajdič iz ciganskega iselja v Zabjeku. Senat pod predsedstvom sodnika okrožnega solišča Janeza Pirnata mu je tako kazen prisodil zaradi roparskega apada na Ignaca Brajdiča, v katerem je sodeloval tudi mladoletni B. S., ki pa mu je pristojno sodišče že predtem izreklo vzgojni krep.

Ignaca Brajdiča sta Bojan in njegov mlajši pajdaš B. S. napadla lani 11. julija v Novem mestu. Spodnesla ta mu noge, da je padel, nakar je den ležečega na tleh držal za noge, trugi pa mu je — z nožem v roki — vs čas grozil, da ga bo, ga brenil ned oč in še dvakrat mahnil z roko o njem. Ko je Ignac izgubil moč, nu je eden od napadalcev segel z oko v hlačni žep in vzel zaslužek istega dne: 35 din.

Obtoženi Bojan je ves čas tajil, da si sodeloval pri napadu, in trdil, da e z Ignacem vse opravil mlajši B. S., car je mladoletni pajdaš tudi potrl. Bolj kot napadalcem, ki sta si v zagovoru izmišljala razne možnosti, e sodišče verjelo oškodovanemu Ignacu, predvsem zaradi njegove iskrene izpovedi.

Bojan Brajdič je bil obsojen na eno leto strogega zopora. Pri odmeri kazni je sodišče kot olajševalno šlelo, da gre za fanta, ki je v času dejanja komajda dopolnil osemnajst let, da je bil njegov delež v napadu res manjši, kakor tudi to, da je bila Ignacu vzeta le manjša vsota denarja. Za obtežilo pa so upoštevali dejstvo, da sta dva, brezdelju in klataštvu vdana Cigana napadla vrstnika, ki se je očitno odločil žveti pošteno, saj je bil tudi po napadu redno zaposlen. Za sodišče je bilo očitno tudi to, da je poskušal B. S. kot mladoleten vso krivdo prevzeti nase, čeprav je bil v posebnem postopku kot mladoletnik zaradi tega dejanja že obravnavan na sodišču.

23. junija opoldne je motomi vlak M-6515, ki ga je od Trebnjega vozil Franc Činkole iz Srebrnič, na nezavarovanem železniškem prehodu pri Trebnjem do smrti povozil 27-letnega Jožeta Stancarja z Vrhpeči, ko je z mopedom prečkal progo. Stancar je zapustil ženo in štiri otročiče (na sliki ob mrtvaškem odru). (Foto: Pungercar)

GANGSTERSKI PRIJEM NA PROGI DOBOVA — KRŠKO

Z drvečega vlaka ukradla nov avto

Osumljena storilca sta na prostosti, preiskavo pa nadaljuje preiskovalni sodnik iz Krškega

18. junija ob 19.45 so krške miličnike obvestili, da sta dva moška z drvečega tovornega vlaka pri železniški postaji Libna vrgla nov osebni avto zastava 750. S tem vlakom je potovala proti Ljubljani dolga pozicija novih kragujevskih vozil za podjeje Slovenija-avto.

Miličniki so začeli takoj pozivedovati za storilcem, pomagali pa so jim železniški uslužbenci. Hitro so zvedeli, da sta se neznanca na tovorni vlak vkrcala v Dobovi. Neki železničar je celo trdil, da enega pozna. Po osebnem opisu so že naslednjega dne prijeli oba osumljenca: 25-letnega Antona Vokalica, šoferja brez zaposlitve iz Trebeža št. 46, in 21-letnega Alojza Drešarja, brezposelnega delavca iz Zakota pri Brezicah. Pri aretaciji so pomagali brežiški miličniki.

Vokalici in Drešar sta med prvim zaslišanjem miličnikom priznala, da sta storilca: zatrjevala pa sta, da sta dejanje storila nekoliko vinjena in iz objestnosti.

Ivan Vesel iz Sinovice pri Soderžici je v torek, 29. junija prijavil na postaji milice v Ribnici, da ga je pred 3 dnevi s sekuro lovil sovaščan Franc Ivane, nakar ga je v samoobrambi udaril s koso.

Na skrajno objestnost sicer kaže tudi sam potek dejanja. Med vožnjo od Dobove proti Krškemu sta storilca najprej vdrla v avto, pobrala iz njega orodje in okrasne obročce s koles ter žaromete pa vse te dele sproti zmetala z vagona. Nato sta se lotila tudi vozila: na eni strani sta mu odstranila kolesa in ga porinila z vlaka. Kajpak se je fičko malone raztreščil: škodo so ocenili na 15.000 din.

Osumljena Vokalici in Drešar sta trenutno na prostosti, dejanje, ki naj bi ga bila storila, pa je začel raziskovati preiskovalni sodnik iz Krškega.

Ukradli avto je v torek, 29. junija prijavil na postaji milice v Ribnici, da ga je pred 3 dnevi s sekuro lovil sovaščan Franc Ivane, nakar ga je v samoobrambi udaril s koso.

Neukrotljivi gost

Bodo Slavku Molanu naposled preprečili nasilno vedenje v gostiščih — ali bo še strahoval?

Po zaslugi gostov, ki jih v vedenju rado zanese, je prišla Tratkova gostilna na Gmajni (ob avtomobilski cesti) že nekajkrat v miličniške zapiske. Tako tudi 18. junija, ko se je tam do štirih zjutraj mudil 26-letni brezposelni delavec Slavko Molan iz Velike vasi pri Leskovcu.

Molan je prišel na Gmajno že 17. junija okoli 22. ure v družbi dveh moških. Naročili so piščo, Molan pa tudi pečenko. Ko so mu postregli, je vrgel gostilniški pribor na tla in si meso zrezal z mesarskim nožem, ki ga je potegnil iz žepa. Natakarije je grozil, da jo bo zabodel v hrbet, ker je zoper njega pričala pri sodniku za prekrške.

Po polnoči je Molan naročil še nekaj kav, in ko jih je dobil, je kavne žličke zvil in zmetal pod mizo. Mimogrede je razbil tudi tri pekelnike ter kavno skodelico s postavkom.

Ko so se okoli četrte zjutraj pobirali domov, je Molan še enkrat pokazal svojo hrabrost: z mesarskim nožem je tako močno udaril po mizi na terasi, da je z nje odletel nekaj centimetrov širok kos lesa.

Molan je v Tratkovo gostilno večkrat prišel, le redko pa je bil v njej tudi miren in dostojen. Zato so proti njemu že mnogokrat ukrepali. Kaže pa, da so bile vse dosedanje kazni premile, ker svoja početja nadaljuje. Njegovo nasilno vedenje

Pokvarjena živila

Občinski sanitarni inšpektor v Trebnjem v svojem poročilu ugotavlja, da trgovina še vedno premalo skrbi za kakovost živil. V dokaz navaja, da je v minulem letu od 60 vzorcev, ki so bili laboratorijsko pregledani, kar 48 neprimernih za prodajo.

Huligani ne mirujejo

Poljanci so postavili v gozdu na poti iz Ortneka na Velike Poljane dve klopi za tiste, ki ne zmorejo več strmine, kot so jo v mladih letih. To je lepo in prav. Ne vemo pa, komu so ta počivališča na poti, kar čez noč sta namreč klopi izgubili! S takimi dejanji škodujejo huligani družbi in delajo slabo uslugo našemu turizmu. Spoštuj starost, ker boš tudi ti nekoč star!

KRONIKA NESREČ

LESKOVEC: NESREČA PO SREČANJU — Med srečanjem s tovornjakom, ki je na drugozazredni cesti v Leskovcu 21. junija prehitel kolesarke, se je Martin Krošil iz Kostanjevice s svojim tovornjakom umaknil povsem na desno in zapeljal na travnik, kjer se je vozilo prevrnilo. Škodo so ocenili na 23.000 din. Krošlov sopotnik Franc Zupančič iz Malence pa je bil laže ranjen.

SEVNICA: SREDI TRGA NA STREHO — Na sevniskem Glavnem trgu se je 22. junija prevrnil z osebnim avtomobilom Martin Držanič iz Radeč. Zadel je pločnik, nakar ga je močno odbilo. Avtomobil je obstal prevrjen na streho. Voznik je bil ranjen in so ga odpeljali v celjsko bolnišnico.

CRNOMELJ: TRČIL S PLINSKO BOMBO V NAHRBTNIKU — 26. junija je Jože Bahor iz Svibnika ustavlil v Kolodvorski ulici tovornjak. V to vozilo se je zaletel z mopedom Stanislav Banovec iz Desince, ki je vozil v prekratki varnostni razdalji. Mopedist je s plinsko bombo v nahrbtniku padel in obležal huje ranjen. Odpeljali so ga v novomeško bolnišnico.

STRANSKA VAS: S FIATOM V TOVORNJAK — Oskar Senica iz Crnomolja je 25. junija vozil tovornjak s prikolico proti Stranski vasi. Naproti se je pripeljal Janez Potočar iz Bučne vasi s fiatom 850 in treščil v desni blatnik prikolice. Potočarjev sopotnik Jože Rotar iz Novoga mesta je bil huje ranjen in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico. Gmotno škodo so ocenili na 5000 din.

Komunalni zavod za zaposlovanje Novo mesto

RAZPISUJE

prsto delovno mesto (reelekcija)

DIREKTORJA

Za delovno mesto je potrebna visokošolska izobrazba in 2 leti prakse na področju kadrovske politike ali zaposlovanja ali višješolska izobrazba ekonomske, pravne ali upravne smeri in najmanj 5 let prakse na področju kadrovske politike ali zaposlovanja

Pismene ponudbe z dokazili o šolski izobrazbi, z navedbo dosedanjih zaposlitev in potrdilom o nekaznovanosti sprejema razpisna komisija zavoda 15 dni po objavi razpisa.

DELOVNA SKUPNOST OSNOVNE SOLE ŠKOCJAN

razpisuje prsto delovno mesto

KURJAČA

centralne kurjave (in ne ŠOFERJA, kakor je bilo pomotoma razpisano), ki bo opravljal tudi delo šoferja in hišnika sole

Pogoj: šofer D kategorije, vodni inštalater, električar ali ključavničar, z vesebjem do hišnih opravil, pa tudi zunanjih del

Samska soba je zagotovljena.

Komisija za delovna razmerja trgovskega podjetja na debelo in drobno

»DOLENJKA«, Novo mesto

razpisuje delovno mesto

vodje komercialnega oddelka

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da ima višjo šolsko izobrazbo ekonomsko-komercialne smeri in 5 let delovne dobe, od tega najmanj 3 leta na vodilnem delovnem mestu, ali
- da ima srednjo šolsko izobrazbo ekonomsko-komercialne smeri in 8 let delovne dobe, od tega najmanj 5 let na vodilnem delovnem mestu, ali
- da je visokokvalificiran trgovski delavec z 10 let delovne dobe v stroki podjetja.

Prijave z dokazili o zahtevanih pogojih je treba dostaviti v 15 dneh po dnevu objave tega razpisa.

Trgovsko podjetje »NAMA«, Ljubljana,

Tomšičeva 2

objavlja prsta delovna mesta za blagovnico v KOČEVJU

1. obračunski referent
2. prodajalec tehnične ali pohištvene stroke

Pogoj: pod 1. ekonomski ali komercialni tehnik, znanje strojepisja, 2 leti prakse, poskusno delo 1 mesec; — pod 2. prodajalec, poskusno delo 1 mesec. Delo za nedoločen čas.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom, dokazili o izobrazbi in praksi pošljite kadrovsko-socialni službi podjetja, Ljubljana, Tomšičeva 2, v 8 dneh po objavi.

je s fičkom podrl Rafael Staniša iz Regerče vasi. Huje ranjeno so odpeljali v novomeško bolnišnico.

DOLŽ: MOTORIST Z ZLOMLJENO ROKO — Franc Klemenčič iz Zabje vasi se je 21. junija peljal z motorjem od Dolža proti Velikemu Orehku. Na pesku ga je spodneslo in si je zlomil roko.

GRADAC: NEMŠKI MERCEDES V JARKU — Z mercedesom nemške registracije je 27. junija zapeljal s ceste v Gradcu Jože Brunskole iz Jelčevnika. Vozilo je zšlo v jarek in trčilo ob betonski propust. Sopotnica Milena Rom je bila ranjena. Škodo so ocenili na 10.000 din.

MEDVEDJEK: RENAULT NA NJVI — Z avtomobilske ceste pri Medvedjeku je 27. junija zaneslo renault, ki ga je proti Ljubljani vozil Stane Vidmar z Brezovice. Pri več metrih vožnje po bankini je renault zaneslo čez nasip na njivo, kjer se je prevrnil. Voznik in njegov dvoipolletni sin sta bila laže ranjena, škodo pa so ocenili na 9000 din.

KOČEVJE: NA OVINKU S CESTE — Peter Veličkovič iz Kočevja je 22. junija ob 23. uri zapeljal z avtom zaradi neprimerne hitrosti na ovinku v Srednjih Ložinah s ceste. Avto se je večkrat prevrnil. Med prevračanjem je padla ven sopotnica Nada Vesel iz Mhohnika. Zaradi poškodb so jo prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Na avtu je škoda za okoli 4.000 din. Alkotest, v katerega je moral voznik pihati, je pozelenel preko polovice.

KOČEVJE: IVAN JE PIHAL BALONČEK — V Dolgi vasi je Ivan Bolte iz Kočevja 20. junija ob 19.15 zaradi neprimerne hitrosti zapeljal z avtom s ceste, trčil v občestni kamen, nakar se je avto prevrnil. Na avtu fiat 1300 je za okoli 16.000 din škodo. Alkotest, v katerega je voznik pihal, je zaradi jeze nad tako vožnjo pozelenel preko polovice.

Izberite si avtomobil!

Pri trgovskem podjetju VOLAN v Ljubljani si lahko izberete avtomobil po svoji želji. Nudimo vam:

- NSU UNIS 1200 C 32.886 din — fco Ljubljana
- NSU UNIS 1200 C 1.954,10 USA dol. — fco Sarajevo
- NSU UNIS 1000 C 1.769,40 USA dol. — fco Sarajevo

Dobava takoj oziroma najkasneje v 45 dneh.

- Škoda Standard 100 S 24.750 din — fco Ljubljana
- Škoda de Luxe 100 L 25.750 din — fco Ljubljana
- Škoda de Luxe 110 L 26.750 din — fco Ljubljana

Dobava takoj oziroma najkasneje v 15 dneh.

- Wartburg Standard 26.561,25 din — fco Ljubljana
- Wartburg de Luxe 28.323,75 din — fco Ljubljana
- Wartburg Turist (Caravan) 29.498,75 din — fco Ljubljana

Dobava v roku 1—2 mesecev.

Poleg prodaje naštetih vozil sprejemamo tudi vplačila za vozila RENAULT — LITOSTROJ. Iz konsignacijskega skladišča dobavljamo angleška vozila SUNBEAM v roku do 7 dni.

Za vozila, ki jih prodajamo za dinarje, lahko dobite potrošniško posojilo. Zahtevajte informacije v prodajnem oddelku Volan v Ljubljani, Kersnikova 6, telefon: (061) 311-734.

VOLAN **LJUBLJANA**

Prepričljivo in zaslužno: NOVOTEKS

mezniki, ki so hoteli po vsej sili zmagovati. Takih pa je bilo malo.

Novoteks kot organizator je na športna boršča postavil dobro pripravljene ekipe, zato ni posebno presenečenje, če je ekipa v moški in ženski konkurenci bila na prvem mestu. Ravno tako je Novomeščanom pripadlo prvo mesto v skupnem seštevku točk. Presenetljivo dobro so se odrezali tudi tekmovalci metliške Beti, ki so v skupnem seštevku točk na tretjem mestu.

Kaj lahko rečemo o Novoteksovi ekipi? Vsi športniki so se športno borili za čim boljše dosežke, zato je njihova uvrstitev realna in je plod prizadevanj vseh.

Končni vrstni red — ženske: 1. — 3. Novoteks, Beti — Metlika in Kombinat trikotaže Beograd 8 točk, 4. ZIVT — Zabok 5 točk itd.

Moški: 1. Novoteks 17 točk, 2. Branko Krsmanović — Paračin 15, 3. Teteks — Tetovo 8, 4. — 5. Juteks — Zalec in Naprijed — Zagreb 6 točk itd.

Skupna uvrstitev ekip: 1. Novoteks 25, 2. „Branko Krsmanović“ — Paračin 17, 3. Beti — Metlika 13, 4. Teteks — Tetovo 10 točk itd.

Novomeški tekstilci so imeli dva dni v gosteh športnike-tekstilce iz 33 jugoslovanskih tekstilnih podjetij. V Novem mestu se je proti pričakovanju zbralo več kot 1200 športnikov, ki so se kosali v osmih športnih panogah. IX. tekstilijada je do sedaj zbrala največ tekmovalcev, zastopana so bila skoraj vsa naša večja tekstilna podjetja. Organizatorjem je bilo vreme naklonjeno, športna srečanja so tekla po načrtu, spodbujanje je bilo zelo mudo. Tekmovanje je v celoti vzeto izredno uspešno, žal, da so nekatera srečanja pokvarili neobjektivni posa-

REZULTATI V POSAMEZNIH PANOGAH:

ATLETIKA: NOVOTEKS IN BETI

V atletskem programu, ki je obsegal samo štiri tekmovalne panoge, sta največ dosegli ekipi Novoteksa in metliške Beti. Novomeščani so premočno zmagali v moški konkurenci, Metličanke pa v ženski. Od posameznikov je vredno omeniti Somrakovih 11,4 na 100 m in drugo oziroma tretje mesto Kosmačeve in Bratkovičeve v teku na 600 m.

Moški — ekipno: 1. Novoteks 1704 točke, 2. Raška — N. Pazar 1589, 3. „Branko Krsmanović“ — Paračin 1053 itd. Ženske: 1. Beti 2026 točk, 2. Novoteks 2844, „Branko Krsmanović“ — Paračin 726 itd. 60 m: 1. Isajlovska (Teteks) 8,2; 600 m: 1. Šukanec (Naprijed — Zgb.) 1:44,3; 100 m: 1. Somrak (Novoteks) 11,4; 1000 m: 1. Milec (Mitt — Maribor) 2:36,1.

ODBOJKA:

DVAKRAT NOVOTEKS

Za odbojkarstva srečanja je bilo veliko zanimanja. Moška ekipa Novoteksa (Simič, Medic, Koprivnik, Somrak, AS, Resnik, Hrastar, Fujs) je brez večjih težav in prepričljivo porazila svoje nasprotnike. Se največ dela so imeli Novomeščani s temperamentnimi Makedonci, ki so jim nudili dober odpor. Rezultati moške ekipe: Novoteks : „B. Krsmanović“ 2:0, Novoteks : Teteks 2:0 in Novoteks : Naprijed (Zgb) 2:0. Kot moška tako je tudi ženska ekipa zaslužno zmagala. Vendar so dekleta (Bele, Surina, Rajer, Luzar, Mali, Brodar, Lihteneger, Košak) mo-

PRVI GLAS JE IZ KRAPINE

Tekstilci so na posebni kulturno-zabavni prireditvi izbrali „Prvi glas tekstilcev“. Brez večjih težav se je žirija odločila za Stjepana Horvata iz Krapine, ki bo ta naslov nosil eno leto.

rala vložiti precej več truda, če so hotela osvojiti lovoriko. Rezultati: Novoteks : Kombinat trikotaže (Bgd) 2:0, Novoteks : Teteks 2:0, Novoteks : Naprijed 2:0. Končni vrstni red — ženske: 1. Novoteks, 1. Kombinat trikotaže, 3. Teteks, 4. Toper Celje itd. Moški: 1. Novoteks, 2. Naprijed, 3. Teteks, 4. Kamensko Zagreb itd.

NAMIZNI TENIS: SOMRAK IN KAPŠ NAJBOLJŠA

Novoteksovo moško namiznoteniško ekipo sta sestavljala Marjan Somrak in Ivo Kapš. Ta dva preizkušena in zanesljiva igralca nista dovolila presenečenja. Tek-

Odbojkarice NOVOTEKSA (na sliki) so zaslužno osvojile prvo mesto. Najboljšo igro so pokazale v srečanju s TETEKSONOM.

movanje sta končala brez izgubljenega niza. Rezultati: Novoteks : Teteks 3:0, Novoteks : Mura 3:0, Novoteks : Majšperk 3:0. Končni vrstni red: 1. Novoteks, 2. Teteks, 3. Mura, 4. Majšperk.

ŠAH: ZADOVOLJNI S TRETJIM MESTOM

Novoteksova šahovska ekipa (Istenič, Medic in Barbič) je zasedla na precej kvalitetnem šahovskem turnirju tretje mesto. Kaj več tudi ni pričakovala. Rezultati: Novoteks — TZK (Zgb) 3:0, Novoteks — Volnenka (Lj) 2,5:0,5; Novoteks — Beti 1,5:1,5; Novoteks — Toper 3:0 in Novoteks : „B. Krsmanović“ 1:0. Končni vrstni red: 1. „B. Krsmanović“, 2. Naprijed, 3. Novoteks, 4. Toper Celje itd.

ROKOMET:

PREMALO IZKUŠENJ

Rokometni turnir ženskih in moških ekip je bil zelo kakovosten. Novoteksovcu so nastopili samo v ženski konkurenci, vendar je ekipa, kljub temu da nima izkušenj, dobro igrala. Dekleta (Bele, Surina, Kosmač, Brodar, Mali, Cesar, Djajp, Lihteneger, Saje, Ivančević) so dve srečanja

POKAL „FAIR PLAY“

Najbolj disciplinirana ekipa na tekmovalju je bila iz Paračina. Zato je posebna žirija določila, da pokal „Fair play“ prejmejo športniki iz tovarne „B. Krsmanović“. Za najbolj poštenega tekmovalca so izbrali Antona Horvata iz Zaboka.

dobila in eno izgubila. Rezultati: Novoteks : ZIVT (Zabok) 6:0, Novoteks : Naprijed 5:0 in Novoteks : Kombinat trikotaže (Bgd) 2:8. Končni vrstni red: 1. Kombinat trikotaže, 2. Mura, 3. Kamensko, 4. KTI (Krapina).

KOŠARKA: DRUGO MESTO ODLICEN USPEH

Novoteksova ekipa (Petrič, Somrak, Sedaj, Legan, Udovič, Rolih, Colarič, Zupančič) je na košarkarskem turnirju igrala brez večjih ambicij. Vendar so se fantje potrudili in osvojili drugo mesto, kar je lep uspeh. V finalnem srečanju s košarkarji Beti iz Metlike so morali priznati premoč gostov, ki so bili poleg Teteksa najboljša ekipa turnirja. Vrstni red: 1. Beti, 2. Novoteks, 3. Teteks, 4. Kamensko.

NOGOMET: ZMAGA IN PORAZ

Na nogometnem turnirju, kjer so igrali nekateri odlični nogometaši, Novomeščani niso imeli kaj iskati. Vendar je ekipa (Florjančič, Koprivnik, Somrak, Svajger, Petković, Brodar in Radovanović) prvo srečanje dobila drugo pa izgubila. Premagali so ZIVT iz Zaboka po streljanju sedemmetrovk s 7:5 in izgubili s Teteksom z 2:1. Z eno zmago so se uvrstili med šestnajst ekip.

STRELJANJE: DRUGI SO BILI BOLJŠI

Strelske ekipe iz drugih podjetij so bile boljše, zato Novomeščani v tej panogi niso imeli večjih uspehov. Strelci (Pirc, Sančanin, Ralijan, Glinšek) in strelke (Pavlovič, Kralj, Potačar, Iličin) so pokazali svoje znanje, vendar se je roka le preveč tresla. Končni vrstni red — ženske: 1. ZVIT (Zabok) 538 krogov, 2. Beti 523, 3. MTT (Maribor) 515, 4. Labod 509 itd.; moški: 1. IBI (Kranj) 590 krogov, 2. Metka (Celje) 572, 3. BPT (Trzin) 559, 4. ZIVT 539. Med posamezniki sta bila najboljša Slavko Suštar (Svilanit Kranj), 168 krogov, in Milica Bencek (ZIVT), 148 krogov.

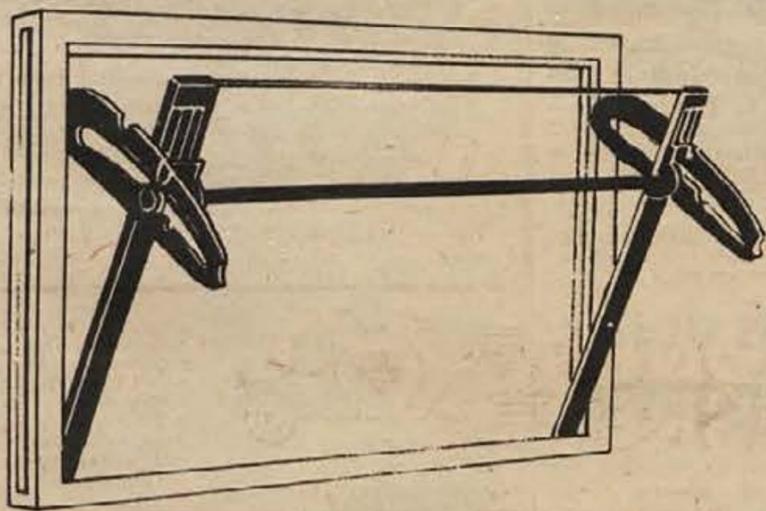
Med tekmovalcem je bilo tudi sprejem za vodje nastopajočih ekip. Na tem zboru so se dogovorili, da bo X. jubilejna tekstilijada v Novem Travniku in da bo tekmovalni program podaljšan na tri dni. Na predlog nekaterih vodij so tudi kegljanje sprejeli kot tekmovalno panogo.

Ob tej priložnosti so prisotni pohvalili solidno organizacijo tekmovalja, nekaj pripomb je letelo le na prenočevanje, ki ga kljub dobri volji niso utegnili zadovoljivo rešiti. Slišali so se tudi glasovi, da bi bilo dobro razmisliti o drugačnem sistemu tekmovalja, ki ne bi zahteval toliko naporov, vendar bi bil tudi uspešen, na primer, da bi se srečale samo republiške reprezentance. Razumljivo, da so vse nove odločitve stvar organizatorja, ki bo priredil X. tekstilijado.

Prekaljeni odbojkar Milan Simič je bil poleg Medica najboljši na odbojkarstvu.

BETON OSTANE BETON

najbolj primerna za INDUSTRIJSKE OBJEKTE, SKLADIŠČA, GOSPODARSKA POSLOPJA, DELAVNICE, GARAŽE IN HLEVE

- KONSTRUKCIJA BETONSKIH OKEN JE ENOSTAVNA IN FUNKCIONALNA
- NE KORODIRAJO KOT KOVINSKA IN NISO OBČUTLJIVA ZA VLAGO KOT LEŠENA
- UPORABNA ZA ENOJNE ZASTEKLITVE
- OKOVJE IZ VREMENSKE OBSTOJNE KVALITETNE MASE
- LAHKO VGRADLJIVA, ENOSTAVNA ZA ODPIRANJE
- CENEJŠA OD KLASIČNIH

Okna lahko kupite v vseh večjih trgovinah z gradbenim materialom ali pri podjetju INGRAD Celje.

Zahtevajte prospekte od

Praznik rudarjev in borcev

Spominska darila za člane kolektiva rudnika

V soboto, 3. julija, bodo kočevski rudarji zelo verjetno poslednjič organizirano proslavili svoj rudarski praznik. Julija prihodnje leto bo namreč precejšen del članov rudniškega kolektiva že preusmerjen na novo delo v združeno podjetje

ITAS, pri katerem bodo predvidoma do avgusta 1972 dograjene nove proizvodne zmogljivosti.

Na letošnji dan rudarjev, 3. julij, bo zjutraj delavska godba igrala budnico, dopoldne bo imela koncert v Kočevju, popoldne ob 15. uri pa na Rudniku.

Ob 15.30 bo slavnostni zbor vsega kolektiva rudnika. Po svečanem govoru bodo dobili vsi člani skromna spominska darila za svoje delo v tem kolektivu. Po proslavi bo kratak koncert INTERVALOV. Organizirano bo tudi teknovanje strelcev. Po vseh teh prireditvah pa bo za domom Svobode v Šalki vasi zabava za vse člane kolektiva, ki jo organizira sindikalna podružnica rudnika.

Na dan borca, 4. julija, pa je predvidena v Željnah velika svečanost v počastitev dneva borca, dneva rudarjev in otvoritve vodovoda. Razen borcev in rudarjev se je bo seveda udeležilo vse prebivalstvo s tega območja.

DROBNE IZ KOČEVJA

IZDELALO 174 OSMOŠOLCEV — Osmi razredi kočevske osemletke so zaključili pouk 15. junija. Izdelalo je 174 učencev ali 85,72 odstotka, 29 pa jih ima popravni izpit.

NEIZPOLNJENA POGODBA — Kočevske glavne ulice bi morale biti prometne vsak dan do 7. ure zjutraj. Tako določa pogodba, ki sta jo sklenili krajevna skupnost in Komunala, vendar se je KOMUNALA ne drži.

AVTOBUSNO POSTAJALIŠČE ZAHTEVAJO prebivalci Trate. Od kar vozi avtobus skozi Kočevje po drugih ulicah, imajo avtobusi eno postajališče manj. S tem so najbolj prizadeti prebivalci Trate, ki predlagajo, naj bi avtobus ustavil tudi pri železniški postaji.

OBZIDAVA OBREŽJA nasproti nove osnovne šole počasi napreduje. Zaradi gradnje je voda v Rinži zelo nizka, kar škoduje ribam.

V ITASU največ krvodajalcev

Med 665 krvodajalci je bilo 167 mlajših od 25 let — Akcija poteka v skladu z načrtom

V nedavni krvodajalski akciji v kočevski občini je v treh odveznih dneh oddalo kri 602 krvodajalcev. Letos bo 7. oktobra še en odvezni dan, na katerem bi moralo oddati kri 193 ljudi, da bo letošnji krvodajalski načrt uresničen.

Na odvzem krvi je v prvih treh odveznih dneh — od 15. do 17. junija — prišlo še 63 krvodajalcev, ki pa so bili odklonjeni.

Iz delovnih organizacij se je pri-

glasilo 411 krvodajalcev, iz krajevnih organizacij RK 254. Prvič je oddalo kri 66 občanov. Do 25 let starih je bilo 167 krvodajalcev. Največ krvodajalcev je bilo iz ITAS, in sicer 95. V primerjavi s številom zaposlenih pa je dalo kri sorazmerno veliko delavcev Stanovanjskega podjetja Kočevje, Vzgojnovarstvenega zavoda, Tekstilane in še nekaterih delovnih organizacij. Seveda bi nekoliko glede na število zaposlenih ali na značaj dela (veliko poklicnih ali ljubiteljskih šoferjev) le lahko zbrali več krvodajalcev (Kovinar, TRIKON, AVTO).

J. PRIMC

Tašča varuje otroka

ANGELA RAČKI, poročena, mati dveh otrok, stara 39 let, kvalificirana kuharica, zaposlena pri NAMI v Kočevju. O svojem delu in željah nam je povedala na kratko tole:

„Kuharica sem že 22 let in sem zelo zadovoljna s poklicem, z odnosi v našem kolektivu in osebnimi dohodki, ki znašajo na mesec 1.700 din. Mož je šofer pri TRGOPROMETU, hči se uči za trgovko, sin pa hodi v prvi razred. Dokler ni začel hoditi v šolo, sem ga dajala v vrtec. Zdaj ga varuje moževa mama, ki je stara že 78 let in zanj ne more kuhati. Tisti teden, ko ne delam dopoldne, mu skuham jáz, vsak drugi teden pa je na hrani pri meni v NAMI.“ J. P.

Storilnost spet porasla

Čeprav se naglo bliža čas, ko bo kočevski rudnik zaprt, rudarji pa zaposleni v ITAS, rudnik še vedno zelo ugodno posluje.

V prvih štirih mesecih so nakopali rudarji sicer manj premoga kot v istem obdobju lani, vendar je bilo tudi manj zaposlenih. Produktivnost

je zelo porasla, in sicer jamska za 17 odstotkov (znašala je 4,3 tone na šiht na moža), rudniška pa za 11,8 odstotka (znašala je 3,9 ton na šiht na moža).

Iztržili so letos za 20 odstotkov več. Skupno so izplačali za 9 odstotkov večje osebne dohodke, dobiček pa je kar za polovico večji. Čisti poprečni mesečni dohodek je znašal 1.850 din. Zaradi višjih cen materialov pa so tudi stroški porasli za 18 odstotkov, čeprav so hkrati normativ porabljenih materialov nižji kot lani.

Čeprav ljubljanska banka še ni dokončno odobrila zaprosenega posojila, pa znotraj Rudnika in ITAS vztrajno načrtujejo vse potrebno v zvezi s preusmeritvijo rudnika in prekvalifikacijo rudarjev. Predstavniki obeh podjetij se neprestano dogovarjajo o bodočem enotnem gospodarjenju.

J. PRIMC

Zakaj pa ne greš čez cesto tam, kjer je označen prehod? — Saj nisem neumen, da bi uničeval označbe, ki smo si jih po dolgem času vendarle spet priborili!

Taka je videti gradnja montažne hale podjetja KOMET v Rosalnicah. Konstrukcijo je dobavilo podjetje Kemooprema iz Trebnjega, gradbena dela pa opravlja črnomaljski Begrad. (Foto: Ria Bačar)

Vse pod eno streho

»Nov vzpon metliške industrije se obeta z gradnjo Kometovih prostorov v Rosalnicah,« izjavlja predsednik občine Ivan Žele

Prvo industrijsko podjetje so v Metliki dobili šele leta 1956, kljub temu ustvarja industrija že od leta 1969 dalje več kot polovico narodnega dohodka v občini. Največji delež pri nglem industrijskem razvoju ima tovarna BETI, prizadevanja za razvoj pa kažejo tudi drugi kolektivi. Pred kratkim se je rekonstrukcija lotilo podjetje KOMET, ki v Rosalnicah gradi nove prostore.

Tovariš predsednik, kakšna stavba bo zrasla v Rosalnicah in kakšen je pomen Kometove rekonstrukcije za občinsko gospodarstvo?

— Podjetje KOMET že dolgo posluje v pretesnih prostorih. Proizvodnjo imajo organizirano na treh koncih mesta, če pa štejemo še skladišča in raztresene pisarne, poslujejo gotovo na 10 krajih. V Rosalnicah gradijo montažno proizvodno halo v

velikosti 3200 kv. metrov, kamor bodo preselili celotno proizvodnjo in tehnično vodstvo podjetja. Delovni proces bo mogoče pod eno streho veliko bolje organizirati. Razumljivo, da napredek podjetja pomeni hkrati vzpon občinskega gospodarstva.

— Koliko bo rekonstrukcija veljala in ali so sredstva zanj v celoti zagotovljena?

— Gradnja brez opreme bo veljala okrog 6,5 milijona dinarjev. V tem primeru gre za pokrito investicijo. Podjetje bo za gradbena dela prispevalo okoli 1,5 milijona dinarjev, ostalo vsoto predstavljajo posojila. R. B.

Moda in zabava

Nekak „Pokazi, kaj znaš“ za tovarne bo sobotna modna revija na kopalšču v Metliki, kjer pa se bodo gostje tudi zabavali. Poleg gostujočih podjetij bodo širšemu občinstvu pokazali svoje izdelke tudi BETI, KOMET in NOVOTEKS. Pridite pogledat!

KOČEVJSKE NOVICE

SKLADIŠČE GRADE

Odrpno skladišče Zaganega lesa razširjajo pri podjetju INLES v Ribnici. Gradbena dela opravlja Cestno podjetje Novo mesto. Ureditev skladišča bo veljala okoli milijon din, dela pa bodo končana še v juliju, če ne bo nagajalo vreme.

ZOBOTREBCCI

SUMIJO BENCIN — Nekateri lastniki avtomobilov v Ribnici trdijo, da jim avtomobili pogosto nagaajo. Sumijo, da je vzrok v zasmete nem bencinu s črpalko v Zlebiču. Povedati vedo celo, da so bili zbiralniki znotraj slabo pobarvani, ko je bila črpalka še pod „Komunalo“, in da se zdaj lak luči in smeti bencin. VIŠJE CENE pripravljajo gostilničarji za vse vrste alkoholnih in brezalkoholnih pijač. Trdijo, da so proizvajalci in dobavitelji zvišali cene.

NEKATERI NOČEJO PLACATI smetarine in prispevka za uporabo mestnega zemljišča. Kako se bo spor končal, še ne vemo. „Smetarska vojna“ pa traja že precej časa.

MANEKEN KAVARNAR: Iz zanesljivih virov smo zvedeli, da namerava Miloš Merhar iz Prigorice, ki je tudi maneken, vzeti v najem kavarno v ribniškem gradu. Pravi, da bi mu posej cvetel, saj je gostilničarjev sin, vprašanje je le, če se bo s podjetjem „Telka“ dogovoril za sprejemljivo najemnino.

KROŽNO VOŽNJO s polaganjem vencev na spomenike padlim borcem in talcem organizira v počastitev dneva borca in 30-letnice OF 4. julija AMD Ribnica.

IZLET v Dutovlje, Tomsj, Socerb in Lipico, združen s pokušnjo terana in prašta, je 27. junija organiziralo Turistično društvo Ribnica.

občen vprašuje

medved odgovarja — Ali res načrtno gojite okoli ortneškega spodnjega gradu koprive, da so že meter visoke? — Seveda. Z njimi bomo preganjali turistični revmatizem!

REŠETO

Novo prodajno skladišče je 17. junija odprlo v Nišu ribniško podjetje INLES. Pokrtil del skladišča meri 1500 kvadratnih metrov, njegova gradnja pa je veljala okoli milijon din. (Foto: Janko Hren)

Vaščani so zgradili gasilski dom, ki je vreden 20 starih milijonov

V Zapotoku bodo 4. julija svečano odprli novi gasilski dom, ki so ga v dobrem letu dni zgradili gasilci in prebivalci Vinic in Zapotoka

Gasilci in prebivalci vasi Vinic in Zapotoka bodo slavili 4. julija veliko delovno zmago: odprli bodo novi gasilski dom v Zapotoku. Dom so zgradili predvsem s prostovoljnimi delom ter prispevki v lesu in denarju. Ob tej priložnosti bodo slavili tudi 50-letnico delovanja gasilskega društva, 30-letnico ustanovitve OF in dan borca.

Svečanost se bo začela v nedeljo, 4. julija, popoldne s gasilsko paradjo, v kateri bodo sodelovala vsa gasilska

društva iz ribniške občine. Po paradi bo pred novim gasilskim domom proslava s kulturnim programom, v katerem bodo sodelovali gasilska godba, moški pevski zbor iz Nove Stišče, otroci osnovne šole Sušje z recitacijami in pevskim zborom ter narodne nože iz Sodražice. Po proslavi bo zabava.

Prebivalci Vinic in Zapotoka se vestno pripravljajo na pomemben dogodek v zgodovini teh dveh vasi. Pred dobrim letom so začeli graditi

dom. Vsako lepo nedeljo, od lanske pomladi do letos, so izkoristili za prostovoljno delo. Zgradili so stavbo, kjer bo odslej napreje potekalo družabno, društveno in tudi politično življenje teh krajev. Vrednost nove stavbe cenijo na okoli 20 milijonov starih dinarjev. Gasilci, posebno pa njihov predsednik Alojz Pakiž, zaslužijo pohvalo in so lahko za vzgled ostalim v občini in tudi daleč izven nje.

Premalo sodelovanja s sosedi

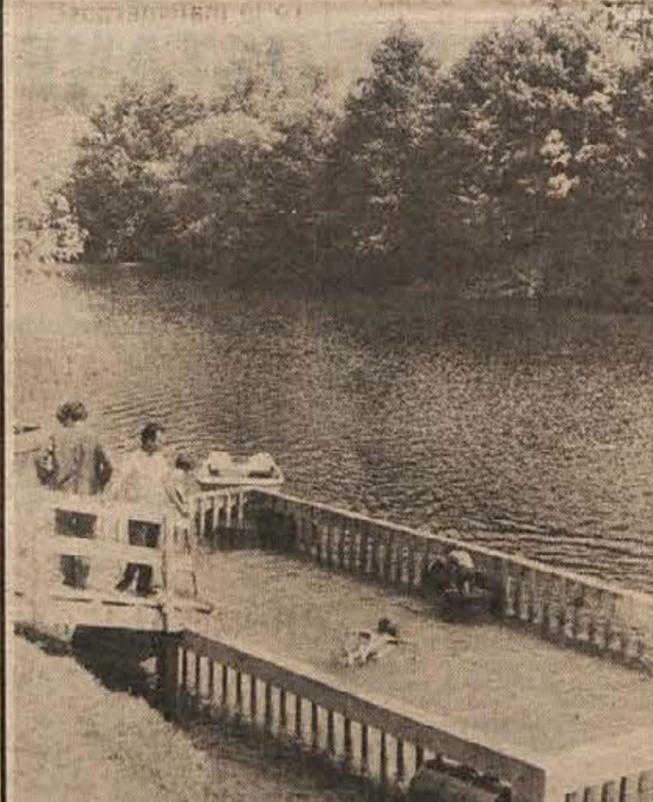
Na nedavni razširjeni seji predsedstva občinske skupščine Ribnica so razpravljali o prispevku njihove občine na zasedanjih delegatov občin v republiški skupščini. Seji so prisostvovali tudi nekateri poslanci.

Ugotovili so, da ribniški delegati vedno bolj uspevajo razpravljati v republiški skupščini ali njenih organih o skoraj vseh pomembnih zadevah. Delegati republiške skupščine seznanjajo s stališči delegatov republiške skupščine tudi odbornike občinske skupščine in člane svetov.

Nad polovico zasedanj delegatov občin se je udeleževal predsednik občinske skupščine Bogo Abrahamšberg, ki je stalni delegat občine. Zasedanj so se udeležili tudi drugi stal-

ni delegati in občasni delegati, se pravi tisti, ki so imeli o določenih vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu, najbolj jasna in sprejemljiva stališča.

Na razširjeni seji so enotno ugotovili, da občini Kočevje in Ribnica ne sodelujeta med seboj v pripravah na zasedanja delegatov občin. Zaradi enotnejšega nastopanja naj bi, kot so predlagali poslanci, ustanovili za območje občin Kočevje, Ribnica in Grosuplje klub ali sekcijo poslancev. J. P.

Otvoritev na Primostku

Lastno kopaljšče z restavrncijo je odprla tovarna ISKRA iz Semiča

Gostinski objekt za 80 gostov s 3 komfortno opremljenimi tujskimi sobami, kopaljšče z bazenom za otroke in velikim prostorom za tabojenje in športne igre je Iskra postavila v 48 delovnih dneh.

Ob slavnostni otvoritvi v nedeljo dopoldne se je ob prisotnosti domačinov, predstavnikov občin Metlika in Črnomelj Franc Košir, direktor Iskre, zahvalil izvajalcem gradnje za hitro in dobro opravljeno delo. Zlasti je poudaril požrtvovalnost Jožeta Kočevčarja, idejnega vodje vseh del.

Člani sindikalne podružnice so na gradbišču opravili čez 3000 prostovoljnih delovnih ur in tako prispevali vrednost 50.000 din.

Novo kopaljšče ob sotočju Lahinje in Kolpe je res lepo urejeno. Kraj je zelo priučen tudi za ribolov. Gostje si bodo tu lahko izposojali čolne. Kopaljšče je namenjeno za razvedrilo in oddih zaposlenih v tovarni kondenzatorjev, če pa bo prišel gost od drugod, ga tudi ne bodo odgnali. R. B.

OGLEJTE SI VELIKO IZBIRO ZENSKIH OBLEK TER HLAC PO NAJNOVEŠI MODI ISTOČASNO NUDIMO TUDI VSE VRSTE TEKSTILNEGA BLAGA IN KONFERKCIJE PO ZNANIH CENAH. PRODAJAMO TUDI NA 3-MESEČNO BREZBORRESTNO ODPLAČILO. •VELETEKSTIL• ČRNOMELJ

Pet mesecev: skoraj pol milijarde

V tem času so podjetja izvozila za 12 milijonov dolarjev izdelkov — Pričakovanja: 1,3 milijarde din proizvodnje, 24 milijonov dolarjev izvoza — Izvoz uspeva nad pričakovanja: v maju 2,5 milijona dolarjev

Industrijska proizvodnja v novomeški občini je bila maja vredna nekaj manj kot 110 milijonov dinarjev, kar je za 28 odstotkov več kot lani v maju. V štirinajstih industrijskih podjetjih v občini je bilo prvega v tem mesecu zaposlenih 8.880 delavcev, največ kajpak v Industriji motornih vozil — 2.365.

Okrog 1500 zaposlenih šteta Krka in Novoles, Novoteks pa 1200. Letos v maju je bilo 12 odstotkov več zaposlenih kot v poprečju lansko leto. Majska proizvodnja je bila v IMV vredna 43,6 milijonov dinarjev in v Krki 28,4 milijona. V petih mesecih je skupna vrednost industrijske proizvodnje dosegla 488.359.000 dinarjev, kar je za 21,5 odstotka več kot lani v petih mesecih. Razumljivo je, da so IMV, Krka, Novoteks, Novoles in Labod ustvarili največ. Od letnega načrta, ki so ga letos zastavili v vrednosti 1,3 milijarde dinarjev, pa so v petih mesecih uresničili 36,6 odstotka.

SINDIKAT IN STABILIZACIJA

Republiški svet sindikatov Slovenije je organiziral 23. junija v Novem mestu posvetovanje o izvajanju akcijskega programa slovenskih sindikatov, o samoupravnih sporazumih, stabilizaciji gospodarstva in drugem. Sindikat prevzema vse večje odgovornosti v našem družbenem sistemu, zato je potrebno, da so v vodstvu sindikatnih organizacij sposobni ljudje. Obširno so spregovorili tudi o raznih nepravilnostih, ki se kažejo v tej ali drugi obliki, o nedoslednosti pri izvajanju politike v zvezi s socialnimi razlikami, naraščanju cen in drugih zadevah. Posvet je vodil podpredsednik slovenskih sindikatov Ivo Tavčar.

LUZAR IN BULC NAJBOLJŠA

Lovska zveza Novo mesto je priredila tekmovalje v streljanju na glavnice tokov in na tarčo srujaka. Nastopilo je 49 lovcov iz 14 dolenjskih lovskih druženj. Med posamezniki sta bila najboljša Lužar iz Novoga mesta in Bulc iz Mirne, v ekipni konkurenci pa so bili najboljši Trebanjci. Rezultati: golobi — 1. Lužar (LD Gorjanci) 17 golobov; tarča srujaka — 1. Bulc (LD Mirna) 78 krogov; skupno: 1. Lužar (LD Gorjanci) 140 točk, 2. Leskovec (LD Mira) 138, 3. F. Slak (LD Trebnje) 131. Ekipno: 1. LD Trebnje 158, 2. LD Mira 155, 3. LD Trebelno 335 točk. 14 najboljših lovcov je prejelo srebrne oziroma bronaste značke za uspehe na tem tekmovalju.

DOBER OBISK RIBICEV

Z letošnjim obiskom športnih ribičev na Dolenjskem smo lahko zadovoljni. V novomeški ribiški družini so nam povedali, da je opaziti precejšen porast obiskov v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta. Večji obisk bodo verjetno zabeležili tudi gostinci.

NIČ VEČ DOTACIJ!

Odkar so v krajevni skupnosti Bela cerkev odprli svoj peskokop, nabavili ustrezne stroje in traktor, se je zanje pričelo novo življenje. Keč jim bo peskokop prinesel precej denarja — pesek prodajajo na drobno in debelo — računajo, da zdaj ne bodo več živeli od občinske dotacije.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Radenčič iz Zakanjskega sela — Ana, Ana Brate iz Mirne — Radovana, Terezija Zubič iz Krškega — Vanja, Majda Urjajec iz Črnomlja — Mojca, Marija Kresal iz Trebnja — Pavla, Ana Boltez iz Gabrja — dečka, Ana Sebanc iz Bitne vasi — Jožeta, Vera Nose iz Gomje Straže — Boštjana, Marija Lazič iz Artič — Tanjo, Jožeta Omerzel iz Malega Kamna — Alojza, Vida Klepec iz Krasina — Mojca, Tatjana Weiss iz Loke — Alena, Nada Novina s Podturna — Jožeta, Danica Ržek iz Vavte vasi — Nataša, Fani Matjašič iz Dobov — Cilko, Kristina Miklavčič iz Črmošnjic — Ludovika, Stanislava Badjuk iz Dragutova — Vesno, Marjeta Klobučar iz Uršnih sel — Igorja, Marija Cvelbar iz Krškega — dečka, Dragica Oberman iz Curil — deklco, Jožica Cajner iz Križevske vasi — deklco, Antonija Pucelj iz Dobruške vasi — dečka, Marija Hrovat iz Dolže — dečka, Mojca Pirc iz Straže — dečka, Ana Tratnik iz Smednika — dečka in Ana Simončič iz Velike Lahinje — dečka. — Čestitamo!

ČETRTKOV INTERVJU

Zaljubljen v planine

Franc Kocuvan: »Planinstvo je najbolj vabljiva oblika izvenšolske dejavnosti...«

Prejšnji četrtak je prof. Marjana Dobovška, enega izmed ustanoviteljev novomeškega taborništvaja, zanimivo, kako delajo planinci. Vprašanje je zastavil Francu Kocuvan, predmetnemu učitelju na šmihelski osnovni šoli Milke Šobar-Nataše:

„Ko je sin hodil v osnovno šolo, se je vpisal med planince. Prav tako kot morajo danes, je moral tudi on takrat narediti več izletov. Da ne bi hodil sam, me je prosil, naj greva v planine sku-

paj. Tako sem se navdušil. Zdaj pa moram reči, da tudi kot pedagog čutim stanovsko dolžnost, da mladino navajam na preživljanje prostega časa v naravi, na svežem zraku...

— In vaše vprašanje? „Kulturno življenje v Novem mestu je bilo nekaj izredno močno. Zadnje čase pa amaterske zamira, kulturne skupine živijo. Morda bi ne bilo slabo, ko bi direktor novomeškega Zavoda za kulturno dejavnost Lojze Kastelic povedal kaj o načrtih, da bi sedanje stanje popravili in da bi kulturni amaterizem spet postavili na čvrste noge.“

J. SPLIČAL

Prepad se veča

Viniški komunisti o pereh zadevah domačega kraja

Ze dolgo ni bilo na sestanku viniških komunistov take udeležbe kot zadnji, ko so ob smernicah 17. seje predsedstva CK ZKJ obravnavali tudi krajevno problematiko, ki zavira razvoj kraja.

Osnovna ugotovitev je bila, da se celotno obkoljsko področje prepočasno razvija. Razdrobljenost kmetij in nezmožnost zasluka povzročata, da se ljudje množično izseljujejo in iščejo delo v tujini. Prav tako turizem zaradi počasnega napredka infrastrukturnih objektov po poljeze leze naprej, zato bi bila po mnenju komunistov in tudi ostalega prebivalstva edina rešitev v manjšem industrijskem obratu. Ni možnosti, da bi ljudi iz oddaljenih vasi vozili na delo v Črnomelj, ker so ceste prešabe, razen tega imajo ljudje tudi do avtobusa 10 do 15 km daleč.

Posledice odhajanja v tujino so velike. Učni uspehi otrok zdomecev se nenehno slabša, nastaja pa tudi vse večji socialni prepad med družinami, ki imajo v tujini enega ali dva svojca, in tistimi, ki živijo samo od kmetije doma. Opazajo tudi, da je zaradi pretežkih bremen kmečkoga dela, ki se je zvmilo na ženske, vedno več bolnih. Zaradi splošne izčrpanosti so morale nekatere že v bolnišnico in za težje kmečko delo ne bodo več sposobne.

Ugotovili so, da je načrt osnovne organizacije Zveze komunistov na Vinici lepo zastavljen, uresničuje pa se le v točkah, ki so odvisne od dela in zmoglosti domačih sil. Na sestanku so zaradi boljše povezave med članstvom ustanovili tri oddelke komunistov. Eden bo deloval v Damlju, drugi na Bojancih in tretji na osnovni šoli Vinica.

IZKUPIČEK ZA OPREMO

Gasilsko društvo v Črešnjevcu nima dolgoletne tradicije. Začeli so dobro, toda blagajna je ponavadi „suha“, potrebe pa velike. Vsako leto si pomagajo z gasilsko veselico, kakršno so priredili pred kratkim.

KOVINAR BO VEČJI

Črnomaljsko podjetje Kovinar se letova povečanja zmogljivosti. Okoli 900.000 din bodo porabili za nakup novih strojev ter za razširitev delovnih prostorov. Kolektiv ima prihranjenih 600.000 din, za preostalo vsoto prosi bančna posojila. Kovinar se v kooperaciji ukvarja s proizvodnjo šasij za vilicarje, na trg pa daje tudi tri lastne izdelke.

To je malomarnost!

Na cesti proti Sinjemu vrhu se je že januarja podrla skarpa ob cesti. Solski kombi, ki vsak dan prevaža 40 otrok, in avtobus redne proge sta zaradi tega v stalni nevarnosti. Če je mokro, lahko vozilo zdrisne v grapo. Kdo bo kriv? Cestno podjetje je bilo že večkrat opozorjeno na nevarnost, a nihče ne ukrepa.

VSAK DESETI BO ŠEL

Letos bo z območja Črnomaljske občine letovalo v Fažani pri Portorožu in na Mirni gori kakih 50 otrok, od tega 30 na morju in 20 v gorskem zraku. Predloge za letovanje zbira ju šole. Poleg zdravstvene omejitosti se mora kandidat za letovanje izkazati še z revščino. Letovanje bo brezplačno, ugotavljajo pa, da bi bilo počitnice na morju potrebnih več kot 300 bolehnih in siromašnih otrok.

ČRNOMALJSKI DROBIR

VRTEC ZAKOLIČEN — Tehnična dokumentacija za gradnjo otroško-varstvene ustanove je izbrana. Prejšnji četrtak so stavbo v novem naselju zakoličili.

NA ZUNAJ VSE NAJLEPSE — Črnomaljski grad, kjer ima prostore občinska uprava, je na zunaj obnovljen. Razočaran pa je, kdor stavbo vidi z notranje strani.

V DOPUŠTNIŠKEM SLOGU — Pri Veletekstilu in v Dolenjskih trgovinah so izložbe polne predmetov za dopust. Ne manjka niti vročih hlačk.

POČITNICE ZA OTROKE — 30. junija je bil končan pouk na osnovni šoli. Letos bodo počitnice nekoliko krajše zaradi prostih sobot.

PREČEJ IZBIRE — Trznica je kar dobro založena s sadjem in zgodnje zelenjavo, le cene niso vsem dostopne. Prejšnji četrtak so prodajali tudi že lubenice po 6 din kilogram.

PREJŠNJI TEDEEN SO UMRLI: Marija Bohte iz Vojne vasi, stara 76 let, Janez Slabe iz Črnomlja, star 83 let, in Barbara Kralj iz Gribelj, stara 88 let.

Črnomaljski poročevalec

MINI ANKETA:

Oprostite, zasedeno!

Čeprav so vremenoslovci napovedovali puje dneve že v juniju, pričakovane vročine še ni bilo. Sicer pa — vse se še lahko zgodi, saj se je poletje komaj začelo. In kaj pričakujejo od turistične sezone to poletje naši gostinci? Zavrtili smo pet telefonskih števil in iz petih pomembnejših hotelov v novomeški občini so odgovorili, da bo potrebno poletni odgovorjati na podoben vprašanja največkrat stereotipno: „Oprostite, vse zasedeno!“ V podrobnem pa so odgovorili takole:

Hotel grad Otočec: Za sezono je v glavnem vse rezervirano, le sem in tja je še kakšna prazna postelja. Da se sezona začne, kažejo tudi turisti, ki pridejo šotirit na kamping, čeprav so za zdaj še samo muhe enodnevnic. Enoposteljni soba v gradu velja 66 dinarjev, v motelu stane 54 dinarjev. Prodajali jih bomo za med!

Zdravilišče Šmarješke Toplice: Do septembra je vse zasedeno, morda bi se dala izvirati kaka soba ob koncu avgusta. Letos se nenavado živo zanimajo za te toplice tudi tujci, ki prosijo za postelje tudi v oktobru. Enoposteljni soba stane od 40 do 45 dinarjev. In še vesela vest: Šmarješke Toplice so tik pred gradnjo novega bazena (končno!). V starem se bo vseeno mogoče kopati.

Hotel Metropol, Novo mesto: Brez rezervacij, ampak vseeno je vseskozi zasedeno. Novemu mestu pač manjka postelj, prehodni gostje napolnijo vse sobe. Prenočnice v enoposteljni sobi velja 33,40 din. Nobene bojazni ni, da bi poletni ostala kaka prazna postelja, saj je treba goste celo odganjati.

Hotel Kandija: Ni vse polno, nekaj prostora je še in tudi za poletni bo večjih mogoče dobiti prenočišča. Hotel je prav zdaj sredi temeljitih preurajanj, zato bivanje v njem ni preveč prijetno. Nekaj deset novih postelj bodo pridobili, ko bo hotel nared. Upajo, da bo konec razbijanja že med sezono, čeprav se nikoli ne ve.

Zdravilišče Dolenjske Toplice: Za julij je zdravilišče že razprodano, v avgustu pa se še lahko dobi postelja. V dvoposteljni sobi velja ležišče 31 dinarjev. Z rezervacijami je treba pohiteti, saj kažejo izkušnje, da so tudi te toplice v sezoni navadno popolnoma zasedene. Potem lahko položaj za zamudnike rešijo samo še zasebniki, ki tudi oddajajo turistične sobe.

»Zelo smo zadovoljni!«

MERCATORJEVA trgovina na Zagrebški cesti je v kratkem času upravičila svoj obstoj

Skoraj bo minilo leto dni, odkar je na Zagrebški cesti zrasel novi MERCATORJEV potrošniški center, ki je med najlepšimi trgovskimi lokali v Novem mestu in posluje rentabilno.

Prijazna poslovodkinja JOŽICA DROBEŽ pravi: „Zelo smo zadovoljna s poslovanjem trgovine, saj dosegamo na mesec poprečno 420.000 din prometa. Tudi najzahtevnejšim strankam skušamo ustreči, Zelela bi pa od nekaterih malo več poštenosti.“

SONJA VIZJAK, gospodinja: „Sedaj sem tukaj stalna stranka. Dobim vse, kar potrebujem, preseneča me pa postrežljivost in vrljdnost prodajalcev.“

JOŽICA HROVAT, natakatica: „Pri nas imamo vedno dovolj gostov v bifeju, saj stane enolončnica samo 3 din. Gostom postrežemo z ričtom, s srčkom v omaki, s srčkom v krompirju, z jajčki in drugimi jedili.“

JOŽE HROVAT, delavec: „Ni sem domačin, zato hodim k MERCATORJU na malico, saj se mi zdi, da je tukaj še najbolj poceni in dobro pripravljeno.“

TONČKA ZAJC, uslužbenka: „Poprej sem skakala po vsem mestu, da sem dobila potrebne stvari, sedaj pa mimogrede, ko grem iz službe, dobim tukaj vse, kar želim. Zelo sem zadovoljna s postrežbo in tudi cene so še kar primerne.“

M. KOZOLC

Narobe svet

Pri nas smo se čisto navadili, da takrat, ko se začne turistična sezona, začnemo popravljati ceste, da so lahko kolone avtomobilov še daljše, voznja še bolj neprijetna in mnenje turistov še slabše. Ker to ni dovolj, so na Jadranu začeli najprej graditi hotele sredi poletja, potem pa so postali še bolj iznajdljivi in so začeli prodajati kar postelje — v nedograjanih hotelih.

Zal v tem času dokazujemo, da tudi v novomeški občini ničemo zaostajati. Tako je hotel Kandija začel prenavljati in dograjevati svoje prostore prav takrat, ko se je začela turistična sezona, v glavni sezoni bodo razbijali po stenah obrtniki, na turizem pa bomo mislili prihodnje leto. V Šmarjeških Toplicah — tako pravijo — bodo te dni začeli kopati jama za novi bazen, ki bo v neposredni bližini starega. V starem se bo mogoče še naprej kopati, samo kako bodo ob pesmi strojev zadovoljni turisti — je druga pesem...

V Dolenjskih Toplicah se vedno vrtajo, na Otočcu se gradijo novi hotel, čeprav so najprej upali, da bo do sezone zgrajen. V Novem mestu se kar naprej prenavljajo Ribjo restavracijo, morda se bo celo kdo spomnil, da bi sredi sezone veljalo malo obnoviti borne ostanke kopališča na Loki...

Naše geslo je: „Vse za turizem!“ Svet pa se je žal postavil na glavo: poletni zidamo, pozimi pa bomo (ko turistov ne bo) občudovali, kako lepo smo gradili. J. S.

Društvo upokojencev

Za člane novomeškega društva upokojencev bo 13. julija avtobusni izlet. Ta terek se bodo odpeljali iz Novega mesta v Krško, Laško, Celje, Šostanj, Crno, Mežico, Ravne, Kotlje na Koroškem, Slovenj Gradec, Velenje in spet čez Krško dmov. Odhod je ob 6. uri, povratek okrog 21. Vožnja brez prehrane velja 50 dinarjev, odhod je izpred Metropol. Prijave sprejemajo v društveni pisarni od 2. do 9. julija.

Novomeška kronika

V PONEDELJEK je bila sklicana 6. seja občinske konference Zveze komunistov. Na dnevnem redu je bila tudi volitev delegatov za nastalni del konference ZK Slovenije.

DOLENJSKO POLETJE 71, izbor kulturnih, športnih in zabavnih prireditvev, bo obsegalo 18 različnih prireditvev v turističnih krajih občine. V mestu bo 5 prireditvev.

DEVETE IGRE jugoslovanskih tekstilcev so se po dnevnovalnih bojih, v soboto in nedeljo končale s skupnim zmagovalcem novomeškega Novoteksa, ki je osvojil tudi največ posamičnih nagrad.

DELAVSKE ŠPORTNE IGRE v tenisu so prišle do finala, v katerem se bosta danes pomerili ekipi Industrije motornih vozil in Druženih služb. V borbi za tretje mesto je Novoteks premagal Pionir.

O ŠTIPENDIJAH je sklical v terek posvet komunalni zavod za zaposlovanje. Skupščina te skupnosti sodi, da bi podjetja morala vlagati več denarja za štipendiranje.

NA TRGU je bilo v ponedeljek naprodaj nekaj gob po 25 dinarjev — (zmanjkalo jih je zelo zgodaj); borovnice so bile po 6 din, prodajali pa so tudi ribez: črna po 6 din kilogram, rdečega pa po 6 din — liter.

CENE SORAZMERNO DOBRO ZALOŽENE TRZNICE: cvetača 8 din, čebula 3, česen 7, stročji fižol 5, fižol 5, krompir 2, koleraba 4, korenje 7, kumare 3, pesa 4, peteršilj 6, paradiznik 5, paprika 20, solata 4, špinaca 4, zelje 2,50, broskve 6 — 8, borovnice 6, češnje 4 — 5, suhe fige 8, hruške 8, jabolka 7, limone 6, lubenice 7, orehi 5, pomaranče 6, suhe slive 5, banane 6, jujca 0,60 — 0,70, smetana 20, srček 0,50, gobe 25, ribez 6. Prvikrat so bile naprodaj lubenice, pojavljajo se hruške, jagode pa že izginjajo.

PREJŠNJI TEDEEN so v novomeški porodnišnici rodile: Ana Krubar iz Kristanove 36 — Anamarjo, Račela Pajč iz Jerčevce 3 — deklco, Marija Malenšek s Prečrnovega trga 11 — Miroslava in Terezija Živkovič iz Zagrebške 14 — Romana.

UMRLJ je Rudolf Štrlesner, 77, iz Rečercé vasi 5; pokopali so ga na šmihelskem pokopališču.

Obveščamo živinorejce, da bo

— SEJMICA ZA GOVEJO ŽIVINO IN PRAŠICE

v Novem mestu v ponedeljek, 12. julija in ne 5. julija, ker je praznik

»Dolenjski list« v vsako družino

— Ena gospa je rekla, da so na Loki mojstrsko asfaltirali roketno igrišče: po dežju bo voda res hitro odtekala, saj je asfalt v enem kotu kar za 70 cm nižji kot v drugem!

SKUPŠČINA OBČINE NOVO MESTO

OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
OBČINSKA KONFERENCA ZMS
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKA KONFERENCA SZDL
OBČINSKA KONFERENCA ZKS

ZA DAN BORCA, 4. JULIJ, ČESTITAMO VSEBORCEM IN
AKTIVISTOM!

Nikolaj Pirnat: NA BUNKER

SKUPŠČINA OBČINE KRŠKO

OBČINSKA KONFERENCA SZDL
OBČINSKA KONFERENCA ZKS
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
OBČINSKA KONFERENCA ZMS

Čestitamo občanom in kolektivom za praznik občine,
borcem in aktivistom za dan borca ter senovskim rudar-
jem za praznik rudarjev. Pozdravljamo udeležence osred-
nje proslave slovenskih pregnancev v Brestanici!

ELEKTRO CELJE enota KRŠKO

Našim odjemalcem čestitamo za praznik!

slavnik koper

TURIST HOTEL SREMIČ KRŠKO

Gostom čestitamo za občinski praz-
nik!

Rudnik rjavega premoga

Čestitamo za praznik
- 4. julij!

SENOVO

Ob prazniku naše občine pozdravljamo vse
občane, še posebno pa nekdanje borce in akti-
viste!

KOVINARSKA KRŠKO

*gradi vse vrste visokih in nizkih
gradenj; razpolaga tudi s lastnimi
centralnimi obrati in projektivnim
birojem

Za dan borca čestitamo!

SGP

PIONIR NOVO MESTO

Industrija
gradbenega
materiala in
montaža

IGM »SAVA«

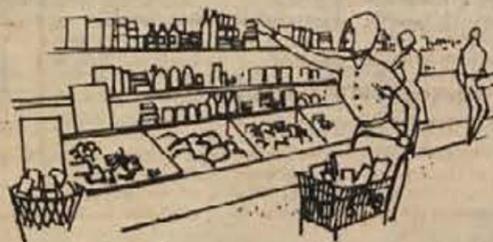
KRŠKO

Priporočamo naše kvalitetne
izdelke. Za praznik česti-
tamo!

TRGOVSKO PODJETJE

PRESKRBA, KRŠKO

z otrošnikom česti-
tamo za praznik!

Dapirkonfekcija

z obratom
VALVASORJEVA TISKARNA KRŠKO

Naši proizvodi in usluge:

- ciklostil papir A-4/70 in 80 gr. srednjefini in beljeni
- vrečke s tiskom in brez tiska od 0,5 do 10 kg
- škatle iz navadne in valovite lepenke, surove in pre-
vlečene, s tiskom in brez tiska
- reklamni papirji v eno-dvo in trobarvnem tisku
- vse vrste tiskovin, brošur, prospektov, knjig in ča-
sopisov v eno ali več barvnem tisku
- vezava knjig, brošur v polplatno, platno in usnje

Cene konkurenčne - kratki dobavni roki
Čestitamo za občinski praznik, 4. julij!

INVALIDSKE DELAVNICE BRESTANICA

Izdelujemo betonske mesalce, hidrofore in razne kovin-
ske izdelke.

Za občinski praznik čestitamo!

TKANINE

Diolen

Novoteks
NOVO MESTO

Za dan borca čestitamo vsem
delovnim ljudem!

ELEKTRARNA

BRESTANICA

Čestitamo za praznik -
4. julij!

**Razpis
ZDRAVSTVENI DOM
Kočevarje — Ribnica**

prodaja
naslednja osnovna
sredstva:
reševalni avto
Zastava fiat 1300
v brezhibnem stanju.
Licitacija bo v prostorih
Reševalne postaje, Ko-
čevje, Ljubljanska ce-
sta št. 15, 9. 7. 1971, od
7. do 8. ure za družbeni
sektor, od 8. do 10. ure
za zasebni sektor. —
Kavcijo v višini 10%
od izključne cene je treba
položiti pred licitacijo.

**OSNOVNA ŠOLA
KRMELJ**

razpisuje
prosto delovno mesto

TAJNICE

Pogoji:
srednješolska izobrazba
z znanjem strojepisja.

Rok prijave: 15 dni po
objavi razpisa.

Nastop službe: 1. septem-
bra 1971.

**Veletrgovina »MERCATOR«
obrat Tovarstva mesnih izdelkov
Ljubljana, Mesarska ul. 1**

objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

- a) 50 učencev — mesarjev
- b) 3 učenke — prodajalke

Pogoji za sprejem v uk:

- kandidat mora imeti z uspehom končano osem-
letko;
- da kandidat ni starejši od 18 let;
- prijavi morajo kandidati obvezno priložiti:
originalno šolsko spričevalo,
rojstni list,
zdravniško spričevalo, ki dovoljuje delo v živil-
ski stroki.

Rok za sprejem prijave traja do 10. julija 1971.
Pismene ponudbe z življenjepisom pošljite na naslov:
Veletrgovina Mercator — Tovarstva mesnih izdelkov,
Ljubljana, Mesarska ul. 1.

**ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE KADROV IN
PRODUKTIVNOST DELA NOVO MESTO**

Ulica talecev 3 II, telefon 21-319

VABI K VPISU

v naslednje šole in tečaje

VIŠJE ŠOLE, oddelki izrednih slušateljev

- VISOKA EKONOMSKO-KOMERCIJALNA ŠOLA
MARIBOR, oddelki za: bančništvo, knjigovod-
stvo in finance, splošno komercialno, turizem in
gostinstvo, zunanjo trgovino
- VIŠJA TEHNIŠKA ŠOLA MARIBOR, oddelki za
strojništvo, gradbeništvo, elektrotehniko, kemijo,
tekstilno tehnologijo
- VIŠJA PRAVNA ŠOLA MARIBOR

SREDNJE ŠOLE, oddelki za zaposlene

- TS STROJNE STROKE LJUBLJANA (4 leta)
- DELOVODSKA ŠOLA KOVINSKE STROKE
LJUBLJANA (2 leti)
- DELOVODSKA ŠOLA ELEKTRO STROKE
LJUBLJANA (2 leti)
- KOMERCIJALNA ŠOLA LJUBLJANA (2 leti)

OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE
(5., 6., 7. in 8. razred)

TEČAJI TUJIH JEZIKOV po AV metodi
za nemški, angleški, italijanski in francoski jezik

Prijave sprejemajo v poletnih mesecih, dokler ne bo
dovolj prijavljenih kandidatov.

**Izvršni odbor Temeljne izobraževalne
skupnosti Trebnje**

razpisuje
STIPENDIJE za študij na ustreznih višjih in
srednjih šolah, in sicer za:

- razredni pouk na PA
- matematiko — fiziko na PA
- likovni pouk na PA
- glasbeni pouk na PA
- nem. jezik — knjižničarstvo na PA
- ortopedagogiko na PA
- telesno vzgojo na VŠTK
- vzgojiteljico na srednji vzgojiteljski
šoli

Prošnji za stipendijo je treba priložiti:

— prepise dokazil o učenem uspehu oziroma potrdilo
o šolanju,

— potrdilo o dohodkih družine prosilca in potrdilo o
prejemanju otroškega dodatka,

— izjavo o lastnih dohodkih,

— potrdilo o premoženjskem stanju.

Prepozno vložene, vsebinsko in formalno nepopolne
prošnje in prošnje brez zahtevanih prilog bodo za-
vrnjene.

Prednost imajo prosilci z območja občine Trebnje in
prosilci višji letnikov ter z boljšimi učnimi uspehi.
Rok za prijavo je 15 dni po objavi razpisa.

**Industrija motornih vozil,
Novo mesto**

razglasa naslednja prosta delovna mesta:

- več KV ključavničarjev,
- več KV avtokleparjev,
- več KV avtomehanicov,
- več varilcev,
- več priučenih delavcev

v kovinski in lesni stroki ter večje število
nekvalificiranih delavcev za delo v proizvod-
nji avtomobilov in proizvodnji prikolic.

Istočasno se razglasa prosta delovna mesta
za pripravnike:

- ekonomske tehnike,
- strojne tehnike,
- elektrotehnike,
- kemijske tehnike,
- lesne tehnike,
- administratorke

za delo v komerciali, zunanje trgovinskem
sektorju, prodaji, računovodstvu, tehničnem
sektorju, servisni dejavnosti in proizvodnji.

Pričakujemo vaše ponudbe za zaposlitev, obenem pa
vas vabimo na razgovor v kadrovske službe, kjer vas
bomo seznanili z delovnimi pogoji.

**INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO**

OSNOVNE ŠOLE V NOVEM MESTU

razpisujejo naslednja prosta delovna mesta učite-
ljev s srednjo strokovno izobrazbo za nedoločen čas:

I. Osnovna šola Bršljin, Novo mesto

3 učiteljev za delo v varstvenem oddelku

II. Osnovna šola Grm, Novo mesto

2 učiteljev za delo v varstvenem oddelku in

1 pomočnika ravnatelja za vodstvo hospitacijskih
oddelkov z dodatnim pogojem, da ima nad 10
let učno-vzgojne prakse in izkušnje v orga-
nizaciji in vodenju hospitacijskih oddelkov

**III. Osnovna šola Katja Rupena,
Novo mesto**

3 učiteljev za delo v varstvenem oddelku

**IV. Osnovna šola Milka Šobar-Nataša,
Novo mesto**

1 učitelja za delo na podružnici Laze

Rok za prijavo na razpis je 15 dni po objavi razpisa.

Prijave pošljite: za osnovni šoli Bršljin in Grm na
naslov Skupščina občine Novo mesto — poštni predal
109, za osnovni šoli Katja Rupena in Milka Šobar pa
direktno na omenjeni šoli.

KOLINSKA TOVARNA HRANIL

VABI

k sodelovanju v svojem bodočem obratu

za predelavo krompirja na Mirni na Dolenjskem

več sodelavcev, in to:

1. KURJAČE PARNEGA KOTLA

(4 delovna mesta)

Pogoj: KV kurjač z izpitom, delovne izkušnje
zaželene

**2. VEČ NEKVALIFICIRANIH
DELAVCEV**

Ponudbe z navedbo šolske izobrazbe in dosežanje de-
lovne prakse pošljite v roku 15 dni po objavi v sploš-
no-kadrovski sektor Kolinske tovarne hranil, Ljubija-
na, Šmartinska cesta 30.

od 21. VI.

do 3. VII.

REKLAMNA PRODAJA

- malinovec — Talis 11 8,20 din;
- oranžni sirup — Dana 11 8,00 din;
- kokošja pasta — Delamaris 120 gr 2,50 din;
- papaline — Delamaris 100 gr 1,95 din;
- ajvar — Budimka 800 gr 5,90 din;
- napolitanke Nougat — Podravka 500 gr 5,00 din;

ZA DOM ● VIKEND ● IN DOPUST

Upravni odbor društva za združene narode za SR Slovenijo
s sedežem v Ljubljani razpisuje

**NAGRADNI
NATEČAJ**

za najboljše sestavke o delu Organi-
zacije Združenih narodov in njenih
specializiranih agencij

Natečaja se lahko udeležijo študenti, absolventi in diplo-
manti vseh višjih in visokih šol na območju SR Slovenije.
Izbrana snov mora biti povezana bodisi z delovanjem same
Organizacije Združenih narodov (politična, pravna, vojska ter
ekonomska in socialna vprašanja) ali pa z delom katere od
njenih specializiranih agencij. Glede na raznovrstnost dejavnosti
tako OZN kakor njenih agencij je moč za domala sleherni
vejo študija najti ustrezno tematsko problematiko v dejavnosti
te mednarodne organizacije: od uveljavljanja človekovih prav-
ic, pri čemer bi posebej poudarili letošnje temo mednarod-
nega leta, ki jo je razglasila generalna skupščina OZN in ki
se glasi »Boj proti rasni diskriminaciji in rasizmu«, do mirov-
nih operacij oz. akcij Združenih narodov, razvojnega progra-
ma, zobeževanja prepada med revnimi in bogatimi, boja proti
lakoti, diskriminaciji v izobraževanju, zastupljanju človeko-
vega okolja in podobno. Vsa ta vprašanja so lahko tema pri-
spevkov v letošnjem nagradnem natečaju. Seveda pa s tem
se zdalec niso izčrpane vse možnosti in vse teme.

Zirajo, ki bo ocenjevala prispevke, bodo sestavljali veči-
noma univerzitetni učitelji, ki bodo med poslanimi deli ocenili
in izbrali tista, ki bodo zaslužila nagrado in priznanje.

V dogovoru in z dovoljenjem avtorja si bo društvo priza-
devalo, da bodo prispevki, ki po svoji tematiki in aktualnosti
pridejo za to v postev, objavljeni v publikaciji, reviji ali časop-
isu, pač glede na to, za katero vrsto bodo najprimernejši.

Posebna nagrada — 1000 dinarjev — bo podeljena nalogi,
ki bo obravnavala probleme rasizma, rasnega razločevanja in
apartheida. Razen te bodo razdeljene še štiri nagrade v skupni
vrednosti 750 dinarjev.

Naloge je treba oddati v treh izvodih v tajništvo društva
ali poslati na njegov naslov: Ljubljana, Cankarjeva 1/II, naj-
kasneje do 1. oktobra 1971.

Nagrade bodo razdeljene na proslavi dneva Združenih nar-
odov dne 24. oktobra 1971 v prostorih društva.
Ljubljana, dne 15. junija 1971.

**IZVRŠNI ODBOR DRUŠTVA
ZA ZDRUŽENE NARODE**

PRODAJA STANOVANJ

Podjetje DOMINVEST Novo mesto

OBVEŠČA

VSE INTERESENTI

za nakup novih stanovanj za leto 1972
v stanovanjskih stolpiščih Nad mlini, da smo pri-
čeli splepanje pogodb za nakup stanovanj, ki
jih gradi za trg SGP »Pionir«. Novo mesto

Kupcem so na voljo sledeča stanovanja:

trošobna - (72 m²), dvosobna (60,23 m², 57,14 m²),
enosobna (30,19 m²) in garsonjere (37,09 m²)

Ker je število stanovanj omejeno, vabimo vse morebit-
ne kupce, da pravočasno sklenejo pogodbo o naku-
pu stanovanj.

Vse ostale informacije dobijo zainteresenti pri podjetju
DOMINVEST, Novo mesto, Prešernov trg 8 (telefon
21-239).

**PODJETJE DOMINVEST
NOVO MESTO**

V našem razpisu, objavljenem v Dolenjskem listu, dne
24. 6. 1971, je pod točko a) napaka v besedilu: »delov-
no razmerje za določen čas«, ki se mora pravilno gla-
siti:

delovno razmerje za nedoločen čas

Zaradi tega popravka podaljšujemo veljavnost raz-
pisa pot tč. a) do 6. 7. 1971.

IGM »SAVA« — Krško

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 2. julija - Marija Sobota, 3. julija - Nada Nedelja, 4. julija - Dan borca Ponedeljek, 5. julija - Ciril Torek, 6. julija - Tomaž Sreda, 7. julija - Vilko Četrtek, 8. julija - Elizabeta

KINIO

NOVO MESTO: 30. junija in 7. julija italijanski barvni film „Skušnje mladega Casanova“. Od 2. do 4. julija ameriški barvni film „Oaza smrti“. Od 5. do 7. julija francoski barvni film „Pravi mož z zahoda“. Od 8. do 11. julija domači barvni film „Maškarada“.

BREŽICE: 2. in 3. julija angleški barvni film „Mat Helm ljubi in ubija“. 4. in 5. julija ameriški barvni film „Živi, a še bolje mrtvi“. 6. in 7. julija franc. barvni film „Serafino“.

METLIKA: od 2. do 4. julija ameriški barvni film „Nomadi s severa“. Od 2. do 4. julija ameriški

barvni film „Zgodba o Jessiju Jamesu“. 7. in 8. julija jugoslovanski barvni film „Ljubezen in kakšna kletvica“.

Krško: 3. in 4. 7. ameriški barvni film „Pojem pesem, Dominique“. 7. 7. ameriški barvni film „Štirje v burji“.

Sevaica: 3. in 4. 7. italijanski film „Cezar proti piratom“.

Črnomelj: Od 2. do 4. 7. švedski barvni film „Pridi, pridi, ljuba moja“.

Mima: 3. in 4. 7. ameriški barvni film „Po sledovih velikega Karavana“.

Mokronog: 3. in 4. 7. angleški barvni film „Meja v plamenu“.

Ribnica: 3. in 4. 7. jugoslovanski barvni film „Imam dve mami in dva očeta“.

Sodražica: 3. in 4. 7. ameriški film „Dekle z garsonjero“.

Smarješke Toplice: 7. 7. ameriški film „Nekateri so za vroče“.

Sentjernej: 3. in 4. 7. „Tabu“ - I. del.

Trebnje: 3. in 4. 7. japonski barvni avturistični film „Tajna služba“.

v Gosposki 5 v Ljubljani (poleg univerze). - Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

STAREJŠI upokojenec, ločen ne po svoji krivdi, s primerno pokojnino, bi šel v skupno gospodinjstvo. Ponudbe pod „Harmonija“.

DNE 27. junija 1971 sem izgubila večjo vsoto denarja v Vinji vasi pri novi cerkvi. Poštenega najditelja naprošam, naj ga vrne na upravo DL proti visoki nagradi. „Obupana“.

PREKLICI

Albina Kum, Potok 25, Straža, prepovedujem vsem voznikom z avtomobili po poti pred mojo hišo. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Marija Petan, Smolenja vas 7, Novo mesto, preključim pašo kokoši po mojem travniku v Bajarju. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Štefka Dušak, Lončarjev dol 15, Sevnica, obžalujem in preključim s tem vse žaljive izjave, ki sem jih izrekla o Rudiju Jazbinšku iz Lončarjevega doma 15, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Anton in Franc Bohte iz Pavičičev pri Črnomlju prepovedujeta hojo in pašo živine po najinih njivah in poteh okoli Križa. Kdor tega ne bo upošteval, ga bova sodno preganjala.

Preključim pašo kokoši in hojo čez moje parcele na Gor. Rglju. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala. Katarina Mavrin, Stražnji vrh 15, Črnomelj.

Podpisani Janez Cvar iz Brega 12, Ribnica, preključim neresnične in žaljive besede, izrečene v gostilni Dejak v Dolenjih Lazih.

OBVESTILA

OBVEŠČAM cenjene stranke, da sem odprl avtomehanično delavnico in se priporočam. Jože Zupancič, Podlipa 7, Raka.

PIŠČANCE za cvrtje, krmiljenje z domačo hrano, dobite po konkurenčni ceni vsak dan pri Vodopivcu, Stolovnik 49, Brestanica.

HITRO in kvalitetno vam naredimo izolacijo centralne kurjave. Slavko Markovič, Metlika, CBE 104 a. Ponudbe lahko pošljete tudi pisмено.

GOSTILNA Rogelj, Rdeči kal pri Dobriču, vabi na veliko vrtno veselico dne 4. julija. Za jedajo in pijačo preskrbljeno. Vljudno vabljeni!

NOVA EXPRES kemična čistilnica Ane Glavan, Novo mesto, Bršlin 17, vam kvalitetno in poceni očisti vsa tekstilna in usnjena oblačila, kakor tudi odeje, zavese in ostali tekstil. Odprta neprekinjeno od 8. do 18. ure, ob sobotah do 13. ure.

HITRO OČISTI oblačila družbeni obrat Pralnica in kemična čistilnica, Novo mesto, Germova 5. Odprto od 6. do 18. ure.

OBVEŠČAM cenjene stranke, da bo od 10. julija do 10. avgusta zaradi čiščenja in popravila mlin zaprt. Anton Stine, Nad mlini 58, Novo mesto.

Anton Baškovec, avtomehanična delavnica Tomos-Tehnika - servis Krško, obveščam vse cenjene stranke, da sem prenehal z obrtno dejavnostjo in Tomosovim servisom 30. junija 1971 zaradi upokojitve ter se vsem dosedanjim strankam zahvaljujem za zaupanje. Ističasno prosim vse stranke, ki imajo pri meni v popravilu vozila ali druge predmete, kakor tudi garancijske liste, da jih prevzamejo najkasneje v 15 dneh, to je do 15. julija 1971. Po preteku doledenega roka ne prevzamem nobene odgovornosti.

ZAHVALA

Ob prezgodnji smrti naše ljube žene, mame, stare mame

FRANČISKE ŽIVEC s Pangrč grma 10

Prisrčna hvala vsem tistim, ki so nas tolažili, pomagali v težkih dneh in spremili pokojnico na zadnji poti. Iskrena hvala vaščanom in sorodnikom za vence, gospodu župniku za spremstvo ter Francu Luzarju, govornikom za tolažilne besede ob odprtem grobu.

Zalujoči: mož, sinovi Majk, Francelj, Stanko z družinami, hčerke Micka, Angelca in Anica z družinami ter hčerka Francka

Ob bridki izgubi ljubega moža in očeta

FRANCETA RIFLJA upokojenega strojevodje iz Kočevja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga spremili na zadnji poti, mu darovali vence, cvetje in nama izrazili sožalje. Posebna zahvala gospodu župniku za obred, Društvu upokojencev za poslovilne besede ob grobu, sindikalni podružnici SAP v Ljubljani, posebej poslovalnici v Kočevju, sekcijski za vleko Novo mesto za vence ter sosedom in drugim, ki so nudili kakršnokoli pomoč.

Zalujoča: žena Karolina in sin Dušan

Ob nenadomestljivi, nadvse boleči izgubi našega najdražjega in nikdar pozabljenega, nadvse dobrega in ljubečega sina in brata

MARJANA POMELNIKA soferja iz Podloga pri Dragatušu

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se poklonili njegovemu spominu, mu darovali številne vence in cvetje in ga spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se vsem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje in nudili kakršnokoli pomoč, prav posebno pa še direktorju za ganljive besede ob odprtem grobu, metliški godbi, sorodnikom prijateljem, znancem in sovaščanom, gospodu župniku za spremstvo in obred ter vsem, ki še vedno sočustvujejo z nami, tovarni BELSAD in AMD iz Črnomlja.

Neutolažljivi: oče Tone, mama Katica, Slavko, brat Janko, sestra Slavica z možem Jožetom ter drugo sorodstvo

Ob nenadni izgubi naše drage mame

MARIJE KURE, roj. BUKOVEC iz Dobljčke gore št. 7

se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem ter organizaciji ZB Stražnji vrh, ki so nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč, darovali vence in cvetje in spremili pokojnico na zadnji poti k večnemu počitku.

Zalujoči: sinova Janez in Jože ter hči Marija

Ob izgubi našega dragega moža in očeta

RUDOLFA ŠTRASNERJA iz Regeč vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so pokojnika spremili na zadnji poti, mu darovali cvetje in venci, ki so nam izrekli sožalje. Posebna hvala dr. Oblaku, kolektivu Delavske restavracije, Elektrotehničnemu podjetju za darovani venci, sosedom in gospodu duhovniku za ganljive poslovilne besede ter vsem, ki so na kakršnokoli način počastili pokojnika. Lepa hvala tudi sosedu Irču in Šušteršiču za pomoč.

Zalujoči: žena, hčerke in drugo sorodstvo

RADIO BREŽICE

ČETRTEK, 1. JULIJA: 16.00 do 16.15 Napoved programa, poročila in turistični napotki - 16.15 do 17.00 Nove plošče RTB - Aktualnost tedna - Iz naše glasbene šole - Obvestila in reklame - 17.00 do 18.00 Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

SOBOTA, 3. JULIJA: 16.00 do 16.30 Pol ure za pop glasbo - 16.30 do 16.40 Radijska univerza - 16.40 do 17.00 Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam ter pregled filmov - 17.00 do 17.20 Jugotom vam predstavlja - 17.20 do 17.30 Za naše najmlajše - 17.30 do 18.00 Narodnozabavne na valju 192 m.

NEDELJA, 4. JULIJA: 10.30 Domače zanimivosti - Stane Semič-Daki: Iz mojih spominov - Za naše kmetovalce: inž. Alojz Pirč - Naše kmetijske šole in njihov pomen - II. del - Zaključki 5. seje občinske konference ZK Brežice - Obvestila, reklame in spored kinematografov - 12.00 do 13.30 Vožila delovnih kolektivov za dan bora in praznik občine Krško - 13.30 do 14.30 Občani čestitajo in pozdravljajo.

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Anton Marolt, član Ele, Novo mesto; Anton Cesar, Rihard Resnik, Peter Kumer, Jovo Grubiša, Alojz Hrastar, Matija Gazvoda, Ivanka Zupancič in Jože Smrekar, člani Novoteksa, Novo mesto; Anton Vidic, Dušan Žunič, Anton Gal, Alojz Kraševac, Ivan Gorenc, Anton Makovec, Jože Slak, Bogdan Stanošič, Franc Jeraj, Alojz Ponikvar, Anton Jančar, Janez Pavlenič, Danijel Slak, Ludvik Bartolj, Anton Kapler, Jože Gabrijel, Slavko Mencin, Franc Krhin, Marija Zura in Ivan Mežan, člani Elektra, Novo mesto; Viktorija Košir, gospodinja iz Dolnje Straže; Franc Šobar, član Inštalaterja, Novo mesto; Stane Rozman, član Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Stanislav Miklavčič, član Iskre, Novo mesto; Bogdan Sivec in Srečko Daničič, člana IMV Novo mesto; Ivanka Malinovič, članica Elektra, Novo mesto; Nežka Znidar, članica Mercatorja, Novo mesto; Marta Mišura in Anica Šobar, članici Laboda, Novo mesto; Marija Mrgole, gospodinja iz Novega mesta.

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 4. julija: 10.30 - Občinske novice in lokalna poročila - Reklame in oglasi - Po domače z ansamblom Maksa Kumra - Obiskali smo vaščane na Studencu (reportažni zapis) - Ob dnevu borca - 4. julija - Pesmi borbe in dela - Kakšni so konjički naših občanov - Zabavna glasba z uganko - Vrt in vrtičkarji - Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo (ob 12.30) - Zaključek oddaje.

SREDA, 7. julija: Občinske novice in lokalna poročila (ob 16. uri) - Reklame in oglasi - Kako bo v Sevnici in ostalih krajih naša občine potekala kulturna akcija (poročila z razširjene seje IO TKS) - Po domače (glasbena oddaja) - Nasveti za gospodinjice - Parada starih hitov - Kako ohraniti zdravje in mladostno svežino - Zaključek oddaje.

Prodamo 2 osebnih avtomobila:

1. GAZ 69 AM, letnik 1968, odlično ohranjen. Prevozil je 17.000 kilometrov.

2. Citroen DIANE 6, letnik 1969, odlično ohranjen, prevozil je 47.000 kilometrov.

Licitacija bo 3. 7. 1971 ob 9. uri na Veterinarski postaji, Novo mesto, Cesta herojev 38, kjer sta vozila na ogled vsako dopoldne.

OBVESTILO PISMOŃOŠEM

Vsem pismoŃošem sporočamo, da smo včeraj po pošti poslali nagrade za vse novo pridobljene naročnike za čas od 1. 4. do 30. 6. 1971.

UPRAVA LISTA

ZAVOD ZA KULTURNO DEJAVNOST. NOVO MESTO PREŠERNOV TRG 5

sprejme za takojšnji nastop - honorarnega delavca za prodajo vstopnic v Domu kulture Delo je popoldansko - večerno. Osební dohodek po dogovoru.

LETNE OBLEKE!

Nudimo vam bombažne, svilene, diolen in trevira ženske letne obleke v modnem in klasičnem kroju vseh velikosti, kvalitetne moške letne obleke in hlače - tudi za močnejše postavne - izdelek priznanih tovarn MURA, RIO in VARTEKS.

KONFEKCIJA

poslovalnica trgovskega podjetja

SEVNICA

AB Agraria BREŽICE

Ste v zadregi za darilo?

Šopek nageljčkov ali vrtnic je primerno darilo za vsako priložnost. Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. Zahtevajte v najbližji cvetličarni nageljčke ali vrtnice iz vrtnarije Čatež!

VAJENCE ZA SOBOSLIKARJE IN PLESKARJE!

SOBOSLIKARSTVO IN PLESKARSTVO IVAN BOBIC, Irča vas 65, Novo mesto, tel. 21-215, sprejme več KV in PKV soboslikarjev ter pleskarjev v stalno zaposlitev.

Sprejme tudi več vajencev za soboslikarsko, pleskarsko stranko in polaganje tapet.

Za delo v počitnicah sprejme več študentov. Plača po dogovoru. Oglasite se pisмено ali osebno do 30. julija.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega nepozabnega moža in očeta

JOŽETA LIPARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem, ki so z nami sočustvovali in nam izrazili sožalje ter zasuli njegov grob s cvetjem in venci. Zahvaljujemo se družbeno-političnim organizacijam, ZB Mali Slatnik, Društvu upokojencev Novo mesto in Komunalnemu podjetju VODOVOD, Novo mesto, pevcem, ki so mu izkazali poslednjo čast, posebno zahvalo pa smo dolžni tovarišem Alojzu Mirtiču in Jožetu Andoljšku za ganljive poslovilne besede ter gospodu župniku za spremstvo k njegovemu zadnjemu počitku. Naša globoka zahvala tudi zdravstvenemu osebju ZD Novo mesto in kirurški oddelku SB Novo mesto, ki sta se prizadevala ves čas njegove bolezní, da bi nam ga ohranila pri življenju. Hvala vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti in z nami sočustvovali.

Zalujoči: žena Marija, sinovi: Joško, Mirko, Dane in Emil, hčerke Marica, Ida in Martina.

Novo mesto, 23. 6. 1971.

malí oglasí

SLUŽBO DOBI

FANTA za priučitev pekavske stroke sprejme Pekarna Omerzel, Krško. Hrana in stanovanje preskrbljena. Plača po dogovoru.

PEKOVSKEGA POMOČNIKA sprejme Pekarna Omerzel, Krško. Hrana in stanovanje preskrbljena. Plača po dogovoru.

MLAJŠE kmečko dekle za varstvo dveh otrok takoj sprejememo. Nudimo ugodne pogoje. Inž. Prelec, Kovačičeva 38 a, 66000 Koper.

DRUŽINA za Bežigradom išče mlado dekle - ljubiteljico otrok za pomoč v gospodinjstvu. Pogojni ugodni. Pisмено ponudbo s sliko pošljite čimprej na naslov B. Avsenik, Staničeva ul. 33 b, Ljubljana.

VEC POLAGALCEV in vajencev sprejemem v stalno zaposlitev za polaganje parketa in plastike. Vinko Novak, Podturn 3, Dol. Toplice.

SPREJMEM več mizarjskih pomočnikov, vajenih pohištvenih mizarjskih del. Stanovanje in hrana zagotovljena. Plača nad 10 din na uro, nadure in 50 %. Zgledite se na naslov: Splošno mizarjsko podjetje Slavko Kene, Radovljica, Pred trg, Ljubljanska cesta.

MIZARŠKEGA VAJENCA sprejemem. Stanovanje preskrbljeno. Franc Trampuš, mizarstvo, Tacenska 59, 61210 Ljubljana-Sentvid.

NUDIMO honorarno zaposlitev v Krškem, predvsem v dopoldanskem času. Informacije pri urarju Kosu, Cesta krških žrtev, Krško.

SPREJMEM VAJENCA za soboslikarsko stroko. Gvido Hren, Mala Bučna vas, Novo mesto.

ISČEM dva mizarjska pomočnika. Plača 1.500 din, hrana in stanovanje v hiši. Matjaž Kocjan, Bič, Vel. Loka.

FANTA za priučitev sprejemem. Stanovanje zagotovljeno. Karel Kregar, mizarstvo, Peršnova 3, 61210 Ljubljana-Sentvid.

SAMOSTOJNI mizarjski pomočnik dobi dobro zaposlitev z lepo plačo pri Mizarstvu Črtalič, Dobrava pri Kostanjevici.

ISČEM dva vajenca za mizarjsko stroko. Potrebna končana osemlетка. Mizarstvo Črtalič, Dobrava pri Kostanjevici.

SLUŽBO dobi takoj dekle za priučitev v gostilni, pod zelo ugodnimi pogoji. Gostilna Mlakar, Lož 52, Stari trg pri Ložu.

V službo sprejemem dva kleparska pomočnika in dva vajenca za izučitev v stavbnokleparski stroki. Stanovanje preskrbljeno, plača dobra. Martin Mlakar, Stavbno kleparstvo, Ljubljana, Titova 229.

STANOVANJA

ZAMENJAM dvosobno stanovanje v središču Novega mesta za enako ali vsaj enosobno v Ljubljani ali v najbližji okolici. Zlata Anžlovar, Glavni trg 8, Novo mesto.

Motorna vozila

PRODAM tovorni avto Hanomag Kurir L - 2 tona v voznem stanju. Jože Gorenc, Šmarje 29, Sentjernej.

PRODAM fiat 750, letnik 1970. Naslov v upravi lista (1358/71).

PRODAM FIAT 1300, italijanski original, letnik 1963, barva svetlo plava, registriran in dobro ohranjen. Viržček, Paderiščeva 1, Novo mesto.

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 2. julija: 8.10 Operna matineja - 9.20 S pevcem Ladom Leskovarjem, Otom Postnerjem, Ditko Habari, Sonjo Gaberček - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Ivan Rak: Kaj s čebelami po kostanju? - 12.40 Vedri zvoki s pihalnimi orkestri - 13.30 Priporočajo vam... - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne - 18.15 „Signali“ - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute s triom Franca Susnika - 20.00 Gioacchino Rossini: odlomki iz opere „Pepelka“ - 22.15 Za ljubitelje jazza

SOBOTA, 3. julija: Glasbena matineja - 9.05 Pionirski tednik - 9.35 Z ansambli Avsenik - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Marija Orešnik-Oevirk: Uporaba antibiotikov v prehrani živine - 12.40 Po domače - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 Igrajo veliki orkestri - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 16.40 Dobimo se ob isti uri - 17.10 Gremo v kino - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Borisa Kovačiča - 20.00 Na večer pred praznikom dneva borca - 22.20 Oddaja za naše izseljence

NEDELJA, 4. julija: 4.30 do 8.00 Dobro jutro! - 8.05 Radijska igra za otroke - Aleksander Marodič: „Vihar“ - 9.05 Koncert iz naših krajev - 10.05 Se pomnite, tovariši... Franjo Tudičan: Partizansko bojevanje - oblika jugoslovanske osvobodilne vojne - 10.25 Pesni borbe in dela - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 13.30 Nedeljska reportaža - 13.50 z domačimi ansambli - 14.30 Humoreska tega tedna - Srečanje z B. Copicem - 15.05 „Glasba ne pozna meja“ - 17.05 Nedeljsko športno popoldne - 19.00 Lahko noč, otroci! - 20.00 V nedeljo zvečer - 22.20 Plesna glasba

PONEDELJEK, 5. julija: 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Pisan svet

pravljic in zgodb - 9.30 Priljubljene slovenske popevke - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Olga Stelula: Dohodek iz kmetijske proizvodnje na anketiranih kmetijah - 12.40 Vedri zvoki s pihalnimi orkestri - 13.30 Priporočajo vam... - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne - 18.15 „Signali“ - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute s triom Franca Susnika - 20.00 Gioacchino Rossini: odlomki iz opere „Pepelka“ - 22.15 Za ljubitelje jazza

TOREK, 6. julija: 8.10 Glasbena matineja - 9.20 S pevcema Marjano Deržaj in Vice Vukovom - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Jože Šiic: Opravevanje in postopno spravilo koruze - 12.40 „Od vasi do vasi“ z godci in pevci - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 18 tednov - 18 okteto - Senčurski okteto - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Popoldanski simfonični koncert - 18.15 V torek na svidenje! - 18.45 Četrt ure s pevko Jožico Svetec - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute s ansambлом Jožeta Keržeta - 20.00 Prodajalna melodij - 20.30 Radijska igra - Wilfrid Schilling: „Kolumbov predor“ - 22.15 Iz sodobne slovaške glasbe

SREDA, 7. julija: 8.10 Operna matineja - 9.05 Kaj vam pripoveduje glasba - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Vilko Masten: Kaparji ogrožajo ponekod ribezove nasade - 12.40 Vedri zvoki z ansambлом bratov Avsenik - 13.30 Priporočajo vam... - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Popularna dela z velikimi dirigenti našega časa - 18.15 Iščejo popevko poletja - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu - 22.15 S festivalov jazza

ČETRTEK, 8. julija: 8.10 Glasbena matineja - 9.20 Slovenski pevci zabavne glasbe - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični

napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Marija Sotlar: Kakovost prodajnega mleka in reduktazni preizkus - 12.40 „Čez polja in potoke“ z do-

mačimi vižami - 13.30 Priporočajo vam... - 14.10 Z lahko glasbo za prijetno razvedrilo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Koncert po željah poslušalcev - 18.15 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambлом Silva Stingla - 20.00 Četrtek večer pesmi in napevov - 21.00 Literarni večer - Hafis o vinu in ljubazni - 22.15 Nova italijanska muzika

BUTAN PLIN za gospodinjstva

OBVESTILO

NOVOTEHNA, Novo mesto

obvešča vse cenjene odjemalce plina butan, da bo izdajala plin od 1. julija 1971 dalje v skladišču plina butan:

Pot na Gorjance (opušteni kamnolom v Žabji vasi)

vse dni v tednu od 10. do 15. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

Hkrati obveščamo, da bomo od tega dne dalje uklinili dostavo plina na dom. Vljudno prosimo vse odjemalce, da sprejmejo ta naš ukrep z razumevanjem.

Hkrati obveščamo, da bomo od tega dne dalje uklinili dostavo plina na dom. Vljudno prosimo vse odjemalce, da sprejmejo ta naš ukrep z razumevanjem.

NEDELJA, 4. JULIJA

8.55 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Bg) - 9.30 Po domače v Metliki (Lj) - 10.00 Kmetijska oddaja (Bg) - 10.45 Mozaik (Lj) - 10.50 Otroška matineja: Pika Nogavička, Svet vulkanov in atolov (Lj) - 11.40 Mestece Peyton - serijski film (Lj) - Sportno popoldne - 18.15 Trenutki odločitve - slovenski film (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.30 3-2-1 (Lj) - 20.35 A. Marodič: KJIGOVODJA - oddaja Mali oglasi (Lj) - 21.20 Glas na obisku: Kvartet Četra (JRT) (Lj) - 21.35 Poročila (Lj) - 21.50 Sportni pregled (JRT) - 22.20 Rokometno prvenstvo Jugoslavije - posnetek (Zg) - 23.30 Odpoved sporeda (Lj)

PONEDELJEK, 5. JULIJA

16.40 Plus pet - oddaja TV Sarajevo (Lj) - 17.40 Carobna noč v prodajalni instrumentov - glasbena oddaja (Lj) - 18.00 Risanka (Lj) - 18.20 Obzornik (Lj) - 18.35 Ljudje v soseki (Lj) - 19.05 Mladi za mlade (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Shoichiro Sasaki: Mati - japonska TV drama (Lj) - 21.30 Teh naših 50 let: Edvard Kardelj - Informburo in boj za demokratični socializem - I. del (Lj) - 22.30 Poročila (Lj)

TOREK, 6. JULIJA

16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 18.25 Obzornik (Lj) - 18.40 Prijatelj Ben - mladinski serijski film (Lj) - 19.50 Stare krčme: Pri Rečju (Lj) - 19.35 Cesta in mi: Prva pomoč na cesti (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Ljubenzki film - madžarski film (Lj) - 22.15 Malo za šalo, malo za res - I. oddaja (Lj) - 22.45 Poročila

SREDA, 7. JULIJA

17.05 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.20) (Bg) - 18.20 Obzornik (Lj) - 18.35 Pika Nogavička - švedski film (Lj) - 19.05 Mozaik (Lj) - 19.10 Po sledeh napredka (Lj) - 19.40 Pet

minut za boljši jezik (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 I. Stivičič: Kam gredo divje svinje - I. del (Lj) - 21.35 Teh naših 50 let: Edvard Kardelj: Informburo in boj za demokratični socializem - II. del (Lj)

ČETRTEK, 8. JULIJA

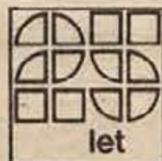
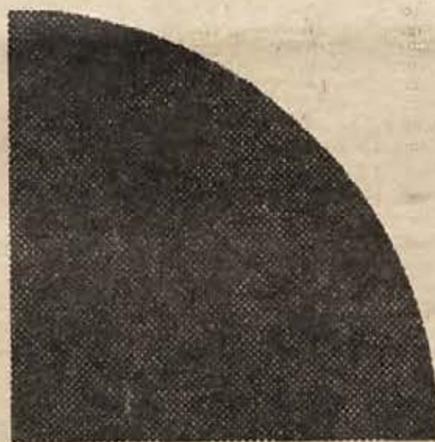
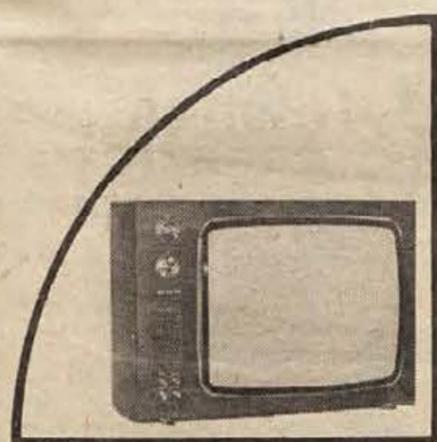
17.20 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.35) (Bg) - 18.20 Obzornik (Lj) - 18.35 Družina - poljudno znanstveni film (Lj) - 19.05 Enkrat v tednu (Lj) - 19.20 Vse življenje v letu dni - serijska oddaja (Bg) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 L. N. Tolstoj: Vojna in mir - II. del (Lj) - 21.25 XXI. stoletje (Lj) - 22.25 400 let slovenske glasbe (Lj) - 23.00 Poročila

PETEK, 9. JULIJA

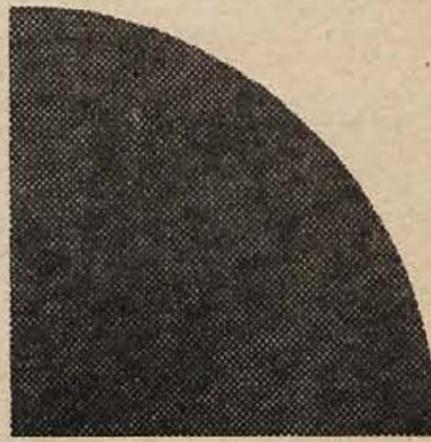
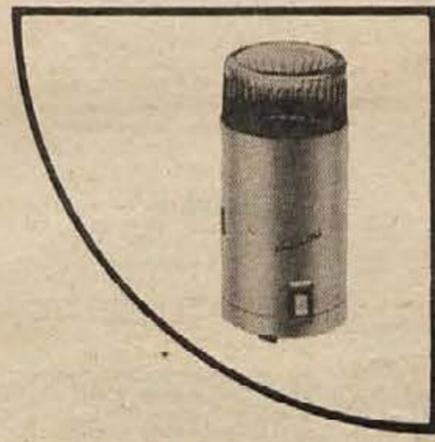
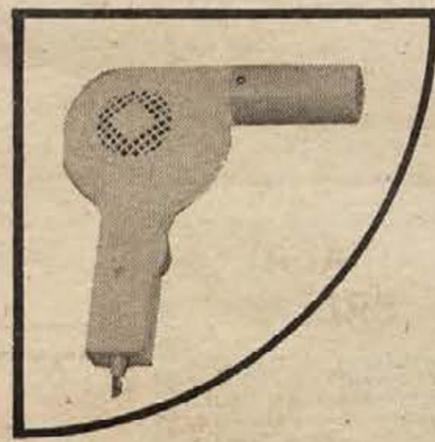
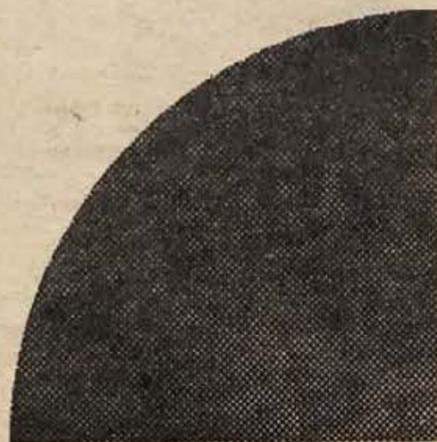
13.58 Napoved sporeda (Lj) - 14.00 Balkansko teniško prvenstvo - prenos (Zg) - 16.40 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Bg) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Veseli tobogan (Ljubljana - II. del) (Lj) - 19.00 Mestece Peyton - serijski film (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 S pesmijo in plesom: Rdeče podvežice, ameriški film (Lj) - 22.10 Odišja mira - oddaja TV Beograd (Lj) - 22.40 Poročila (Lj)

SOBOTA, 10. JULIJA

13.58 Napoved sporeda (Lj) - 14.00 Balkansko teniško prvenstvo - prenos (do pribl. 16.50) (Zg) - 17.35 Obzornik (Lj) - 17.50 Po domače z ansambлом Ludvika Lesjaka in Viškimi fanti (Lj) - 18.15 Smiljan Rozman: Mesto izobilja (Lj) - 19.25 Mozaik (Lj) - 19.30 TV kazipot (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Glasba Luke Sorkočevića (Lj) - 21.00 Dubrovniške poletne prireditve - prenos otvoritve (Zg) - 21.35 Svet otokov in atolov: Tongo - dežela banan (Lj) - 22.00 Maščevalci - serijski film (Lj) - 22.50 Poročila (Lj)

elektromehanika
telekomunikacije
elektronika
avtomatika
elementi

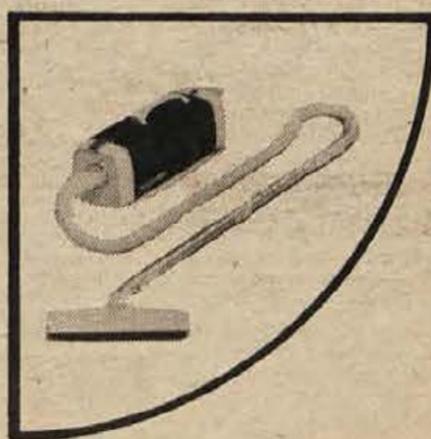
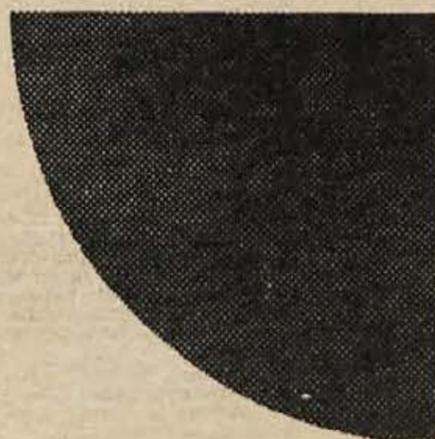

Srebrni jubilej ISKRE

ISKRA je letos stara četrto stoletje. To ni tako veliko, vendar dovolj, da je postala eno vodilnih podjetij v Jugoslaviji.

17.000 parov rok, v 16 delovnih organizacijah, sodeluje v bogati proizvodnji: od sestavnih delov, raznih gospodinjskih aparatov do najzahtevnejših elektronskih naprav. Iskrene tovarne so doma in v tujini. ISKRA je tudi delničar več tujih firm in uspešno poslovno sodeluje s priznanimi inozemskimi partnerji.

ISKRA Elektromehanika, Kranj
ISKRA Elementi, Ljubljana
ISKRA Avtoelektrika, Nova Gorica
ISKRA Avtomatika, Ljubljana
ISKRA Aparati, Ljubljana
ISKRA Kondenzatorji, Semič
ISKRA Sprejemniki, Sežana
ISKRA Elektromotorji, Železniki
ISKRA Naprave, Ljubljana
ISKRA Polprevodniki, Trbovlje
ISKRA Instrumenti, Otoče
ISKRA Elektronika, Horjul
ISKRA Usmerniki, Novo mesto
ISKRA Orodjarna, Ljubljana
ISKRA Zavod za avtomatizacijo, Ljubljana
ISKRA Commerce, Ljubljana

Preizkušnje delajo može

»Zakaj sem izbral gozd in negotovost?« Odgovarja Ivan Dim, ki je dobil priznanje OF

Ste morda kdaj razmišljali, zakaj? V vasici, svetu za hrbtno, živi kmet. Zemlja, ki hrani devetero njegovih otrok, živina, ki daje polju rodovitnost, samo to je njegova skrb. Pa pride vojna, strasti, sovraštvo, zablode, obljube, izsiljevanja. Kmet, ki mu je bila politika vedno vnamar, se od vsega začetka odloči za eno stran.

prepričan, da prinaša resnico in boljši svet. V mnogih preizkušnjah ji ostaja zvest, ne da bi v njej iskal kaj zase.

Tak kmet je Ivan Dim iz Hudej, vasi med Mirno in Veliko Loko, takih kmetov je bilo še precej, zakaj neizpodbitno je, da so revolucijo začeli ljubljanski intelektualci, delavci in dolenski kmetje.

Ivana vprašam: »Zakaj?«
»Hm, klerikalec nisem nikoli bil!«

»Zakaj niste ostali zvesti Janezu Marnu-Crtomiru, ki je razen Jožka Prijatelja iz Ponikev, Gasperšiča iz Studenca med prvimi pozival na boj proti Italijanom?«

»Crtomir se je ločil od nas, postal je črnorepec, legist. Bojeval se je za kralja, ljudje pa so bili do grla siti

predvojne oblasti. Tudi mene so hoteli pritegniti k Crtomirovi skupini, ki se je začela odkrito bojevati proti partizanom. Rekli so mi: Pridi k nam, Ivan! Če boš šel ti, bo šla cela vas.«

Ivan je raje izbral gozd in negotovost. Že 10. jan. 1943 je postal član partije, postal je član odbora OF, odposlanec slovenskega naroda na zboru v Kočevju, borec, po vojni pa predsednik krajevnega ljudskega odbora, predsednik zadruge, opravljal je še nekatere druge funkcije.

»Ste imeli kaj koristi od vojne? Ste pridobili kaj zemlje?«

»Ne, dva hektarja so mi je hoteli celo vzeti, ker sem je imel 12.«

»Je vaša hiša dajala obvezno oddajo pa končani vojni?«

»Dajala. Bil je ptičar, ko sem šel v Ljubljano kupit zabelo, da sem poravnal obveznost.«

»Videli ste, kako so kmetom pobirali živež in živino, sami ste sodelovali pri tem. Kakšni so bili takrat občutki?«

»Vedel sem eno: to je treba narediti. Hrano je potrebovala vojska, potrebovali so jo v mestih. Bili so časi po vojni, morali smo delati tako.«

»Vam je žal, da ste se odločili tako, da ste v hudih casih tako ravnali, saj zdaj kot kmet nimate kake večje osebne koristi?«

»Ni mi žal in nikoli mi ni bilo. Ostal sem kmet, delam na njivah kot nekdanj, ne čutim, da bi moral kaj posebnega dobiti. Pri davkih mi nekaj upoštevajo in hvalen sem jim za to. Zato, ker sem postal star in nimam več nekdanje moči.«

M. LEGAN

DVA MRTVA IN ZA 30 MILIJONOV ŠKODE. V soboto zvečer se je ob 22.50 na cesti Ljubljana-Zagreb pri Trebnjem zgodila ena najhujših nesreč na tej cesti. Žrtvi sta bila 31-letni Franc Kogovšek iz Preserja pri Ljubljani, ki je vozil tovornjak s prikolico, in Italijan, 40-letni Donato Colleta iz Torino, voznik fiata 125. Nesreča se je pripetila, ko je Italijan prehitel, na proti pa mu je s tovornjakom, naloženim z 20 tonami marmornatih blokov, pripeljal Franc Kogovšek. Čeprav se je tovornjak umaknil na skrajni rob ceste,

se je Italijan silovito zaletel, padel iz avtomobila in obležal na cesti (po nekaj urah je umrl v novo-meski bolnišnici). Tovornjak je po trčenju zaneslo s ceste, da se je prekucnil na streho. Voznik je običaj pod kabino in tam podlegel poškodbam. V italijanskem vozilu je bil poškodovan tudi sopotnik Stefano Brellino. Gmotno škodo na osebnem avtomobilu in tovornjaku, ki je last Ljubljana Transporta, so ocenili na 30 milijonov starih dinarjev. (Foto: M. Legan)

OROPANI ZA BISTRO REKO

V četrtek, 24. junija, je bila Krka spet kakor zamazana mlakuza. Kdor se ni prepričal na lastne oči, bi težko vejel, da jo je mogoče tako onesnažiti. Sicer pa to ni bila izjema. Ribiči vodijo dnevnik in pravijo, da se nekako po treh dneh za silo očisti, potem pa spet porjavi. Na zahtevo breziške družine in ribičev iz Kostanjevice sta krška in breziška občinska skupščina posredovali pri republiški inšpekciji. Odvzela je vzorce, na odgovor pa ribiči še čakajo. Nikogar ne morejo obtožiti, dokler ne bodo imeli v tokih dokazov, lahko samo ugibajo, so pa prepričani, da je to povzročila industrija.

Breziška družina je imela doslej precej dohodkov iz ribiškega turizma. Letos beležijo znaten upad, ker se ribiči iz Zagreba in drugih krajev boje loviti v Krki. Strah jih je, da so ribe zastrupljene, zato se raje odvedo ribarjenju na tem tako priljubljenem območju.

Ribiči pa se sprašujejo, če bo kaj zalegel njihov klic na pomoč. Z umazano Krko niso oskodovali samo oni, ker je v njej vedno manj ribjega zaroda, ampak občina in njen turizem, saj se ti načrti opirajo predvsem na privlačnost Krke.

JOŽICA TEPPEY

Stanetu nagrada za »Jožico«

Prva nagrada za otroško fotografijo v Kočevje

Na razstavo fotografij jugoslovanskih otrok »Sedmi kontinent«, ki je od 26. junija do 8. julija v Šibeniku, so poslali svoje slike tudi člani foto-kino kluba osnovne šole Kočevje. Dosegli so izreden uspeh: Stane Zupancič je prejel prvo nagrado za fotografijo »Jožica«, in sicer 12 dni brezplačnih počitnic v Šibeniku; Majda Hegler pa je prejela za fotografijo »Pogovor« posebno diplomu. Skupno so bile za vseh 159 razstavljenih fotografij podeljene le 3 nagrade in 3 posebne diplome.

Foto-kino klub osnovne šole Kočevje, ki dela že dobre 3 leta, vodi pa ga France Brus, sodeluje na vseh večjih razstavah in festivalih. Samo v zadnjem mesecu je klub dobil na zvezni reviji prometnega filma 4. nagrado, na medklubskem festivalu na Jesenicah pa tretjo. Zanimivo je, da dobiva klub

nagrade na zveznih tekmovanjih oziroma festivalih, na domačih, se pravi republiških, pa le redko.

Klub je posnel že 7 filmov. Film »Frača« je dobil prvo nagrado JPI v Pitomači, »Jaz kolezar« je tudi dobil 1. zvezno nagrado, v skupini prometnih filmov. »Čemu?« pa je bil že 3-krat nagradjen.

J. P.

PEPERKO PRVI JADRALEC

Letošnje prvenstvo jadralskih letalcev, ki je bilo od 18. do 28. junija v Prečni pri Novem mestu, je minilo v zanimivem dvoboju dveh odličnih celjskih jadralcev Franca Peperka in Marka Leskovška. Čeprav so tekmovalci opravili pet tekmovalnih dni, ne moremo trditi, da jim je bilo vreme naklonjeno.

Rezultati: 1. Peperko (Celje) 3822, 2. Leskovšek (Celje) 3285, 3. Pintar (Lesce) 2181, 13. Stanha (N. m.) 1153, 17. Gorenc (N. m.) 601, 18. Kox (N. m.) 17, 19. Kolar (N. m.) 0.

Nezadovoljen kopalec

Pred nekaj dnevi — bilo je prav sredi popoldneva, ko je sonce prijetno sijalo in sem se odpravil na kopanje — me je presenetil znanec, ki je prišel na obisk.

»Vi, novinarji, ki vse veste!« je začel in ob tem stavku mi je zaigralo srce, ko sem se samo spomnil, da je na svetu vsaj še en človek, ki ne začne: »Vi, novinarji, ki ste vsega krivi!« Tako me je torej ujel že na začetku in pripravljem sem bil, da mu svetujem, pomagam ali kar koli.

»Kam naj se grem kopat?« vpraša nepričakovano.

Odgovor se mi je zdel silno enostaven: »Novomeščani se kopljejo na Loki!«

»Na Loki pa že ne, ker je kopališče podrto,« je ugovarjal.

»Torej se zapelji na Otočec,« sem vztrajal s kopanjem v Krki.

»Tam je voda že preveč umazana. Saj vendar pišete o analizah, ki jih delajo v Novem mestu in Ljubljani, in se bojite za ribji zarod!« je bil prepričevalen.

»Pa se zapelji v Žuzemberk, proti Krkinemu izvru,« sem ga hotel pobiti.

»Tam je voda premrzla!«

»Ha, potem pa Toplice... Čateške recimo!«

»Ne bo nič, kdo bo pa poslušal sto tisoč tranzistorjev na enem kvadratnem metru!«

»Torej Šmarješke,« se mi je zasmajalo, »idiličen mir, gozdček...«

»Tudi ne, bazen je lesen in premajhen,« je zmagovito zdeklamiral.

Počasi se me je že loteval obup, a sem bil vztrajen: »Kaj pa Dolenjske Toplice?«

»Preslaba cesta, preveč ovinkov, prehuda nevarnost in gramofon, ki neprestano hrešči,« je poudaril.

Tako so moje zamisli o kopanju v Toplicah pogorele. Spomnil sem se kopalnice in izdavič: »Pa se okopaj v moji banji...«

»Premajhna je in voda je preveč klorirana,« so se mu zasvetile oči.

»Pa se pojdi kopat na Bled!« sem še upal.

»Na Bled?« se je uprl.

»Da me povozi čoln, ki vozi turiste na otok, ali da me povozijo veslačji, ki se podijo po jezeru? In bral sem, da jezero umira,« me je zavrnil.

»Morje!« sem izdavič z glasom otroka, ki prvokrat zagleda tako čudo.

»Ne boš me, kdo pa se koplje na morju? Morja ne

trpim, lahko te požre morski pes in tudi slano je. Ko ti val zalije obraz, ti gre voda v usta in celo popoldne lahko pljuvaš slano slino...« me je uničujoče dotolkel.

Sesedel sem se na stolu, obupan, premagan in nejevoljen, ostal sem brez besed — ob toliko možnostih za kopanje, ki sem mu jih navedel. Tedaj pa plane on: »Hej, pojdiva na Loko, človek se mora kopati, ne more kar tako sedeti doma!«

Imelo me je, da bi ga udaril, ustrelil, obesil ali še kaj hujšega — ali pa vse troje skupaj. Ta čas je namreč zunaj iz oblakov, ki so se nagrmadili med najinim pogovorom o kopanju... začelo deževati.

O kopanju pa odteje ne vem ničesar več!

J. SPLIČAL

Za fotografijo »Jožica« je dobil Stane Zupancič prvo nagrado na razstavi otroških fotografij v Šibeniku.

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragoš, inž. Janez Gačnik, Janez Gartner (predsednik sveta), Tone Gošnik, Jože Jeko, Franc Lapajne, Lojzka Potrč, Slavko Smerdel, Franc Štajdohar in Ivan Zivc.

UREJUJE UREDNISKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Prime, Jože Spličal, Jožica Teppey in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 1 dinar — Letna naročnina 49 dinarjev, polletna 24,50 dinarja, plačljiva vnaprej — Za inozemstvo 100 dinarjev ali 6 ameriških dolarjev (ali ustrežna druga valuta v vrednosti 6 ZDA dolarjev, pri čemer je že vstet 10-odst. popust, ki pa velja samo za tiste, ki plačujejo naročnino v devizah). Naš devizni račun: 521-620-1-32002-10-8-9.

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu (45 mm oz. 10 cicerov) 32 din, 1 cm na določenih straneh 45 din, 1 cm na 1., srednji in zadnji strani lista: 60 din. Vsak mali oglas do 10 besed 10 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 4 od 8. 1. 1971 — Za oglase odgovarja Mirko Vesel.

TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu 521-8-9 — NASLOV UREDNISTVA IN UPRAVE: 88001 Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: (068) 21-227 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska tiskarna »Ljudske pravice« v Ljubljani.

